

Oslo

MUNCH

ÅRSBERETNING 2023

Forside fra utstillingen *Frihetens former*:

Helen Frankenthaler (1928–2011) *Beach Scene*, 1961 Oil and crayon on canvas, 310.2 × 237.8 cm Helen Frankenthaler Foundation, New York © Helen Frankenthaler Foundation Inc. / ARS, New York / BONO, Oslo 2023 Photo: Digital image courtesy Gagosian / Rob McKeever

Innhold

LEDERENS BERETNING	4
1. ANSVARSOMRÅDE	7
2. MÅLOPPNÅELSE, RESULTATER OG RISIKOVURDERING	9
2.1. Situasjonsbeskrivelse.....	9
2.2 Måloppnåelse.....	58
2.3 Styring og kontroll	58
3. SAMMENLIGNING AV BUDSJETT OG REGNSKAP	60
3.1 Driftsregnskap	60
3.2 Selvkostkapitlene.....	61
3.3 Investeringsregnskap.....	62
3.4 Investeringsregnskap på prosjektnivå	62
3.5 Noter i regnskapet	63
4. SÆRSKILT RAPPORTERING	66
4.1 Tiltak for å forbedre service overfor innbyggere og næringsliv	66
4.2 Saksbehandlingstid	66
4.3 Handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse	66
4.4 Universell utforming.....	66
4.5 Likestillingstiltak rettet mot byens innbyggere.....	67
4.6 Læringer	68
4.7 Rapportering innen HR-området og helse- miljø og sikkerhet (HMS).....	68
4.8 Samfunnssikkerhet og beredskap	72
4.9 Bruk av konsulenter	72
5. MILJØ- OG KLIMARAPPORTERING 2019	74
5.1 Kortfattet omtale av miljø- og klimaarbeidet i egen virksomhet	74
5.2 Klimabudsjett	75
6. OPPFØLGING AV VERBALVEDTAK OG FLERTALLSMERKNADER	75
6.1 Utkvittering av bystyrets verbalvedtak og merknader	75
6.2 Merknader fra kommunerevisjonen og kontrollutvalget	76

LEDERENS BERETNING

Med forankring i samlingene våre og med nåtiden som horisont, beveger MUNCH mennesker over hele verden. Edvard Munch var alltid i utvikling, åpen for impulser og markant til stede på kunstscenen, og han var villig til å bryte med forventninger. MUNCH er det samme:

- Vi utvikler oss og skaper nye innganger til de tre kunstneriske nedslagsfeltene våre, Edvard Munchs kunst, modernismen og samtidskunsten, på grunnlag av kunnskap og forskning
- Vi er åpne for et mangfold av perspektiver og erfaringer, og er særlig bevisste på å inkludere unge stemmer
- Vi er aktivt til stede både i det lokale og globale kunstfeltet, og skaper et trygt ytringsrom for kunstnere, publikum og ansatte
- Vi utfordrer ideer om hva et museum kan være, for at kunsten skal bli viktig og relevant for flere

Enten vi jobber med kjente eller ukjente, historiske eller nålevende kunstnere, knytter MUNCH det til nåtiden og de spørsmålene som er aller viktigst for oss i dag. Slik er vi et museum for levende mennesker som puster og føler, lider og elsker, uavhengig av hvem de er og hvor de kommer fra.

Dette er vår programerklæring på MUNCH. Vi har formulert denne som del av en større gjennomgang av strategi og mål som skal gjøre oss skodd til å nå våre høye ambisjoner lokalt, nasjonalt og internasjonalt frem til 2028. Med Edvard Munch og Stenersen-samlingene som base, har MUNCH posisjonert seg som et museum for moderne og samtid. Nå skal vi legge grunnen for å bli Nord-Europas mest attraktive kunstmuseum.

Det er en stor interesse for MUNCH og Edvard Munch i Norge og i verden for øvrig. MUNCHs omdømme er solid og hele 7 av 10 nordmenn sier de har et godt inntrykk av MUNCH (Respons analyse desember 2023). I Oslo og Viken har dette økt med 17 prosentpoeng siden 2022. 30 prosent av Norges befolkning oppgir at de har besøkt MUNCH, og 8 av 10 sier de vil besøke oss igjen. Mer enn 720 000 mennesker løste billett på MUNCH i 2023, langt flere har benyttet seg av våre fasiliteter.

Edvard Munchs store gave til Oslo har fått et hjem, og hans kunstneriske gave danner grunnlaget for en storstilt presentasjon av kunstnerskapet over tre etasjer med permanente utstillinger.

MUNCH er i dag et museum for moderne og samtidskunst. 7 utstillinger har vært gjennomført i 2023 i eget bygg med et stort spenn av tematikk og med program for alle målgrupper. Store tilbakeblikk på etterkrigstidens kunst og menneskers levekår i Alice Neel – *Hvert menneske er et univers. Frihetens former* viste parallelle bevegelser i USA og Europa innenfor den abstrakte, ekspressive kunsten var to av høydepunktene.

Trembling Earth har vært en av de store samarbeidsprosjektene, vist på Clark Art Institute i USA, og Museum Barberini i Tyskland i 2023 til store overskrifter og gode anmeldelser. Utstillingen kommer hjem til Oslo i 2024. På Berlinische Gallerie har MUNCH vært hovedutlåner for en stor presentasjon av Edvard Munchs forhold til Berlin. I 2023 lånte museet ut 264 verk til norske og utenlandske institusjoner. Det ble behandlet låneforespørsler om til sammen ca. 300

objekter fra samlingen, og av disse ble det gitt tilsagn på 233 objekter. Det er med andre ord stor interesse for MUNCH i verden, og dette skal vi bidra til å styrke ytterligere i årene fremover.

Satsning på barn og unge er også et sentralt tiltak for å møte føringene fra tildelingsbrevet om å redusere barrierer for deltakelse blant barn og unge, å sørge for mangfold i kulturtilbudene, både på utøversiden og i innholdet som tilbys, og å sørge for publikumsutvikling for å nå ut til nye brukergrupper

MUNCH har et variert tilbud til alle målgrupper og eksperimenterer med nye formidlingsformer som serien *Kom Tenk Med Oss*, utstillinger særlig rettet mot barn.

Edvard Munch har stor nasjonal verdi og vi vil arbeide for å styrke også dette perspektivet. Å sikre kunnskap og tilgjengelighet til MUNCHS univers, også for dem som ikke kan besøke oss fysisk, er viktig.

Et museum har evigheten som perspektiv. I de kommende årene skal vi fortsette å utvikle oss og sikre at vi har en god plattform også for fremtiden, kunstnerisk, i forhold til forskning og innovasjon på nye formidlingsmetoder, og bevaringen av den kunstsakten vi forvalter. MUNCH satser på forskning på Edvard Munch og hans virke. Vi skal videre ha søkelys på hvordan Munch fortsetter å påvirke kunstnere, men også til å videreføre hans eksperimentelle, innoverende og modige kunstneriske profil. Ny kunnskap gir oss muligheter til å utvikle oss i takt med vår tid. I 2023 har flere initiativer blitt igangsatt for å øke vår forskningskapasitet og kompetanse gjennom en egen seksjon for innovasjon og forskning. Dette inkluderer tildeling av dedikert forskningstid for ansatte, organisering av tverrfaglige forskningsseminarer, forskningsveiledning og et mentorprogram for å fremme praksisbasert forskning.

MUNCH har i 2023 etablert egen forlagsvirksomhet som sikrer bedre distribusjon av egne titler til norske og internasjonale distributører. MUNCH forlag har i 2023 utgitt 10 nye titler, og til sammen 22 utgivelser på forskjellige språk. Utgivelsene spenner fra barnebøker, turistbøker og til den mer tradisjonelle kunstboken.

MUNCH stod som utgiver for utstillingsboken *Edvard Munch: Trembling Earth* som ble utgitt i forbindelse med utstillingene ved Clark Art Institute i USA, og Museum Barberini i Tyskland. Utstillingen kommer hjem til Oslo i mars 2024. Utstillingssamarbeidet har skapt nye faglige kontakter og gitt en betydelig oppmerksomhet i Tyskland. Boken har vært en suksess med over 7 000 solgte eksemplarer internasjonalt og vi har solgt en rekke andre MUNCH-utgivelser i forbindelse med utstillingene ved nevnte institusjoner.

For å rigge oss for drift, har arbeidsmiljø vært et hovedfokusområde: En ny organisasjonsmodell og utvidet ledergruppe er etablert. Vi har nå fått en solid ledergruppe på plass, etablert et forum for alle med personalansvar og startet opp et program for lederutvikling. Vi har videre arbeidet med å skape en felles forståelse for strategien og MUNCHs prioriteringer framover. Det er også satt i gang et prosjekt for å bedre internkommunikasjonen.

Kommersiell avdeling er en nyopprettet avdeling på MUNCH i 2023, og har ansvar for utvikling og drift av eksisterende og nye forretningsområder. MUNCHs ambisjon med dette er å øke MUNCHs egeninntekter nasjonalt og internasjonalt, for å gjennom dette bidra til større kunstnerisk frihet, og økt internasjonal interesse for MUNCH, Norge og Oslo.

Avdeling for kommunikasjon og marked er en nyopprettet avdeling med fokus på god ekstern og intern kommunikasjon, markedsføring og kontakt med pressen. Avdelingen sørger for at MUNCH er synlig i alle kanaler, både organisk og gjennom god markedsføring, og har en tydelig stemme

i norske og internasjonale medier. Målet er å øke besøket til museet og oppmerksomheten om MUNCH i Norge og verden.

Vi har også kommet godt i gang med et innsiktsprosjekt for å styrke oppfølgingen av virksomheten og gi bedre beslutningsunderlag.

Vi vil takke alle som har bidratt til å gjøre MUNCH til et museum for moderne og samtid, alltid med Edvard Munch presentert. Tusen takk til et entusiastisk publikum, våre medarbeidere som har levert langt mer enn forventet, Muma for restaurantdrift, Avarn for sikkerhet, Oslobygg for bygningsdrift og Toma for renhold.

Takk til alle våre støttespillere som bidrar til at vi kan gjennomføre et så rikt kunstnerisk program – INPEX Idemitsu Norge AS, Canica, Viking Cruises, Aker BP, Deloitte, Multiconsult, YARA, Bergesenstiftelsen, Sparebankstiftelsen DNB og Talent Norge.

Oslo kommune har gjort en enestående investering som vi på MUNCH er stolte over å forvalte. I tildelingsbrevet gjøres det klart at vi skal formidle Edvard Munchs kunst til Oslos befolkning, sikre og arbeide for å tiltrekke nye publikumsgrupper, og herunder styrke barne- og ungdomssatsingen og sørge for et mangfoldig tilbud, både i innhold og blant utøvere. Tallene og antallet arrangementer i 2023, viser at vi er på god vei med å legge grunnlaget for en god måloppnåelse.

Takk til Byrådsavdelingen for et godt samarbeid, som sammen med oss på MUNCH gjør kunsten tilgjengelig for mange.

Oslo den 5. februar 2024

Tone Hansen

Direktør

1. ANSVARSOMRÅDE

MUNCH forvalter Norges viktigste kunstsamlinger. De testamentariske gavene etter Edvard Munch og Rolf Stenersen omfatter en av verdens største monografiske kunstsamlinger (fra en og samme kunstner) og inneholder nærmere 27 000 kunstverk av Edvard Munch fordelt på nær 1 200 malerier, over 7 000 tegninger og skisser, mer enn 18 000 grafiske blad og 14 skulpturer. I tillegg forvalter museet Edvard Munchs originale fotografier, hans trykkplater og litografiske steiner, mange tusen tekster og brev, samt rundt 10 000 personlige eiendeler.

I tillegg forvalter MUNCH kunst donert av Rolf E. Stenersen, donerte verk av Amaldus Nielsen og Ludvig O. Ravensberg. Dette utgjør nærmere 900 kunstverk hvorav cirka 600 malerier.

MUNCHs formål oppsummerer museets eksistensberettigelse og primære samfunnsoppdrag:

Å styrke interessen for og kunnskapen om Edvard Munch og kunstnerskapet hans lokalt, nasjonalt og internasjonalt gjennom bevaring, forskning og formidling.

Å være synlige og relevante i samfunnet og kunstlivet gjennom en sterk satsning på utstillinger og aktiviteter basert på Munchs kunst, modernisme og samtidskunst.

MUNCHs visjon belyser styrken i museets samlinger og hva kunsten faktisk kan bidra til hvis vi gjør jobben vår best mulig:

MUNCH beveger mennesker over hele verden

MUNCHs ambisjon er å bli

Nordeuropas mest attraktive kunstmuseum

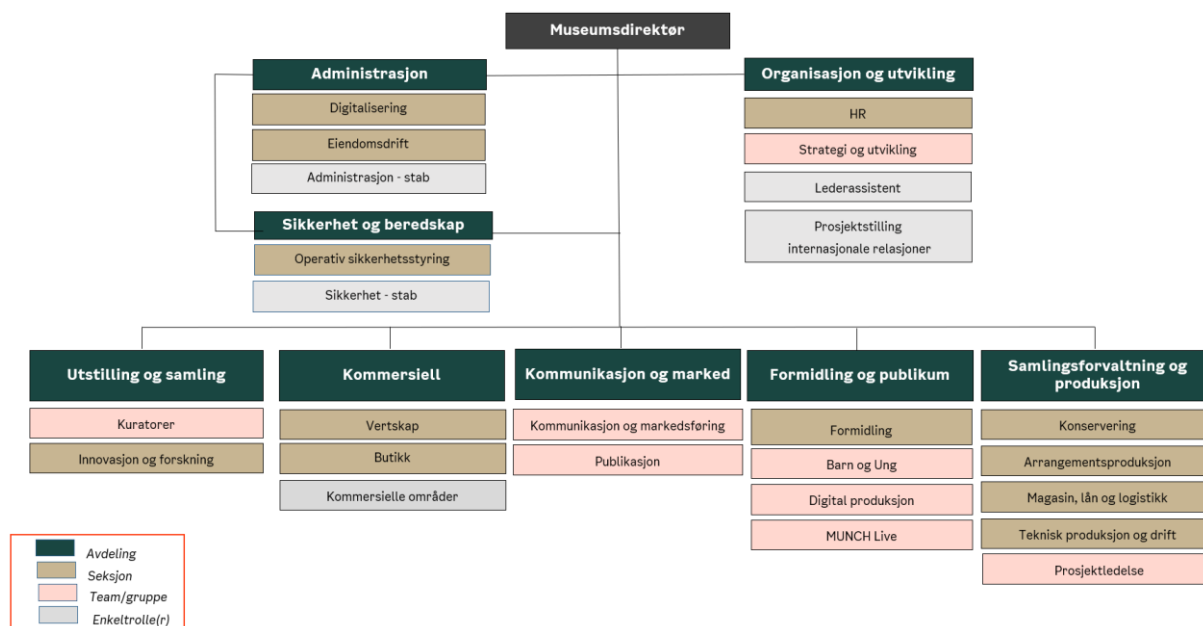
MUNCHs løfte er det vi ønsker å bli forbundet med og som skal svare på publikums behov:

Ingen går fra Munchmuseet uberørt

Direktøren ved Munchmuseet er administrativ og faglig leder i samsvar med lover, forskrifter og kommunale rundskriv.

Munchmuseets virksomhet omfatter i 2023 følgende kapitler: 504 Munchmuseet.

Museet har ved utgangen av 2023 følgende organisering:

I løpet av året har vi fått 33 nye medarbeidere og 20 har sluttet. I tillegg har 17 timeansatte fått fast stilling. Av de som har sluttet var 7 ansatt på engasjement og en vikar, to har gått av med pensjon.

	01.01.2023	01.01.2024	Endring
Ansatte	183	213	30
Årsverk	152,2	167,2	15,0

I 2023 har vi behandlet 3 063 søknader til 67 ansettelse.

Vakttjenesten ved Munchmuseet er konkurransutsatt og blir levert av Avarn. Serveringsstedene i Bjørvika drives av MUMA. TOMA leverer innvendig renhold mens Oslobygg og deres leverandører står for mye av service og vedlikehold på bygningen.

Det er altså mange flere enn MUNCHs ansatte som har sitt faste arbeidssted på MUNCH.

2. MÅLOPPNÅELSE, RESULTATER OG RISIKOVURDERING

2.1. Situasjonsbeskrivelse

I det følgende resultatbeskrives mål, strategier og tiltak per aktivitetsområde.

I. Kunstprogram

Kunstprogrammet består av kunstprogram på MUNCH samt internasjonalt og nasjonalt utstillingssamarbeid.

Utstillinger i 2023

I 2023 åpnet museet 7 nye utstillinger:

- *Frihetens former*. 23.02.23 – 21.05.23
- *Kaoskammeret*. 25.03.23 – 20.08.23
- *Marianne Bratteli Hjertebank*. 29.04.23 – 30.07.23
- *Alt er liv*. 01.07.23 – 03.09.23
- *Alice Neel Every Person is a New Universe*. 02.09.23 – 26.11.23
- *Solo Oslo Admir Batlak*. 30.09.23 – 04.02.24
- *Goya og Munch. Moderne profetier*. 28.10 – 11.02.24

I tillegg til det skiftende utstillingsprogrammet har museet fire faste utstillinger som til sammen gir et mangesidig innblikk i museets samlinger. De inngår som en grunnstamme i museets utstillingsprogram og gjør det mulig å gi publikum et fast tilbud om å fordype seg i museets samlinger, ikke minst Edvard Munchs kunst og hans liv.

- *Edvard Munch uendelig* | *Edvard Munch Infinite*
- *Edvard Munch monumental* | *Edvard Munch Monumental*
- *Edvard Munch skygger* | *Edvard Munch Shadows*
- *Inntil* | *Up Close*

Frihetens former. 23.02.23 – 21.05.23

I *Frihetens former* fikk man mulighet til å se noen av de mest kjente verkene innenfor kunstreningene abstrakt ekspresjonisme og den europeiske motparten *art informel*. Publikum kunne oppleve kunstverk av blant annet Sam Francis, Helen Frankenthaler, Lee Krasner, Joan Mitchell, Ernst Wilhelm Nay, Barnett Newman, Jackson Pollock, Georges Mathieu, Mark Rothko, Hedda Sterne og Clyfford Still. Maleriene vitnet på ulikt vis om en unik umiddelbarhet, som denne utstillingen ønsket å videreføre til publikum.

Utstillingen trakk linjer mellom et Europa i krigens etterdønninger og USAs fremvoksende og innflytelsesrike kunstscene i samme periode. Forferdelige krigserfaringer, Holocaust og atombombens ødeleggelser preget folk på begge sider av Atlanteren. Utstillingen viste hvordan kunstnerne fant nye måter å håndtere disse hendelsene på.

Med store fysiske formater og interaktive elementer tilbød *Frihetens former* en opplevelse som er både meditativ og inkluderende. Utstillingen fortalte historier om felleskap og frihet, om kunstnerne som gjorde store karrierer – og om de kvinnelige kunstnerne som ble stående i skyggen av sine mannlige kollegaer. Arkitekturen ga publikum mulighet til å oppleve en særlig atmosfære i møte med kunsten.

Utstillingen er utarbeidet av MUNCH (Oslo), Museum Barberini (Potsdam) og Albertina Modern (Wien) i samarbeid med og med sjenerøs støtte fra Fondation Gandur pour l'Art, Genève.

Dr. Daniel Zamani var kurator, Christin Fonn Tømte var konseptutvikler formidling, Gisle Sandvand var prosjektleder og Tora Sanden Døskeland og Rob Young var tekstredaktører.

Kaoskammeret. 25.03.23 – 20.08.23

Barn opplever ofte at museet er et sted der de må oppføre seg, følge regler, ikke røre noe, være stille og holde avstand til kunsten. Kaoskammeret gir barna mulighet til å gjøre det stikk motsatte.

I samarbeid med kunstner, scenograf og kostymedesigner Fredrik Floen presenterte MUNCH et rom i 10. etasje hvor barna kunne leke fritt og la fantasien få spillerom. I et annerledes-univers hvor finurlige arkitektoniske elementer og absurde byggeklosser kunne brukes til å bygge sine egne verdener fikk publikum leke midt i kunsten. Totalopplevelsen ble dynamisk, morsom og stimulerende for alle sanser.

Foto: Leo Solland / Process © Munchmuseet

Prosjektet ble utviklet i et samarbeid mellom kunstner Fredrik Floen og en arbeidsgruppe på MUNCH, og i dialog med barn. Tove Aadland Sørvåg var konseptutvikler formidling og kurator, Øystein Rafoss var prosjektleder og Rob Young var tekst-redaktør.

Kaoskammeret er det andre prosjektet i MUNCH sin serie av ambisiøse og omsluttende kunstinntallasjoner for, og med, barn - som vi har valgt å kalle *Kom tenk med oss!*. Tema for installasjonene er hentet fra Edvard Munchs produksjon og kunstnerskap. Målgrupper for *Kom Tenk Med Oss!* er barn i alderen 3-12 år samt voksne som besøker museet sammen med barn. Dette arbeidet er en sentral del av museets satsning på forskning på formidling.

Marianne Bratteli Hjertebank. 29.04.23 – 30.07.23

Foto: Kilian Munch © Munchmuseet

I Brattelis bildeverden står minnene fra oppveksten sterkt. Hun undersøker hvordan fortiden innhenter oss, og hvordan den forplanter seg i ideologi, historier og eventyr.

Den svarte verdenen fylte meg, og jeg ble et mørkt og alvorlig barn, har Marianne Bratteli en gang sagt. Hun var yngste datter av Trygve Bratteli – en far som satt i konsentrasjonsleir under 2. verdenskrig, og som senere ble en epokedefinerende statsminister i Norge for Arbeiderpartiet.

Marianne vokste opp i et hjem der farens grufulle opplevelser fra konsentrasjonsleirene la seg som et fortiet og mørkt slør over barndommen.

Hjertebank var Marianne Bratteli (f. 1951) sin første omfattende museumsutstilling. Utstillingen tok for seg de store linjene i hennes kunstnerskap fra 1980-tallet og frem til i dag. Tidlig begynte hun å eksperimentere med ulike teknikker og materialer i bildecollager, tresnitt og maleri. Hun er en pioner innen norsk videokunst, og en av våre virkelig store malere. Brattelis kunst er uttrykksfull, og ofte på grensen til det abstrakte. Utstillingen viste frem det humoristiske og til tider burleske, men også det mørke alvor som finnes i Brattelis kunst.

Hjertebank inviterte til å se både vår egen samtid og våre egne relasjoner gjennom Brattelis kunst. Det eksistensielle og eksperimentelle stod side om side i utstillingens avdelinger, som tok for seg ulike tematikker i Brattelis kunstnerskap.

Kari Brandtzæg var kurator, Charlotte Bouchard-Lafond var prosjektleder, og Tora Sanden Døskeland og Rob Young var tekstredaktører.

Alt er liv. 01.07.23 – 03.09.23

Alt er liv er et sitat hentet fra en av de store gåtene i museets samling: En stor og tung mappe der Edvard Munch har satt sammen tegninger, grafikk og tekst, og som nå vises frem i sin helhet for aller første gang. Ingen vet riktig hvorfor Munch laget mappen. Var den en skisse til en bok? Et forsøk på å oppsummere egne ideer?

Det vi vet, er at han jobbet med albumet over flere tiår, og at det sannsynligvis aldri ble ferdig. Mest oppsiktsvekkende er kanskje tekstene om kjærlighet, sjalusi, liv og død, skrevet med store, fargerike bokstaver.

Munch beholdt store deler av bildene han laget. For ham kunne en liten, uferdig tegning være vel så betydningsfull som de kunstverkene vi kjenner best i dag. Han var opptatt av å se bildene i sammenheng, først da fikk de en egen klang, mente han.

Kunnskapens tre tok oss med inn i kjernen av Munchs kunstneriske prosjekt og pekte på mangfoldigheten i samlingen han etterlot seg – ikke en ferdig fortelling av feirede mesterverk,

men et livsverk som også rommer det uferdige, eksperimentelle og gåtefulle. Utstillingen ble først vist i 2021 i forbindelse med museets åpning, men fikk i denne omgangen en lengre visningsperiode.

Nora Ceciliedatter Nerdrum var kurator, Tove Aadland Sørvåg og Benedikte Rønsen var konseptutvikler formidling og Anne Heistø Aavatsmark var prosjektleder.

[Alice Neel Every Person is a New Universe](#). 02.09.23 – 26.11.23

Foto: Munchmuseet

Alice Neel (1900–1984) var lite kjent i sin egen levetid, og det er først de siste tiårene at hun med rette er blitt anerkjent som en av de store skikkelsene i moderne amerikansk kunst. Neel hylles særlig for sine ekstraordinære portretter, som på en gripende måte beskriver den variasjonen som finnes i samfunnet.

Hennes radikale verk, utført med livlige farger, uttrykksfull penselføring og urovekkende perspektiver, er sterke påminnelser om at alle sosiale og

politiske utfordringer først og fremst handler om enkeltindivider. I likhet med Edvard Munch går Neel i dybden og synliggjør psyken til de enkelte som er avbildet.

Utstillingen var organisert i samarbeid med Centre Pompidou i Paris og Barbican Centre i London, og samler 59 kraftfulle malerier og tegninger. Det var den første omfattende presentasjonen av Alice Neels kunst i Norge.

Ute Kuhlemann Falck var kurator, Tove Aadland Sørvåg var konseptutvikler formidling, Hanna Hille Stoltenberg var tekstredaktør og Charlotte Bouchard-Lafond var prosjektleder.

[Solo Oslo Admir Batlak](#). 30.09.23 – 04.02.24

I serien SOLO OSLO satser museet på den nye generasjonen av kunstnere og formidlere. Kunstneren Admir Batlak tok over det særegne visningsrommet i 10. etasje med sin nye installasjon, mens Elisabeth Jørgensen laget et formidlingsprosjekt til utstillingen. På denne måten gjøres MUNCH til et sted i bevegelse – der samtidskunsten tar plass, og finner veien til nye publikumsgrupper.

Batlak beveger seg i skjæringsfeltet mellom mote, skulptur og installasjon, og han eksperimenterer ofte med ulike håndverkstradisjoner. I kunstverkene hans finnes det referanser til ulike historier, sosiale bevegelser og populærkultur. Batlak lar ulike elementer sameksistere i kunsten, og utforsker på den måten spørsmål om smak, idealer og identitet.

Formidler Elisabeth Jørgensen har en åpen, reflektert og inkluderende tilnærming til samarbeid med publikum. Hun er spesielt engasjert i tematikker knyttet til synlighet, usynlighet og representasjon av minoriteter i kunsten. Til denne utstillingen lager hun et selvstendig formidlingsprosjekt som går i dialog med Batlaks verk.

Tominga O'Donnell var kurator, Tove Aadland Sørvåg var konseptutvikler formidling, Anne Heistø Aavatsmark var prosjektleder og Hanna Hille Stoltenberg var tekstredaktør.

Goya og Munch. Moderne profetier. 28.10 – 11.02.24

Francisco de Goya, En måte å fly på, 1816-23 (Nr. 13, Dårskapene).
Etsning, akvatint og koldnål. © British Museum, London

To kunstnere fra hver sin side av Europa – Francisco de Goya (1746–1828) og Edvard Munch (1863-1944) – levde ulike liv i ulike epoker. Hva forbinder dem? Utstillingen *Goya og Munch. Moderne profetier*, som ble vist eksklusivt på MUNCH, tok utgangspunkt i at det var først i Munchs levetid at Goya fikk internasjonal berømmelse og ble anerkjent som en forløper for modernismen.

Goya skapte fantasifulle og urovekkende bilder som en respons på de voldelige

begivenhetene, sosiale utfordringene og hykleriet som dominerte hans samtid. Flere tiår etter sin død ble europeiske kunstnere inspirert av Goyas dragning mot de mørke og mystiske sidene av det menneskelige, samt av hans oppfinnsomme tilnærming og bruk av ulike medier og teknikker. For dem ble Goya som en profet for den nye kunsten.

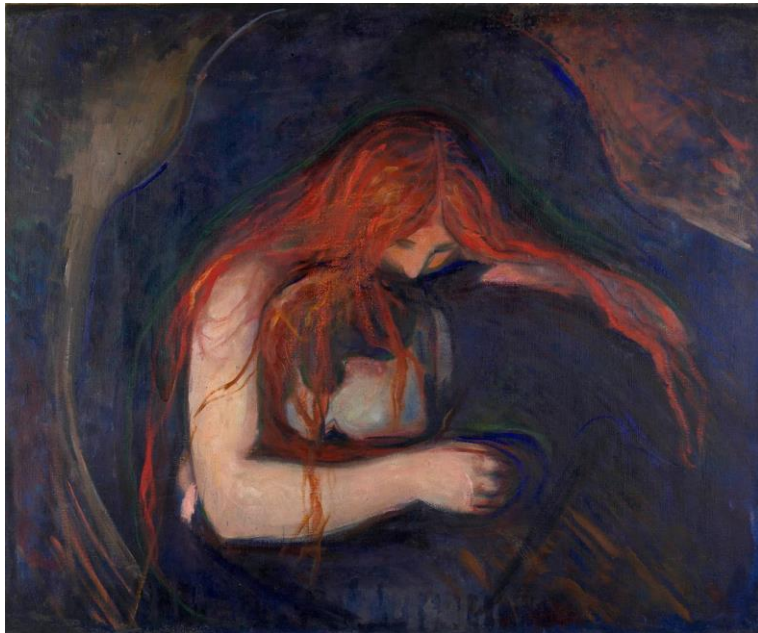
Selv om det er vanskelig å slå fast om Munch var direkte inspirert av Goya i sitt eget kunstnerskap er det tydelig at de delte kunstneriske interesser. Som vi så i utstillingen, var det mange i hans omgangskrets og generasjon som lot seg fascinere og begeistre av Goyas fyrige fantasi og uredde eksperimentering. Med fokus på hvordan de to kunstnerne tar for seg temaer som krig, samfunnet omkring seg, tro og overtro, forsøkte utstillingen å trekke paralleller mellom de to kunstnerne. Blant et bredt utvalg av både kjente og mindre kjente tegninger, trykk og malerier av begge kunstnere, fikk publikum en sjelden mulighet til å se Goyas komplette grafiske serier *Krigens grusomheter* og *Kaprisene*.

Trine Otte Bak Nielsen var kurator, Ask Salomon Silva Selnes var kuratorassistent, Nikita Mathias var konseptutvikler formidling, Rob Young var tekstredaktør og Gisle Sandvand var prosjektleder.

Edvard Munch uendelig | Edvard Munch Infinite

Dette er den største av samlingsutstillingene som vises over hele utstillingsetasjen i 4. etg. Den gir et helhetlig og representativt bilde av Edvard Munchs kunst og av museets samling av Munchs

kunst. Den består av 76 malerier, 41 arbeider på papir i form av grafiske trykk, akvareller og tegninger, to bronseskulpturer, Munchs filmopptak, 2 tekster (Alfa og Omega på norsk og fransk) og 9 av Munchs fotografier.

Edvard Munch, Vampyr. Olje på lerret, 1895. Foto: Munchmuseet.

Verkene er inndelt i følgende 12 temarom eller seksjoner titulert på følgende vis: Kjærlighet – Å dø – Kjønn – Skrik – Alene - Ute – De andre – Seg selv – Naken – Variasjoner – På overflaten – I bevegelse. Temaene fordeler seg på tre hovedgrupper: a) det eksistensielt betonte, b) det som gjelder Munchs bruk av etablerte motivsjangre som landskap, akt, portrett og selvportrett, og dernest c) det som gjelder hans kunstneriske eksperimentering med det formmessige og maleriske.

Utstillingsarkitekt manthey kula ved Beate Hølmekbakk og Per

Tamsen m.fl. har bygget utstillingen ved å plassere tre romkuber med åpning i hvert hjørne i de to salene. De er stilt på skrå, en i den mindre salen og to i den større salen. Utstillingsarkitekt med samarbeidende lysdesignere har også vært ledende mht. valg av veggfarger, gulvsperre, lyssetting og i utviklingen av «kikkhullene» beregnet på barn og plassert lavt på enkelte av endeveggene i romkubene. De har også vært viktige i utviklingen av visningen av *Skrik*, sammen med hele prosjektteamet.

I *Skrik-rommet* vises tre forskjellige versjoner av motivet *Skrik*, en versjon tegnet med tegnestift, en versjon malt med tempera og olje, og en litografisk versjon, alle på papir/papp. Pga. de sterke begrensningene på hvor mye verkene kan vises, er kun ett av verkene tilgjengelig om gangen, basert på hvor mye lyseksposering de tåler. Hvert verk er plassert i et skap bygget inn i veggen med dører som åpner og lukker seg lydløst etter et forhåndsdefinert og tidsinnstilt program. Publikum kan dermed også oppleve hvordan et verk fades ut med dører som lukker seg og hvordan et neste verk så kommer tilsyne. Et viktig formidlingspoeng i denne presentasjonen er å fortelle publikum at det finnes flere versjoner av *Skrik*, at Munch arbeidet med motivet i flere omganger og at Munchmuseet sitter på en rekke av dem. Dernest ønsker vi å fortelle at dette er svært sårbare verk, som kun tåler en begrenset eksponering hvis de også skal finnes for senere generasjoner.

Trine Otte Bak Nielsen var kurator, med Ute Kuhlemann Falck og Jon-Ove Steihaug som medkuratorer. Tove Aadland Sørvåg var konseptutvikler formidling, Kristin Valla tekstredaktør og Mathis Junker Gran prosjektleder.

Edvard Munch monumental | Edvard Munch Monumental

Den monumentale salen med dobbel høyde i 6. etg. er viet verk fra samlingen som Munch utviklet til Universitetets Aula. Maleriene *Forskerne*, *Solen* (med to «sidefelt»-malerier) og *Menneskeberget* (flankert av de mindre maleriene *Krigen* og *Freden og regnbuen*) dekker tre av utstillingens vegger. På den fjerde

Edvard Munch: *Menneskeberget*. Mot lyset. Olje på ugrundert lerret, 1927–1929. Foto © Munchmuseet

veggen er 11 malerier montert tett i tett i både høyde og bredde, der alle motivene er knyttet til Munchs arbeid med *Solen* som motiv. Det er et kuratorisk grep for å løfte frem *Solen* som et absolutt hovedverk, i tillegg til at det er det første verket man ser når man kommer inn i utstillingssalen. Ved å vise hvordan Munch arbeidet med flere utgaver av samme motiv, får vi også vist en helt sentral del av hans kunstneriske praksis. Slik vi også viser et av de tidligste

utkastene av motivet *Menneskeberget* fra 1909-10, i tillegg til den monumentale malte versjonen fra 1927-29 og skulpturen *Menneskeberget* fra 1925-29. Maleriene som er montert på hver sin side av *Solen*, *Kvinner vendt mot solen* og *Menn vendt mot solen*, tilhører begge den mindre versjonen Munch malte av de 11 aulamotivene i omtrent halv størrelse, som gjorde det mulig for ham å stille ut serien som en del av et strategisk arbeid for å få prosjektet innvilget. Et viktig formidlingsgrep i utstillingen er et eget bord hvor det er samlet objekter fra naturen man kan studere, i tråd med tema i det største maleriet i rommet, *Forskerne*.

Utstillingsarkitekt manthey kula ved Beate Hølmekvold og Per Tamsen m.fl. har bygget utstillingen, valgt veggfarger og bidratt med lysdesign. Trine Otte Bak Nielsen var kurator, Tove Aadland Sørvåg konseptutvikler formidling, Hanna Stoltenberg tekstredaktør og Mathis Junker Gran prosjektleder.

Edvard Munch skygger | Edvard Munch Shadows

Blant samlingsutstillingene er en av dem satt av til å ta for seg Munchs biografi på en ny, banebrytende måte, og som også er egnet for hele familien. Edvard Munch tilbrakte de siste 30 årene av livet sitt på eiendommen Ekely utenfor Oslo. Selve huset ble revet i 1960, men i denne utstillingen gjenreiser vi første etasjen av kunstnerhjemmet 1:1 i en multimedial installasjon hvor lys, lyd og levende bilder forteller historier fra Munchs liv og tid.

Hensikten er at hver og en som besøker utstillingen skal få et innblikk i Munchs personlighet og komme nærmere Munch. I tillegg til abstrakte rekonstruksjoner av møbler og arkitektur – til dels ved hjelp av projeksjoner – møter man interaktive hverdagsobjekter (radio, portrett staffeli, telefon, gramfon, stol mellom klokken og sengen, fotografiapparat, badekar og koffert). Disse kan utforskes enkelt og intuitivt, og dermed formidle fakta på en lekende måte. I Ekelydelen av utstillingen er det også integrert et barneløp, bestående av fem kikkhull med tablåer som viser en mus – *Herr Storm* – som modellerer livet sitt etter Munch. Kikkhullene (laget av

Norwegian Toolbox) er gjemt i kjøkkenskap, piano, klokke, transportkasser og trappen. På sørsiden av utstillingen er det en spesialbygget utstillingsvegg (ca. 13 meter lang), som gjenspeiler oppbevaring av gjenstander i museets magasiner og arkiver. Her kan publikum komme tett på mer enn 150 objekter som Munch eide og brukte i hverdagen. Objektene og historier kan utforskes ved fem skuffer med tekst og bilder, og fire interaktive elementer. Den fjerde komponenten i utstillingen danner en ca. 15 meter lang kronologi (til dels interaktiv), som er installert langs nordveggen.

Kuratorer var Ute Kuhlemann Falck og Nikita Mathis, og prosjektleder Elise Kaspertu. Utstillingsarkitekter er Yoke (Danmark) og Expology (Norge/Sverige). Utstilling fikk betydelig støtte fra Sparebankstiftelsen.

Inntil | Up Close

Som et tilskudd til samlingsutstillingene er den minste utstillingssalen (7. etasje med vindu inn til Monumentalsalen) viet Edvard Munchs tresnitt-produksjon. Munch eksperimenterte med ulike kunstneriske metoder hele livet, og oppdaget grafikken som 30-åring. Tresnitt var den siste grafiske teknikken Munch tok i bruk, og kanskje var det den som tillot ham å utforske med størst frihet.

Foto: Munchmuseet

Utstillingen tar utgangspunkt i en kuriositet i museets samling, den ikke ferdigstilte trykkplaten *Møte i verdensrommet* (ca. 1899), som er til dels skåret ut og satt inn med svart trykksverte. Antagelig blir prosjektet forkastet, i hvert fall finnes det ikke noe avtrykk av platen. Utstillingen forsøker å demonstrere det kunstneriske potensialet av denne platen ved å presentere et variert utvalg av 22 tresnitt og tilhørende trykkplater, fra enkle motiver til intrikate fargekombinasjoner, fra puslespill-teknikken til kombinasjonstrykk, fra de tidligste

motiver (1896) til det siste tresnittet (1943). I tillegg vises Munchs første trykkpresse, også brukt for tresnitt, og et utvalg av verktøy. I et åpent verksted, et frottasje-bord med diverse laser-skårete motiver basert på de utstilte trykkplatene, får publikum mulighet til å lage sine egne bilder.

Kurator var Ute Kuhlemann Falck, konseptutvikler formidling Tove Aadland Sørvåg og prosjektleder Mathis J. Gran.

MUNCH live

MUNCH live er museets plattform for åpne publikumsarrangement av kunstnerisk og kulturellt art. Den er tverrkunstnerisk i sin natur, og sprenger seg ut av både bilderammer og sokler for å gi plass til de kunstopplevelsene museet ikke kan stille ut, eller henge opp. MUNCH live er også ansvarlig for museets diskursive program. Museumsbygget i Bjørvika huser spesialbygde saler som gjør det mulig for MUNCH å gjennomføre ambisiøse kunst- og kulturarrangement som gjør oss unike i den norske og internasjonale museumsverdenen.

Fra Mettesons opptreden i Kaoskammeret, 10.08.2023,
Foto: Munchmuseet / Shawn Arvind

Programmet retter seg i hovedsak mot voksne (fra 18 år og oppover). Museets publikumsarrangement mot Barn & Unge dekkes opp i en egen satsning.

MUNCH live forsterker og bygger museets samtidskunstprofil som ekspressiv, nyskapende og tverrkunstnerisk i tråd med arven etter Edvard Munch og Rolf Stenersen. Programmet leverer banebrytende kunst-, kultur- og publikumsopplevelser med utgangspunkt i kraften til

visjonære kunstnere. Gjennom et omfattende og mangfoldig arrangementsprogram bidrar programmet til å aktualisere museet for et større kulturinteressert publikum samtidig som det sikrer frie ytringsrom til både kunstnere og programdeltakere.

MUNCH live gjennomførte 70 publikumsarrangement i 2023 som omfattet:

- 39 konserter, fra innovativ pop, nyskapende jazz, globale rytmer til eksperimentell elektronika
- 13 performance-visninger hvorav 3 var omfattende nye bestillingsverk av de anerkjente kunstnerne Camille Norment, Manuel Pelmuş og Cathrine Christer Hennix
- 25 samtaler, litteraturopplesninger, slampoesi og standup
- 4 festivalsamarbeid i tillegg til vår egen tverrkunstneriske festival *Tekst på MUNCH*

Vi samarbeidet med 11 programpartnere og fikk besøk av over 14 000 publikummere.

Musikk

MUNCH lives musikkprogram utforsker og feirer lyd. Gjennom ulike programsamarbeid samt egne produksjoner presenterer vi musikk fra tidsaktuelle artister fra en rekke ulike sjangre. Museets egen konsertserie *MUNCH presenterer*, programmerer tidsaktuelle artister som opererer i de mest interessante randsonene av populærmusikken: fra innovativ pop til eventyrlysten elektronika. MUNCH har flere konsert- og programsamarbeid som forsterker denne satsningen, blant annet med Øyafestivalen, Oslo Jazzfestival, Ultima, Oslo Runway og All Ears.

Noen musikkhøydepunkt fra 2023 er *Eartheater* under festivalen *Tekst på MUNCH*, Øya-samarbeid med elektronikaprodusentene Kaitlyn Aurelia Smith & Beatrice Dillon, audiovisuell

ambientkveld med Utekollektivet, Smerz & Gaea under Ultima og konsertene med Katarina Barruk & Elina Waage Mikalsen, samt Niilas med venner.

Musikkprogrammet utvikles også i relasjon til utstillingene og bidrar til å aktualisere disse for nye publikumsgrupper. Musikkprogrammet tar i bruk alle salene på museet og favner både etablerte profiler i tillegg til nyskapende talenter. Blant annet ble det arrangert tre unike intimkonserter med Metteson i utstillingen *Kom Tenk Med Oss* og i forbindelse med utstillingen *Frihetens former* spilte jazzmusikerne Signe Emmeluth, Rolf-Erik Nystrøm og Håkon Thelin samt elever med Norges Musikkhøgskole konserter i utstillingssalene.

Performance

Gjennom MUNCHs satsning på performance-kunst får publikum mulighet til å oppleve sprekraften i bestillingsverk som undersøker skjæringspunktene mellom kunst, dans, mote og musikk. Hvert år blir kunstnere invitert til å utvikle nye performance-verk som responderer på de særegne lokalene hos MUNCH.

Våren 2023 samarbeidet museet med den amerikanske organisasjonen Blank Forms om et nytt bestillingsverk av lydkunstlegenden Catherine Christer Hennix og hennes Kamigaku Ensemble. Det nye stykket kombinerte det japanske instrumentet shō og trompeter i en blanding av akustiske og elektroniske lyder. Som publikummer lå du på persiske tepper på gulvet og kunne kjenne musikken vibrere fysisk gjennom kroppen. Arrangementet ble presentert i samarbeid med Ultimafestivalen.

Høsten 2023 returnerte kunstneren Manuel Pelmuş til MUNCHs Monumental-utstilling med en ny versjon av performance-verket *Permanent Collection* som først premierte under museets åpningsdager i 2021. Seks dansere utforsket hvem og hvilke uttrykk som får plass på et museum. I tillegg ble verket utvidet og fremført med en danser på Sala Omnia i București og en danser på London Pub i Oslo i samme tidsrom. Både Sala Omnia og London pub er viktige steder i skeiv historie.

Fra Manuel Pelmuş' performance med danser Amie Mbye på Øya-festivalen, Foto: Munchmuseet / Julie Hrnčirova

Manuel Pelmuş var også årets Øyakunstner, der han presenterte en versjon av verket, *Permanent Collection Tøyen*, under festivalen. Performansen var en hyllest til skulpturen *Vindfruen* i Tøyenparken og til nabolagets historie. Her kombinerte han elementer fra dansehistorien, protestbevegelser, kollektive minner og skeive gester, mens musikken fra festivalen fungerte som lydspor.

Camille Norment premierte sitt nye lydverk *Scattered Round – Songs For Elliptical Voices* på MUNCH i november 2023. Også dette verket var en videreutvikling av en performance som ble

skapt for museets åpning i oktober 2021, og ble fremført sammen med Oslo 14 vokalensemble. I det innovative verket ble det brukt håndholdte høyttalere og feedback-loops til å flette sammen feedbacklyder, kropp og stemme – en teknikk som er høyst uforutsigbar og som krever en sterk tilstedeværelse, improvisasjon og samspill mellom musikerne.

Samtaler & festivaler

I 2023 startet MUNCH den nye samtalerien *Museumsprat* hvor kunst- og kulturfeltet møtes for å drøfte viktige problemstillinger og økologien i kunstscenen, og hvor betydelige tendenser i det internasjonale feltet blir aktualisert i en lokal kontekst.

Det ble arrangert flere kunstner- og kuratorsamtaler i forbindelse med utstillingsprogrammet vårt, med blant annet Admir Batlak, Goya-ekspert Manuela Marques, samt det nye formatet *kunstkritikere møter kurator* i samarbeid med Norsk Kritikerlag. I forbindelse med utstillingen *Frihetens former* ble det organisert en “happening” med fokus på den tverrkunstneriske kraften i abstrakt ekspresjonisme.

Vi har arrangert flere samtaler i samarbeid med partnere. I juni samarbeidet MUNCH med Oslo Pride om en samtale mellom den verdenskjente drag queenen Sasha Velour og performance-kunstner Tori Wrånes som handlet om drag, kunst og aktivisme. I samarbeid med Deloitte ble det arrangert to utgaver av samtalerien *STEMMER* med tema skeiv fremtidsspekulering og hvem bestemmer hva som er stygt og pent. I samarbeid med Oslo kommunes kunstsamling ble det arrangert en samtale om morsfiguren i kunsten med utgangspunkt i Tracy Emins skulptur *The Mother*.

I 2023 kom også andre utgave av MUNCHs egen festival *Tekst på MUNCH* som hadde et tverrkunstnerisk program bestående av samtaler, foredrag, performance, slampoesi, høytlesinger, standup og konserter. Programmet tok utgangspunkt i utstillingen *Alice Neel. Hver person er et eget univers* og Alice Neels radikale humanisme. Festivalens undertittel var *Former for fellesskap* og gjennom en rekke ulike kunstuttrykk ble det satt lys på fellesskapets betydning i dag. Festivalen hadde fokus på tilgjengelighet og ble tegnspråktolket.

Internasjonalt og nasjonalt utstillingssamarbeid og utlån

- *Edvard Munch – Trembling Earth*. The Clark Art Institute, Williamstown, USA. 10.6.23 – 15.10.23.

Jordsvingninger er den første omfattende presentasjonen av Edvard Munchs naturmotiver og utfordrer mange eksisterende forestillinger om kunsten hans. Utstillingen utforsker temaer som jordbruk, skog, hage og vær, samt Munchs interesse for naturvitenskap og naturens kretsløp. *Jordsvingninger* er organisert i samarbeid mellom MUNCH, The Clark Art Institute i Williamstown, USA og Museum Barberini i Potsdam, Tyskland. Utlånte verk fra MUNCH til The Clark Art Institute (første venue) var 33 verk: 25 malerier, 4 grafikker og 4 tegninger.

- *Edvard Munch – Magic of the North*. Berlinische Galerie, Berlin, Tyskland. 15.9.23 – 22.1.24

Edvard Munch (1863–1944) utfordret Berlins kunstpublikum med sine radikalt moderne malerier. Utstillingen *Magic of the North* forteller historien om Edvard Munch og den

tyske hovedstaden gjennom et stort utvalg malerier, trykk og fotografier. Det var i Berlin Munch fikk sitt kunstneriske gjennombrudd og hentet stor inspirasjon fra det radikale kunstmiljøet. Kunstneren hadde rundt 60 utstillinger i Berlin i sin levetid. Utlånte verk fra MUNCH var 49 verk: 30 malerier, 3 grafikker og 16 fotografier.

- *Edvard Munch – Trembling Earth*. Museum Barberini, Potsdam, Tyskland. 18.11.23 – 1.4.24

Jordsvingninger gikk videre til Museum Barberini i Potsdam etter USA. Utlånte verk fra MUNCH til Museum Barberini (andre venue) var 83 verk: 45 malerier, 22 grafikker, 13 tegninger, 2 skissebøker og 1 brev.

- Avinor Oslo Lufthavn. 1.2.2023 - 30.11.2023. Lånte ut 2 verk: 1 maleri og 1 trykkplate.
- Avinor Oslo Lufthavn. 8.11.2023 – sommer 2024. Lånte ut 2 verk: 1 maleri og 1 trykkplate.
- KODE Kunstmuseer og Komponisthjem, Bergen. *Kan hende er det vakkert*. 13.2.2023 - 15.9.2023. Lånte ut 77 verk: 63 malerier, 10 grafikker, 4 tegninger.
- Museum Barberini, Potsdam. *Facing the Sun*. 30.1.2023 - 18.11.2023. Lånte ut 1 verk: 1 maleri.
- Cobra Museum of Modern Art, Amstelveen. *Exhibition Cobra 75 years*. 1.5.2023 - 29.10.2023. Lånte ut 1 verk: 1 maleri.
- Kunst- und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland GmbH, Bonn. *1920's! In the Kaleidoscope of Modernism*. 20.3.2023 - 11.8.2023. Lånte ut 1 verk: 1 maleri.
- Stavanger kunstmuseum. *Else Hagen*. 19.12.2023 – sommer 2024. Lånte ut 2 verk: 2 malerier.
- National Gallery London. *After Impressionism: Inventing Modern Art*. 1.3.2023 - 25.08.2023. Lånte ut 2 verk: 2 malerier.
- Haugar Kunstmuseum, Vestfoldmuseene. *Warhol og Munch*. 9.9.2023 – 28.1.2024. Lånte ut 8 verk: 8 grafikker.
- Rammestiftelsen for kunst, kultur og natur. *Munch på papir*. 15.3.2023 – høst 2023. Lånte ut 3 verk: 3 trykkplater.

II. Formidling og publikum

1. Formidling til en bredde av målgrupper, lokalt, nasjonalt og internasjonalt

I tildelingsbrevet fra Oslo Kommune blir Munchmuseet oppfordret til å redusere barrierer for deltakelse blant barn og unge, sørge for mangfold både på utøversiden og i innholdet som tilbys,

samt arbeide aktivt for å nå ut til nye publikumsgrupper. Arbeidet som gjøres i avdeling Formidling og publikum er avgjørende for å nå disse målene.

Museets egne og eksterne publikumsundersøkelser gjennomført de seneste årene viser at det er mange grupper i samfunnet som ikke bruker kunstmuseer og våre tilbud, både blant barn, unge og voksne. Munchmuseet tar dette på alvor, og arbeider langsiktig for å senke terskelen for museumsbesøk. Et offentlig museum skal være relevant og tilgjengelig for et bredt publikum. I sentrum for arbeidet vårt står målet om at alle skal møte et innhold av høy kunstnerisk kvalitet, uavhengig av bakgrunn og kunnskapsnivå. Vi utvikler tilbud til barn og unge, lokalt besøkende og tilreisende nasjonalt og internasjonalt. Målet er at alle får et møte med kunsten og museet som oppleves som relevant for seg og sin livsverden.

Det er få museer som har lykket med det yngre publikummet, men med en systematisk satsning over tid har vi flere unge voksne på besøk på MUNCH i Bjørvika enn på Tøyen. I 2023 var ¼ av våre besøkende under 25 år.

MUNCH leverte totalt 1 425 arrangementer og omvisninger med 50 834 deltagere i 2023.

Et utvalg tiltak gjennomført i 2023:

Publikumsinnsikt

Kunnskap om publikum er avgjørende for arbeidet med å gjøre MUNCH mer relevant og engasjerende for flere. Museet benytter flere innfallsvinkler og metodikker, som publikumsundersøkelser, dybdeintervjuer og workshops.

Vi har utviklet et standardisert spørsmålsbatteri for publikumsundersøkelser knyttet til de ulike utstillingene vi viser. Dette gjør at vi kan følge utviklingen og sammenligne resultatene fra ulike prosjekter over tid. Undersøkelsen innhenter demografi, interesse for kunst og kultur, forhold til museet og om de har hatt en god opplevelse og måler tilfredshet. Det ble gjennomført publikumsundersøkelser i alle nye utstillinger i 2023. Det ble også startet opp et forskningsprosjekt med mål om å utvikle metoder for innsikt tilpasset barn og unge i kunstmuseet.

Noen hovedfunn fra årets undersøkelser:

- De aller fleste besøkende, uavhengig av bakgrunn, har en positiv til svært positiv utstillingsopplevelse.
- Publikummet, særlig yngre grupper, setter pris på de interaktive, omsluttende og multimediale elementene i utstillingene. De gir en bedre totalopplevelse av kunsten, i tillegg til å signalisere for vårt yngre publikum at de er tenkt på og planlagt for.
- De som leser veggtekstene er jevnt over mer fornøyd med utstillingsopplevelsen enn de som ikke leser veggtekstene. Tekstene oppleves som engasjerende og enkle å forstå, men ikke alle har behov for å lese like mye.

Som en del av praksis-samarbeidet med Pedagogisk fakultet ved UiO gjennomførte to studenter en undersøkelse knyttet til presentasjonen av Skrik-motivet i samlingsutstillingen *Uendelig*. Innsikt fra dette prosjektet førte til en justering av tidsintervallene maleriet, tegningen og litografiet vises. Dette svarte særlig på ønsket fra publikum om å se den malte versjonen. Innsikten førte også til en redigering av veggteksten i rommet.

I et doktorgradsprosjekt i samarbeid med MUNCH har interaksjonsdesigner Christian Sivertsen (fra IT Universitetet i København) gjennomført en serie dybdeintervjuer med brukere av utstillingen *Edvard Munch Skygger* og den immersive-digitale on-site opplevelsen *Giftig*. Denne undersøkelsen ledet til et omfangsrikt datagrunnlag som Sivertsen har jobbet med å analysere i 2023. Avhandlingen forventes i første kvartal 2024.

Tekstformidling

Museet har over flere år satset ambisiøst på tekstformidling og har kompetente aktører i alle ledd, fra tekstredaktører med lang erfaring som journalister, redaktører og forfattere, til profesjonelle oversettere og språkvaskere. De har alle fått det samme oppdraget: tekstene i museet skal åpne opp kunsten for et mangfold av lesere, som kommer til oss med varierende kjennskap til og kunnskap om kunst. Tekstene formidles til publikum i veggtekster i utstillingene, tekstsaker på nett og i audioguide. Tekstene skal treffe både et lokalt og et internasjonalt publikum, og vi etterstreber derfor et høyt kvalitetsnivå både på norske og engelske tekster.

Hva som er inkluderende kunstformidling er et spørsmål som i aller høyeste grad engasjerer og opptar oss på MUNCH, og som vi bruker mye tid og ressurser på å diskutere, utforske og finne nye svar på. Historisk har veggtekstene i museene vært informative og forklarende, men vi har i nye MUNCH gitt dem en mer ambisiøs funksjon: å åpne opp et refleksjonsrom og berøre de besøkende, slik at de får eierskap til kunsten. Arbeidet fører frem: gjennom omfattende publikumsinnsikt og direkte henvendelser til museet har vi klare indikasjoner på at den nye måten å tenke tekstlig formidling på fungerer, og skaper gode kunstopplevelser for flere.

Noen eksempler på tekstproduksjon i 2023:

Alice Neel: Hver person er et nytt univers – Ved å gi Alice Neels egen stemme en sentral plass i utstillingssalene, ville vi gjenskape den intime og livfulle atmosfæren hun skapte da hun malte modellene sine. Originale sitater av Neel og modellene hennes, samt anekdoter og biografiske detaljer, ledsaget maleriene på vegg. Lappeteppet av informasjon, ikke ulikt bildetekster på sosiale medier, tillot publikum å vandre gjennom utstillingen styrt av egen nysgjerrighet, fremfor for å bli ledet av mer tradisjonelle, autoritative tematekster.

Goya og Munch: Moderne profetier – Hvordan formidler man kunsthistorisk forskning på en engasjerende måte? Utstillingen viste hvordan Goya ble gjenoppdaget i Munchs levetid og feiret som en profet for den moderne kunsten. For å fortelle denne historien, ble det forfattet korte, informative og tilgjengelige tekster som hadde som mål å vise publikum hva som gjorde Goya så fascinerende for modernistene og samtidig vise hvorfor han er relevant i dag.

SOLO OSLO: Admir Batlak – Hvordan kan tekst brukes aktivt for å tilrettelegge bedre for publikum? I årets SOLO OSLO-utstilling valgte formidler Elisabeth Jørgensen seg skeive samer som målgruppe, og all tekstformidling, både i utstillingssal og digitalt, ble oversatt til nord- og sørsamisk. Tekstene tok sikte på å formidle Batlaks installasjon i et inkluderende språk, og ble trykket på plater som speilet kunstnerens materialer og referanser.

Kaoskammeret – Spørsmålet om hvordan vi kan bruke tekst til å engasjere barn og ledsagerne deres, blir diskutert, utforsket og evaluert i denne formidlingsserien for barn. Til denne interaktive installasjonen, laget vi tekster både i sal og digitalt som formidlet opplevelsen på en

enkel og forståelig måte til barnas ledsagere. I tillegg trykket vi gøyale og stimulerende sitater på vegg som befestet rommets frie og kaotiske univers.

Frihetens former – I vår presentasjon av den abstrakte ekspresjonismen og *art informel*, utformet vi et tekstkonsept som tok publikum med inn i kunstnerstudioene der de banebrytende maleriene ble skapt. Med utgangspunkt i det menneskelige og konkrete, ville vi levendegjøre de radikale og eksperimentelle teknikkene og samtidig gi en inngang til de abstrakte verkene og den historiske konteksten de ble til i.

Målgruppearbeid mot **barn og unge** – Målrettet arbeid med kommunikasjon til yngre publikumsgrupper.

Tekstformidlingen foregår både i og utenfor utstillingene – og arbeidet med å sikre gode og tilgjengelige tekster pågår også på våre digitale flater. Arbeidet med å sikre spennende tekstlige mer-opplevelser digitalt er, og vil fortsette å være, et viktig satsningsområde. Tekstredaktører på museet i perioden har vært Rob Young, Tora Sanden Døskeland og Hanna Hille Stoltenberg.

Digitale opplevelser

Til utstillingen *Goya og Munch. Moderne profetier* ble det i samarbeid med det britiske arkitekturbyrået Nissen Richards og den anerkjente lyddesigneren Carolyn Downing, utviklet tre omsluttende og sanselige overgangsrom. Disse overgangene knytter utstillingens kapitler sammen, og bidrar til at utstillingen oppleves som en stemningsfull og oppslukende reise inn i de mørke aspektene av Goyas og Munchs kunstneriske verden. Overgangene var innhyllet i mørke, opplyst med lyseffekter og forsterket av abstrakte og foruroligende lydbilder, som skaper en intens stemning.

Nysnø er en interaktiv opplevelse basert på den digitaliserte samlingen av Edvard Munchs tegninger. Opplevelsen består i å tegne på papir i dialog med en kunstig intelligens, som har lært seg å tegne som Munch. Denne intelligensen reagerer umiddelbart på hver strek du tegner. Etter oppstart vinteren 2021, befinner dette prosjektet seg nå i en forsknings- innovasjons- og prototyping-fase. Særlig utviklingen av et cutting edge AI-system krever videre utvikling. I 2022 prøvde vi å løse prosjektets AI-utfordringer gjennom samarbeid med OsloMets AI Lab, uten at dette førte til en signifikant videreutvikling. Derfor påbegynte vi i 2023 et innovasjonssamarbeid med det indiske selskapet Tata Consultancy Services (TCS), som bidrar med betydelige ressurser innen AI-forskning, innovasjon og produktutvikling. Planen fremover er å skape en serie prototyper som skal vises og testes med publikummet i museets MUNCH LAB i 2024, fulgt av utviklingen og implementeringen av et ferdig produkt.

Arbeidsmuligheter for ungdommer og unge voksne

En viktig del av vårt mangfoldsarbeid og arbeid mot ikke-brukere er at vi synliggjør museet og kulturfeltet som arbeidsplass, og sikrer fremtidige ansatte med ulik kompetanse og bakgrunn. I 2023 fortsatte vi derfor vårt arbeid med å kontraktere en rekke ungdommer og unge voksne i ulike stillinger.

Vi hadde 12 ungdommer med på *MUNCH UNG Samskaping 2023*. Her ansetter vi unge mellom 16 og 19 år til å programmere en happening på museet for andre ungdommer. Samskaping er

en metodikk som prioriterer likeverdig deltakelse for å gjøre ungdom til aktive premissgivere for hva et museum kan være.

- Rekruttering skjer i samarbeid med *UngJobb*, Bydel Gamle Oslo, som ansetter og lønner prosjektdeltakerne.
- Etter prosjektets gjennomføring får de unge en attest på deltakelsen, som kan brukes til egen videre arbeidssøking.
- Det er også mulig å fortsette samarbeidet med museet ved å søke seg inn i *Ung i Bjørvika crewmodell*, der unge fra 16 til 23 år fra Bydel Gamle Oslo får jobbe som crew på kulturarrangementer på blant annet MUNCH.

Vi videreførte også samarbeidet med *UngJobb Crew* som gir unge mellom 16 og 23 bosatt i Bydel Gamle Oslo sjansen til å jobbe på ulike arrangementer i Bjørvika. Crewet rekrutteres hvert halvår og har bidratt på diverse formidlingsarrangementer med rigg, gjennomføring og nedrigg av verksteder, med rydding i formidlingsverkstedene og innhenting av innsikt i utstillingene.

På MUNCH sommerskole hadde vi to ungdommer på jobb gjennom Bydel Stovners sommerjobbsprogram for unge bosatt i bydelen.

2. Film- og videoproduksjoner til nasjonale og internasjonale målgrupper

Det siste året har teamet Digital produksjon jobbet tett på tvers av avdelinger for å lage narrativt engasjerende digitalt innhold som formidler Edvard Munch, museet og utstillings- og liveprogrammet vårt. Det digitale innholdet skal være tilgjengelig for alle, uansett hvor i verden man befinner seg, med fokus på mangfold i representasjon både foran og bak kamera samt blant temaene i filmene. Innholdet er både publikumsutviklende, med på tydeliggjøre MUNCHs merkevare og markedsføre programtilbudet.

Produksjonsteamet har i 2023 blitt styrket med en konseptutvikler med en solid film/tv og klipper-bakgrunn. Dette har gitt mulighetsrom til å produsere og utvikle mer innhold internt uten bistand fra eksterne ressurser, og være enda mer dynamiske.

Teamet har primært produsert filmserier med lang levetid, selv om enkelte filmer også har vært knyttet til spesifikke hendelser i museets program.

I 2023 produserte teamet 12 kortfilmer. Disse ble produsert med hjelp av våre eksterne produksjonsselskaper og i samarbeid med relevante fagpersoner på museet avhengig av filmens tematikk og formål. Filmene har videre blitt versjonert ut i utallige formater og uttak tilpasset de ulike kanalene og filmenes formål.

Liste over produksjoner i 2023:

Skiftende utstillinger og program:

- **[Frihetens former](#)**: Utstillingsfilm med mål om å trigge nysgjerrighet hos publikum og samtidig gi et innblikk i hva abstrakt ekspresjonisme er. Historien blir fortalt gjennom animasjon. Her ble det produsert 1 film + uttak til SoMe og stills fra utstilling med publikum.

- **KTMO II - Kaoskammeret**: Utstillingsfilm om kunstner Fredrik Floens Kaoskammer der vi følger reporter Alizeh som sjekker ut om kunstmuseum faktisk er gøy for barn. I filmen får vi se barn inne i *Kaoskammeret* som er et lekent rom hvor vanlige museumsregler ikke gjelder og man kan forsvinne inn i fantasiens verden.
- **Solo Oslo III Admir Batlak**: Kunstnerportrett med mål om å gi publikum mulighet til å komme nærmere kunstner Admir Batlak og hans monumentale installasjon i 10. etasje og å trigge besøk til utstillingen og berike publikumsreisen i forkant av besøk. Også synliggjøre MUNCH som en spennende aktør som jobber med aktuelle samtidskunstnere/aktører og aktivere nye publikumsgrupper.
- **Solo Oslo III Elisabeth Jørgensen**: Løfte frem SOLO OSLO-prosjektet trigge besøk til formidlingsprosjektet og berike publikumsreisen i forkant av besøk. Også synliggjøre MUNCH som en spennende aktør som jobber med aktuelle formidlere/aktører. Aktivere nye publikumsgrupper. Vise MUNCH som en inkluderende plass for denne målgruppen. Inspirere publikum til å lære mer om en gruppe de kanskje ikke visste så mye om. Bygge forståelse og kunnskap rundt skeive samer, kulturverdier og deres historie.

MUNCH LIVE:

- ***Metteson i Kaoskammeret***: Film- og stills-dokumentasjon av live performansen til Metteson i *kaoskammeret* med formål om å gi publikum en smakebit på hva man kan oppleve på MUNCH.
- ***Late Night***: Film dokumentasjon av 3 *Late night* på MUNCH. Formål om å bygge merkevaren og vise publikum hva man kan oppleve.
- ***Camille Norment some-teaser***: Kort intervju med innklippbilder av performance med Camille Norment og hennes *Scattered round-songs for elliptical voices*.
- ***Camille Norment***: Film og foto dokumentasjon av bestillingverket *Scattered round - songs for elliptical voices*.
- ***Tekst på MUNCH***: Film og stills dokumentasjon av festivalen.
- ***Ute Kollektivet***: Dokumentasjon av konsert.

Edvard Munch Samlingen:

- **Who Was Edvard Munch? En sommerdag i 4 kapitler**: En langlivd serie om Edvard Munch og hans liv og virke. I denne andre utgaven ble det produsert 4 korte episoder som fungerer for seg selv i kortere SoMe-uttak men også sammenhengende i en lengre poetisk lærerik kortfilm som spinner seg rundt en sommerdag. Vi viser frem museet og har som formål å bli bedre kjent og finne ut av hvem Edvard Munch var, hva han tenkte og hvorfor han gjorde som han gjorde
- **Munch Stories**: En temabasert og lærerik lavproduksjon SoMe-serie primært for Instagram og TikTok om Edvard Munch og hans liv. Vi bruker kun verksbilder fra arkivet og eventuelt opptak med mobil og leken grafikk.
- **Munchs minikritikere** - er en videoserie av korte episoder, hvor barn blir presentert for ett av Munchs verk. De reagerer med ufiltrerte og usensurerte reaksjoner mellom seg, med fokus på umiddelbare, ærlige reaksjoner. Vi ser et mangfold av barn, i ulike alder og av ulike bakgrunn og gjennom barnas tolkninger blir vi kjent med Munchs kunst på nytt. Vi åpner for tolkningsrom og individuelle opplevelser. Og viser at det ikke finnes én måte å

tolke Munchs verk på, men at alle kan oppleve verkene som de vil. Langlivd kortfilm med korte SoMe-uttak.

- **[Mørke verk](#)** – Flotte kjøringer av MUNCHS mørke verk inne i Goya-utstillingen. Disse har sjeldent blitt utstilt og filmene av verkene skal fungere som underlag til tekstsaker og presentasjoner eller som innklippsbilder til senere produksjoner.
- **[BTS vampyr/Konserverings dokumentar](#)** - En følgedokumentar med talkingheads som snakker om restaureringsprosessen mens vi ser prosessen. Konservatorene forteller om utfordringene med å restaurere bildet. De forteller om utfordringen ved ferniss og bildets historie og hvorfor det er viktig å gjøre dette arbeidet. En educational / explainer som inspirer publikum, viser arbeidet på MUNCH bak kulissene. Filmen aktualiserer Edvard Munch og verket (motivet generelt), som kan oppleves i *Inntil / Uendelig / Monumental*.

Merkevaren MUNCH:

- **Reels til skjermer:** Gjennom året er det løpende produsert nytt og engasjerende videoinnhold til de fysiske skjermene i og utenfor museet, særlig lobbyskjermen. Her er det gjenbrukt eksisterende materiale, og tidvis supplert med nytt, for å hele tiden sikre aktuelt innhold på skjermer både ute og inne. 2x lengre reels er produsert i 2023, i 6 ulike formater. I tillegg er det gjort flere uttak og versjoner av disse til bruk på mindre skjermer og i sosiale medier, totalt 16 stk.
- **Mini MUNCH festival** – Opplevelsen av *Mini MUNCH* festivalen til intern og ekstern bruk. Med mangfoldig cast med filmfoto og stills som fulgte barna og de voksne fikk vi materiale som kan brukes ut i kanal, men også internt for å vise hva en opplevelse for familier med barn kan være på MUNCH.

Sponsorfilmer

- **Viking Cruises:** Audioguide til verk på cruiseskip. Skuespiller Iben Akerli leser in poetiske tekster om verkene ombord på Viking Cruises. Disse kan oppleves av gjestene ombord.
- **Talent Norge:** Promo film, et sammenklipp av *Solo Oslo*-produksjoner for videresalg av *Solo Oslo* konseptet i Norden.

MUNCH har også bistått andre med eksterne produksjoner i 2023: Spansk dokumentar; *More than a museum*, Sothebys, Koreansk influenser, Discovery; Polsk VM studio, Alexander Høller SoMe, Koreansk tv team; intervju med kurator, BBC; minidokumentar for vestre møbler, nederlandsk dokumentarserie, BBC; podcast opptak og Thon Hotel; reklamefilm.

Lisensiering

Vi har lisensiert ut en *Munch Stories* episode til Berlinische Galerie sine kanaler og 3 eks. av *En dag i livet* til Stockholm kulturhus.

MUNCHs digitale innhold er produsert og lagd av vårt interne produksjonsteam, Aron Mørch Eskeland (konseptutvikler) Ruth Steine (Produsent) og Charlie Stråhle (Teamleder) i samarbeid med eksterne leverandører på regi, klipp, lyd og filmfoto.

Utover visuelt innhold har teamet produsert en audioguide om 5 verk for en av museets hovedsponsorer og startet utvikling av en podkast om livet til Edvard Munch.

Teamet har også produsert kortere filmer og showreels til ulike interne og eksterne formål, konferanser osv., laget en fotobrief for museet med tydelige retningslinjer med mål om en helhetlig tone og stil og etter den bidratt med stillsfoto produksjon etter behov.

Teamet har fulgt opp eksterne filmproduksjoner som har ønsket å produsere film på MUNCH og behandlet alle eksterne etterspørslar på bruk av arkivmateriale fra våre eksisterende filmer og lisensiert ut dette.

3. Program for barn (0-13 år): Fritid

På MUNCH ønsker vi å gi barn og unge innblikk i de nær uendelige mulighetene og tankesettene kunsten rommer, og tilby opplevelser de ikke finner andre steder. Gjennom programtilbudet til barn inviterer vi barna til å leke og utfolde seg i inspirerende omgivelser, og de unge får møte kunst på sine premisser.

MUNCH fortsetter å bygge sterke konsepter og merkevarer som favner satsningsområdene innen programprofilen til barneprogrammet:

Babyforestillinger

Våren 2023: Favn – Babyforestilling i Monumental

I utstillingen *Monumental* tilbød vi en sanselig kunsterfaring for de små (6-12 mnd.), der samspillet mellom baby og omsorgsperson var utgangspunktet. Prosjektet ble utviklet i samarbeid med danser Loan Ha og Katja Schia og scenograf Camilla Wexels Riser, som alle har lang erfaring med prosjekter rettet mot de aller yngste publikumsgruppene. Våren 2023 ble det arrangert totalt 15 enkeltarrangementer (5 dager, med 3 gjennomføringer per dag) for til sammen 217 personer.

Høsten 2023: Sanselek / Babyverksted

I oktober og november tilbød vi babyverkstedet *Sanselek* tilpasset barn mellom 6-12 mnd. I verkstedet utforsket babyer og omsorgsperson sammen med småbarnspedagog sensomotoriske, kreative aktiviteter; som maling med naturlige og spiselige ingredienser. Hvert av verkstedene tok utgangspunkt i et verk i utstillingen *Edvard Munch Uendelig*, og startet med et kort utstillingsbesøk. Verkstedet ble gjennomført i samarbeid med *Fargebad* ved Emilia Ruostila. Det ble arrangert fire verksteder med totalt 56 deltakere.

Mini MUNCH Festival (3-12 år)

Mini MUNCH er MUNCHs egen kunsthøst for barn. Temaet for festivalen i 2023 var *Munchs hage*. Festivalen tok de besøkende med inn i fantasiens forheksede og hemmelighetsfulle hage, der alt kan skje. Vi inviterte til verksteder, interaktive opplevelser og fascinerende forestillinger.

Totalt 1 228 foreldre og barn deltok i løpet av de to festivaldagene 14-15. oktober 2023.

Danseforestilling ved Regnbuen, MYKA Ray Roa Alonso

Publikum fikk være med på en magisk odysse gjennom regnbuen til et univers fullt av uventede kontraster og sanseintrykk. Forestillingen skapte en dansende installasjon. I kostymer skapt av designeren Henrik Vibskov og med koreografi av Ray Roa Alonso, forvandlet fem dansere seg på magisk vis til levende skulpturer. Cristian Vogel skapte et elektronisk lydbilde som fylte rommet.

Performance med dropsmasse, Vilde Løwenborg Blom

I performansen *Treet og dropsene* dro to utøvere flytende dropsmasse rundt grenene til et tre av stål. Massen stivnet på treet og ble hengende igjen som skulpturer. For kunstneren symboliserte treet hennes barndoms hage med plommetrær, epletrær, en bringebærbusk og en ripsbusk. Treet og dropsmassen skulle symbolisere at alt er i forandring.

Godteriskulpturverkstedet, Vilde Løwenborg Blom

Godteriskulpturverkstedet var et sanselig verksted der deltakerne skulle lage eventyrtrær med materialer som marsipan, smågodt, konditorfarge og kvister. Fokus var på lek og materialutforskning, heller enn på å lage noe spiselig.

Fra Mini MUNCH festival, Foto Munchmuseet / Kilian Munch

Grønnsaksverksted, Katarina Caspersen

I verkstedet fikk de besøkende komme inn i en vill og fantastisk hage der det "vokste" fantasigrønnsaker, frukt og blomster. Her fikk barna lage sin egen fantasigrønnsak med ferdige pappformer de kunne bygge videre på og male som de ønsket. Når grønnsaken var ferdig, ble den plantet i hagen. Verkstedsrommet var todelt: en halvdel hadde stasjoner der de besøkende jobbet med å lage fantasigrønnsaker; den andre var fylt med fargerik scenografi som forestilte en hage. Her fikk barn og voksne leke i landskapet, hoppe på steiner, rulle på tekstiler på bakken og se på alle de fantastiske grønnsakene og fruktene som var blitt plantet i hagen. Verkstedet ble utviklet av kunstner og scenograf Katarina Caspersen i samarbeid med MUNCH.

Insektsverksted, Marie Cole

I samarbeid med MUNCH utviklet kunstner Marie Cole et verksted der barna fikk bruke fantasien og hendene til å skape fargerike insekter som kunne leve innimellom blomster, gress, trær og grønnsaker i Munchs mangfoldige hage.

MIRAGE: Reise til MICROVERDEN

I samarbeid med [MIRAGE Film Festival](#) presenterte *Mini MUNCH* en unik mulighet til å oppleve småkrypene verden. Filmen *Microcosmos* ble ved to anledninger kombinert med levende historiefortelling, ved scenograf og kunstner Hazel Barstow.

Body memory, Therese Markhus

I forestillingen opptrådte tre dansere i hvite drakter badet i farget lys som simulerte en maleprosess. Publikum fikk utdelt hvite malefrakker og ble invitert inn som en del av performansen. Therese Markhus er interessert i forholdet mellom kropp og hukommelse. Gjennom forestillingen ønsket hun å utforske hvordan vår personlige fortid manifesterer seg i minner, som lagres som spenninger i kroppen.

Fra Mini MUNCH festival, Foto Munchmuseet / Kilian Munch

Flowerboy, Carl Aquilizan

I det personlige soloverket *Flowerboy* utført i museets lobby, utforsket dansekunstner Carl Aquilizan kjønnsnormer og skeiv identitet med utgangspunkt i hans egen filippinsk-norske oppvekst. Inspirert av *butoh* – japansk danseteater – kombinerte han lyd, kostyme og bevegelse for å skape et meditativt og visuelt rikt og poetisk landskap. Aquilizan har brukt barndomsminner og fantasier om det feminine som utgangspunkt for *Flowerboy*.

Ansikstmaling

Under *Mini MUNCH Festivalen* fikk deltakerne også møte ansikstmalere fra Lili Ansikstmaling som dekorerte barnas ansikter med blomster og insekter etter barnas ønske.

Mini MUNCH – Barnas kunstdager (3-12 år)

I 2023 ble det arrangert 13 verksteder under serien *Barnas kunstdager* (inkl. 3 for sponsorer) for totalt 1 142 barn og foreldre.

Målgruppen for aktivitetene var barn i alderen 3-12 år i følge med foresatte. MUNCH inviterte kunstnere til å holde to verksteder hver gjennom hele året:

Skulpturverkstedet *Stor og liten* 15.1 og 12.2

Hva betyr det at noe er lite og hva betyr det at noe er stort? Er den store figuren alltid sterkere eller mer beskyttende enn den lille, eller kan det hele snus på hodet? Inspirert av hennes egne underfundige arbeider og Camille Henrots utstilling på MUNCH, *Munn til munn*, inviterte Jennie Bringaker deltakerne på verkstedet til å utforske forholdet mellom stor og liten. Ved hjelp av figurer laget i leire ble det åpnet opp for mange nye spørsmål.

Dukkemakerverkstedet *Som en drøm* 19.3 og 23.4

Sammen med grafiker og dukkemaker Suzannah Øistad, som har en drømmedagbok som del av sin kunstneriske praksis, fikk barna tegne og forme sitt eget drømmeunivers i plastelina og lage glassbord-animasjon, inspirert av egne drømmer.

Verkstedet *Suppekunst* 25.5 og 11.6

I verkstedet *Suppekunst*, tok Anja Carr utgangspunkt i sin egen fotoserie *Soup*, hvor ansiktet hennes bader i plastleker og mikroplast blandet med mat. Barna ble invitert til å komponere sin egen fantasifulle og maleriske «suppe» med alle slags rare matingredienser, leker og fargepigmenter - og deretter lage fotografier skrevet ut med selfie-printer, som de kunne ta med hjem.

Kom og mal deg selv eller andre 24.9

I forbindelse med utstillingen med den amerikanske kunstneren Alice Neel, som laget mange portretter av venner og familie som tydelig viser personlighetene deres og forholdene mellom dem, inviterte vi maleren Jinbin Chen til å hjelpe oss å male stemningsfulle portretter av oss selv eller hverandre gjennom et begrenset fargevalg.

Verksted *frihetsfaner* 5.11 og 3.12

Med utgangspunkt i utstillingen *Munchs Goya*, som viste bilder av den spanske syttenhundretalls-kunstneren Francisco Goya sammen med verk av Edvard Munch, inviterte vi kunstner Grete Neseblod til å utvikle og lede verkstedet. Grete Neseblod er en tekstilkunstner med sans for både svart humor og svartmetall-musikk som har jobbet med personlige faner som del av sin egen kunstneriske praksis. I verkstedet laget barna fantasifulle faner inspirert av Munchs og Goyas mørke, mystiske sider.

Halloween på MUNCH

Søndag 29.10 arrangerte museet en *Barnas kunstdag* med Halloween-tema. Sammen med tekstilkunstner og grafiker Kamil Kak, laget deltakerne halloween-kostymer inspirert av utstillingen *Munchs Goya*. Verkstedet ga barn og voksne mulighet til å lage masker og kapper med utgangspunkt i de mystiske og makabre bildene til den spanske syttenhundretalls-kunstneren Francisco Goya og bilder av Edvard Munch. Etterpå kunne de som ville, kle seg ut og besøke Munchs «hjemsoekte hus» i dokumentarutstillingen *Skygger*.

I tillegg til verksted ble det på alle årets *Barnas kunstdager* arrangert danseomvisninger i utstillingen *Edvard Munch Uendelig*.

I danseomvisningen brukte danserne fantasien til å leve seg inn i de ulike landskapene og hermet etter menneskene de så i maleriene. Alt var formidlet med humor og lekenhet. Utfordring av etablerte kjønnsnormer og et fokus på skeive uttrykk var en underliggende tematikk. Det uttryktes blant annet gjennom kostymer og lek med kjønnsstereotypiske kvaliteter, poseringer og bevegelser, som er materiale hentet fra forestillingen *Blooming*, som også ble vist på Kloden teater. Carl Aquilizan, var ansvarlig for danseomvisningene.

Naboens kunstdag – I møte med MUNCH: Munch og fuglene

Noboens kunstdag er et gratistilbud rettet mot voksne med barn fra Bydel Gamle Oslo, som ble invitert til en uformell dag på museet søndag 2.4. Det ble arrangert maskeverksted og fugleparade i samarbeid med kunstneren Karin Augusta.

Munchs hage på Verdens kuleste dag 3.9

I 2023 deltok MUNCH for første gang på mange år under *Verdens Kuleste dag* på Akershus Festning. Vi ønsket å skape et lekent verksted som satte søkelys på bærekraft, og valgte derfor å samarbeide med kunstner Eirik Audunson Skaar som fra før har produsert en rekke deltakerbaserte verksteder med bærekraft som tema, blant annet *Plastsolen* som ble stilt ut på Salt i 2021.

Eirik Skaar designet blomster-moduler som vi laserkuttet fra rester etter utstillingsproduksjon og verksteder. Barna fikk velge og sette sammen blomsten sin av de ulike modulene. Deretter kunne de spraye den med tykflytende vannmaling i mange farger, før de fikk «plante» blomsten sin i den modulbaserte «blomsterengen» som vokste i løpet av dagen. Barna fikk en «Munch-tatovering» som takk for innsatsen, og «blomsterengen» ble tatt vare på og fraktet tilbake til museet for gjenbruk som scenografi under barnekunsthifestivalen *MiniMUNCH*.

Ca. 1 500 besøkte MUNCHs stand på festivalen som arrangeres av Sentralen og Sparebankstiftelsen DNB.

Ferieverksteder

Begge helgene i vinter- og høstferien i 2023 ble det arrangert til sammen 16 verksteder for 340 barn og foreldre.

Vinterferie: Sammen med lyddesigner og scenograf Erlend Hogstad laget vi skulpturer inspirert av Edvard Munchs maleri og skulptur *Menneskeberget*. De triste, glade eller temperamentsfulle skulpturene ble 3-d-skannet og stilt ut sammen i Erlends VR-landskap. Alle som deltok på verkstedet, fikk være med og se utstillingen i Virtual Reality.

Gamlebyen aktivitetsskole deltok på verksteder tirsdag og onsdag i vinterferien.

Høstferie: Under høstferien viste vi utstillingen med den amerikanske kunstneren Alice Neel, som har laget mange uttrykksfulle portretter av venner. I helgene i høstferien laget vi sammen med kunstner og dukkemaker Suzannah Øistad, små skulpturportretter av oss selv eller andre, som kunne fortelle noe om det rare og fine ved hver av oss.

Gamlebyen og Tåsen aktivitetsskoler deltok på verksted med tema selvportrett tirsdag og onsdag i høstferien.

Juleåpning i Bjørvika 25.11

I forbindelse med juleåpningen i Bjørvika arrangerte MUNCH juleverksted for barnefamilier ved kunsthåndtverkerne Ruta Nauyalyte og Anna Tallbot. Det ble også holdt visning av storfilmen *Olsenbanden – Siste skrik!* Det var gratis inngang til museet hele dagen. Huset ble fylt med julemusikk, gratis film og verksted for store og små. Juletreet ble tent på Stasjonsallmenningen, og nissen dukket opp rapellerende ned museets fasade med godteposer til barna.

MUNCH sommerskole 2023, *Drøm og frihet*

MUNCH sommerskole ble arrangert i uke 27, 32 og 33 med 15 barn per uke. Totalt deltok 46 barn mellom 8 og 12 år.

MUNCHs sommerskole 2023, hentet inspirasjon fra Munchs bildeunivers og hvordan han lot seg inspirere av drømmer og minner når han laget kunst, og oversatte dem til symbolske former som er både gåtefulle og gjenkjennelige. Under årets sommerskole samarbeidet vi med Pjotr Sapegin og Christin Günther (Norwegian Toolbox). Elevene besøkte utstillingene for inspirasjon, jobbet med story-board, og fikk prøve seg på ulike former for animasjon i løpet av uken. Barna fikk også besøke konserveringsavdelingen og høre om konserveringen av Munchs kunst, mot slutten av uken.

Sommerskolen munnet ut i en filmvisning og feiring på fredagen, der de voksne var invitert.

4. Program for unge (14-19 år): MUNCH UNG

MUNCH UNG har som formål å senke terskelen for deltakelse for unge inn til museet, og utvikle et program med og for en målgruppe som er vanskelig å nå. Gjennom *MUNCH UNG* jobber vi målrettet med å nå ikke-brukere, og et bredt og mangfoldig, ungt publikum. Programmet består av samtaler, debatter, workshops, feiring og konserter.

Fire viktige føringer for dette programmet:

- Det helhetlige programmet skal gi unge innblikk i de nær uendelige mulighetene og tankesettene kunsten rommer
- Vi programmerer med utgangspunkt i en tanke om at det ungdommer får erfare på MUNCH er opplevelser som skiller seg fra det de kan gjøre på skole og fritidsklubb.
- Målgruppen inviteres inn i programmeringen: Museer har tidligere satset på å engasjere de unge gjennom foreldre og lærere. I utviklingen av MUNCH UNG satser vi strategisk ved å engasjere ungdommene selv i programmeringen.
- *MUNCH UNG* programmerer fritt og uavhengig av Munchs kunstnerskap og MUNCHs programmerklæring. Vi er opptatt av å romme ungdoms egne kulturuttrykk.

I løpet av 2023 ble det arrangert 30 ulike arrangementer for 668 personer.

- *MUNCH UNG Fest*: 2 arrangementer med 230 deltakere.
- *MUNCH UNG samskaping*: 16 møter med 6 ungdommer.
- *MUNCH UNG Samtale*: 2 arrangementer med 60 deltakere.
- *MUNCH UNG workshop*: 2 arrangementer med 64 deltakere.
- *MUNCH UNG ferietilbud*: 7 arrangementer for 139 deltakere.
- *MUNCH UNG Scene*: 1 arrangement for 200 deltakere.

De ulike sporene i programmet har økt sin publikumsoppslutning siden oppstarten i 2022. For museet er dette en langsiktig satsning, hvor vi vil fortsette å bygge sterke konsepter i møte med målgruppen i årene som kommer.

UNG Samtale

MUNCH inviterer til samtaler med og for unge. Gjennom samtaler med unge folk i kulturfeltet får vi innblikk i hvorfor de jobber med kunst og kultur, og hvordan de kom seg inn i bransjen. MUNCH UNG Samtale er en serie der unge etablerte kunstnere forteller om egen praksis. I tillegg vil ungdommene kunne spørre om råd og tips og komme i kontakt med andre som har de samme interessene som dem.

For 2023 fokusert vi på UNG CHANGEMAKERS som et tema.

I denne samtaleserien fokuserer vi på unge mennesker som gjør en forskjell. Gjennom programmet UNG CHANGEMAKERS inviterer vi ulike stemmer til å snakke om hva som skal til for å skape endringer i samfunnet. Vi kjørte to runder med ung samtale.

- UNG CHANGEMAKERS, første del: Vi inviterer til en samtale med unge mennesker som lager leven i underholdningsindustrien, og endrer spillereglene innenfor bransjen. Utøvere fra feltet møtes til panelsamtale for å diskutere hvordan unge mennesker kan endre gamle mønstre innenfor musikkscenen.
- I andre del i denne samtaleserien kommer Assata og Zeenat Amiri Waaler og vi skal diskutere om bipoc trenger å ta plass i hvite kunstrom eller lage sine egne. Hvorfor skal man ta plass der man er underrepresentert? Hvordan kan man, som et kollektiv, helbrede ulike opplevelser av diaspora i kunstrom og er det i det hele tatt mulig å skape trygge kunstrom i Norge?

UNG Scene

Vi er brennende opptatt av at kunstopplevelser skal være for alle, også for ungdom. Men hvilket kulturtilbud er det ungdommene selv ønsker seg? Da vi spurte dem, var svaret klart: Mer liveforestillinger og muligheten til å få en arena der unge talenter kan ta plass. Derfor etablerer vi konseptet *UNG Scene*, en plattform der unge og uetablerte kunstnere innenfor musikk, dans og poesi får mulighet til å nå frem til et større publikum. Ungdommene som besøker oss, får selv lov til å spille inn forslag til hvem som skal stå på scenen neste gang. Målet er å etablere en arena både for ungdom som vil oppleve kultur og for unge artister som er i ferd med å etablere seg som kunstnere og utøvere.

Årets program feiret 50 år med hip-hop og på *UNG Scene* hvor unge fikk mulighet til å oppleve det nyeste nye innenfor musikk, dans og poesi. I løpet av kvelden fikk de oppleve flere artister, med masse å by på. På scenen stod Britz som headliner med Vioma og Gæste Gutter.

MUNCH UNG Workshops

I *MUNCH UNG Workshops* møter ungdommene profesjonelle kunstnere. Vi låner ut verktøy som gir dem muligheten til å løfte kreativiteten deres til et nytt nivå, enten de vil skape bedre innhold til TikTok'en sin eller lage en proff portefølje. Hos *MUNCH UNG Workshops* kan de melde seg på ulike verksteder for å få profesjonelle råd – enten det gjelder kostymedesign, foto eller kreativ skriving.

Vi har holdt to verksteder i 2023:

Verksted én var et fellesbruksverksted for ungdommer. Vi inviterte til *Klesdesign og smykkelagingsverksted hos MUNCH* – og satte gjenbruk og re-design i fokus. I løpet av verkstedet kunne ungdommene lære ting som gjør at garderoben varer lengre. Vi syr på knapper, fikser glidelåser og legger opp bukser. Vi lapper, fikser med broderier og ser på hvordan plagg kan utvides eller gjøres mindre.

Verksted to var inspirert av utstillingen *Frihetens former*. I løpet av verkstedet ble utklipp, stoffer og ulike gjenstander spredt rundt på museet. Som deltager fikk de lov til å være kreativ, og lage ulike ting du kunne ta med hjem etter økten.

UNG ferietilbud

I vinterferien arrangerte vi et verksted for de som vil prøve å designe og produsere kostymer, og for deg som er interessert i dans.

Vi holdt danseverksted 3 dager i samarbeid med Subsdans. I dette verkstedet ble dans utforsket på alle nivåer. Fra improvisert freestyle til teknikker som allerede er godt etablert innenfor ulike dansestiler. Verkstedet ble holdt av pedagoger fra Subsdans dansestudio. De er opptatt av kvalitet, felleskap og originalitet, men kanskje først og fremst: danseglede. De fokuserer på å lære bort grunntrinn og teknikk.

For kostymeverkstedet samarbeidet vi med en ung prominent designer Chris Lee til å holde verkstedet. I dette verkstedet var klesdesigneren Chris Lee med for å lære bort sine beste tips og triks. Kurset var praktisk, og Lee forklarte hvordan de unge kan bruke ulike materialer for å leke seg frem til et kreativt kostyme. Han er utdannet i kostymedesign ved Kunsthøyskolen i Oslo – og har tidligere jobbet med både musikere, dansere og kunstnere.

Ung feiring: Et program laget på de unges premisser. Her er det ingen voksne fra museet som har bestemt hvordan programmet skal se ut. *Ung feiring 2023* ble programmert av ungdommene ansatt gjennom samskaping. Vi ansatte 6 ungdommer høsten 2022 som programmerte for våren 2023. Ungdommene programmerte en vinterfest med tidlig 2000-tall som tema og en sommerfest.

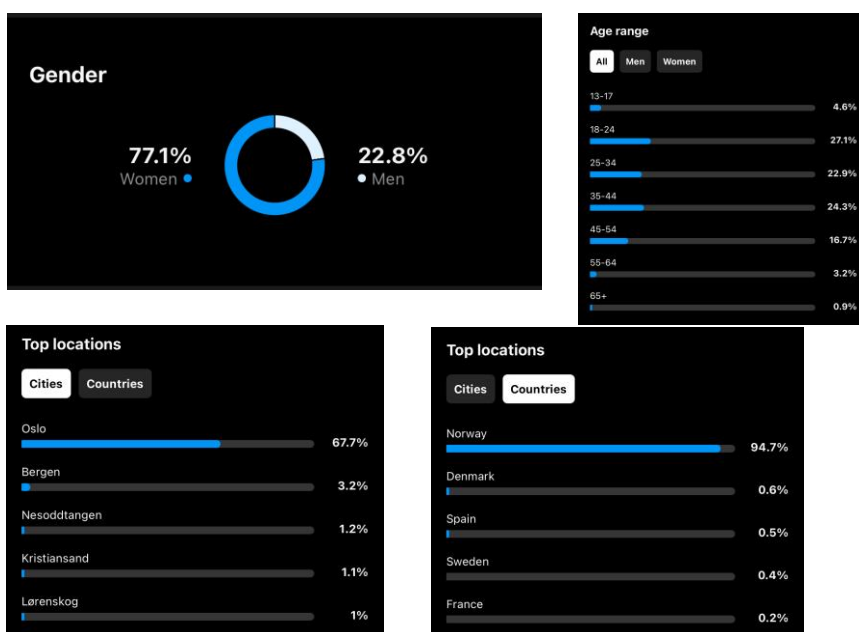
MUNCH UNG: Instagram

Vi bruker også vår Instagram-konto til å ha dialog og kommunisere med et ungt publikum. Dette er en gruppe som ikke sender oss e-post-adressen sin eller ser på nettsiden vår for avklaringer.

De vil heller sende oss en privat melding på Instagram. Vi har en tett dialog med målgruppen på Instagram, noe som gjør det lettere for oss å spørre om programmeringen treffer, og hva som eventuelt kunne ha vært bedre.

Det siste året har vi laget innhold i samarbeid med populære unge aktører for å skape innhold. Dette har gjort det lettere for oss å komme i kontakt med deres publikum, og dermed skape mer innhold uten å leie inn et produksjonselskap. Vi har også gitt ungdommene som jobber med samskaping mulighet til å administrere kontoen og ser på muligheten til å videreføre dette fra 2024.

Følgere *MUNCH UNG*: Instagram:

Hovedfokuset i 2023 var å øke rekkevidde og engasjement og det spesifikke målet var å øke følgere, men også lage relevant videoinnhold for å øke vår digitale rekkevidde. Her har vi tatt flere grep i 2023 noe som har resultert i at ca. 60 000 unge har sett våre videoer på Instagram. Engasjementet økte med ca. 900 nye følgere.

HVA	MÅL 2023	RESULTAT 2023
FØLGERE	1 000	1 097
REKKEVIDDE	40 000	59 374

Gjennom *MUNCH UNG TALENTUTVIKLING* og samskaping viser museet at vi satser tungt på ungdommer i Oslo, og vil være en kreativ møteplass for ungdommer fra hele byen.

MUNCH UNG samskaping

MUNCH UNG Samskaping er et tilbud hvor vi ansetter ungdommer som programmerer en happening på museet for andre ungdommer. (Se også [ovenfor](#) om dette samarbeidet)

ung samskaping prioriterer likeverdig deltakelse som et utgangspunkt for å gjøre ungdommer til aktive premissgivere for hva et museum skal være. Våre unge designaktivister samskaper med Munch for å utvikle et kulturtilbud som ungdom finner relevant og har lyst til å ta del i. Via dette har ungdommer fra tidligere kull fått anledning til å bli videre ansatt på huset. Vi gjennomførte et arrangement med samskaping i 2023, kalt *MUNCH UNG feiring: Back to the 2000s og Sommer på toppen av MUNCH*. Totalt deltok 250 ungdommer.

5. Tilbud til skoler og barnehager

MUNCH gjennomførte i 2023 totalt 611 utstillingsbesøk med formidler og verksteder for totalt 14 864 barnehagebarn, skoleelever, studenter og lærere fordelt på alle klassetrinn.

Gjennom det faste tilbudet i den kulturelle skolesekken for elever på 7. trinn ble det gjennomført 299 utstillingsbesøk med formidler med totalt 7 628 elever og lærere. I tillegg til det faste DKS-tilbudet har vi gjennomført 84 utstillingsbesøk med formidler med 2 282 elever og lærere fra grunnskoler utenom Den kulturelle skolesekken. For videregående skoler og studentgrupper har vi gjennomført 128 utstillingsbesøk med formidler for totalt 3 113 elever og lærere. Noen av skolene besøkte museet med gratis kulturbuss finansiert av Sparebankstiftelsen. Mange skoleklasser besøker også museet i egen regi med gratisbilletter.

Verksteder inkludert utstillingsbesøk skole:

For grunnskoleelever ble det gjennomført 35 male- og trykkverksteder for 887 elever. Særlig malerverkstedet var populært, og mange ungdomsskoleklasser bestilte dette. For vgs-grupper og studenter ble det booket 8 verksteder for 184 personer.

Verkstedskonsepter 2023:

Munchs malemåter

Verkstedet *Munchs malemåter* har vært holdt for en rekke skoleklasser. Verkstedet tar utgangspunkt i Munchs maleriske forenklinger. Formålet er at deltakerne skal se Munchs bilder på nytt ved å male selv. De utfordres til å teste andre/nye formulærer. Deltakerne utfordres til å male stort og raskt, og til å utforske fargeblanding.

Munchs puslespill

Verkstedet *Munchs Puslespill* retter seg primært mot elever fra videregående skole og voksne. Det omfatter omvisning og verksted og gir en innføring i Munch som grafiker med fokus på tresnittene, og hans bruk av puslespillteknikken. Deltakerne får en forståelse av hvordan denne teknikken fungerer ved å farge inn og trykke fra kopier av Munchs tresnittplater.

Mal stort og fargerikt

I forbindelse med utstillingen *Frihetens former*, organiserte vi i samarbeid med utstillingsprosjektet, et spesialverksted der deltakerne kunne utfolde seg med ulike teknikker for kraftfull påføring av maling på lerretet. Verkstedet var inspirert av maleteknikkene til blant annet Helen Frankenthaler, Jackson Pollock og Sam Francis. Verkstedet ble en action-fylt opplevelse der man blant annet kunne bruke vannballonger med maling mot lerret, male med sentrifugalkraft på en dreieskive, samt piske og kaste maling på et liggende lerret à la Pollock. Verkstedet ble for det meste tilbudt skoleklasser og barnehagegrupper, men også til enkelte voksengrupper.

Fra Mal stort og fargerikt, Foto: Munchmuseet

Generelt om skoletilbudet

Vi har utviklet vårt tilbud i tre kategorier: skoler og barnehager som besøker oss på egenhånd, digitale ressurser og opplevelser som kan bestilles på MUNCH som utstillingsbesøk med formidler eller verksteder. Innenfor disse kategoriene har vi spisset tilbudene ytterligere jmfør alderstrinn: barnehage, 1.-3. trinn, 4.-7. trinn, 8.-10. trinn, VGS og studentgrupper.

I 2023 har vi jobbet videre med å forbedre brukeropplevelsen, og gjennomført brukertester av nettsiden med lærere. Nettsiden er omstrukturert slik at lærere lettere skal få oversikt over hva som er relevant for deres klasse. Arbeidet med å skape godt forberedte besøk med god og relevant informasjon i forkant av besøket fortsetter i 2024.

Alle som besøker MUNCH på egenhånd i undervisningssammenheng, har gratis inngang. De kan også låne audioguiden gratis.

Barnehage

Med tilskudd til kultur i barnehagen gjennom Kulturetaten gjennomførte MUNCH tilbudet *Danselek / Fri Fauna* med tre dansere fra produksjonsenheten Landing. Danserne tok barna med på en bevegelsesbasert omvisning i samlingsutstillingen *Edvard Munch Uendelig*. Tilbudet ble fullbooket og gjennomført med 23 barnehagegrupper (inkludert test) for til sammen 274 barn.

Tilbudet *Munchs Monster*, som inkluderer et kort utstillingsbesøk etterfulgt av et verksted, ble bestilt av 17 grupper med totalt 232 barn. Tilbudet omfatter en omvisning/monsterjakt i utstillingen der gruppen sammen går på oppdagelsesjakt i bildene. Målet er å vise at bildene

rommer mer enn en ferdig definert fortelling og gir mulighet til å filosofere over alle kreftene som bor i oss, og ikke minst til å skape egne monstre.

Vi tilbyr også verkstedet *Tegnelek* som er inspirert av hvordan Edvard Munch som liten gutt tegnet med kull utover kjøkkengulvet. Barna tegnet kjempestort til musikk, utforsket ulike måter å bruke kull og blekk på, og bearbeidet tegningen videre med gouache. Verkstedet ble kombinert med omvisningen *Danselek*.

Totalt deltok 40 barnegrupper med 506 barn på et organisert utstillingsbesøk med verksted. Mange barnehager besøkte også museet i egen regi i løpet av 2023.

Den kulturelle skolesekken

Den nasjonale ordningen for profesjonell kunst i skolen, Den kulturelle skolesekken (DKS), har MUNCH som et fast tilbud for Osloskolen. Det innebærer at hele Oslos befolkning besøker MUNCH det året de fyller 12 år. DKS er et format som treffer bredt med potensiale for å gi et personlig og engasjerende første møte med museet og kunsten. I løpet av 2023 har vi hatt to skoleklasser daglig fra januar til desember med unntak av skoleferiene. Vi har utviklet en dramaturgi på besøket som har benyttet flere av museets utstillinger, med en avslutning i 12. etasje, med utsikt over byen.

Det faste formidlingstilbudet til 7. trinn gjennom Den kulturelle skolesekken ble videreutviklet i 2023. Våren 2023 gjennomførte vi tilbudet under tittelen *Skrik i verdensrommet*, mens det høsten 2023 fikk tittelen *MUNCH+*. Med *MUNCH+* jobber vi med å gi elevene verktøy til å tolke kunst i tillegg til å leke med alt det spennende museet har å by på av arkitektur og menneskene som jobber der. Formidlerne på MUNCH legger stor vekt på elevenes egenaktivitet og medvirkning i omvisningen. Elevene får bruke sin fantasi og tolkninger, men får også høre hva Edvard Munch selv forsøkte å formidle gjennom den tvetydige kunsten sin.

Tilbud til skoleklasser som kommer på egenhånd

Skoler tar i bruk MUNCH på ulike måter. De kan besøke oss på egenhånd, benytte seg av digitale ressurser eller bestille en formidlerledet aktivitet på MUNCH.

Tankekort

I 2022 utviklet vi et tilbud i samarbeid med fotograf, illustratør, forfatter og tegneserieskaper, Lene Ask; *Tankekort for elever og lærere* for elever i 4.-7. trinn. Dette er en boks med kort skoleklasser kan låne gratis og bruke i samlingsutstillingen *Edvard Munch Uendelig*. På elevenes tankekort får de oppgaver de skal løse sammen, mens læreren sitt tankekort har korte introduksjoner til utstillingens ulike tema og samtale spørsmål som kan brukes i dialog med elevene. Tankekortene brukes i dag både som aktivitet i våre utstillingsbesøk med formidler for grunnskolen og som læringsverktøy for besøkende fra voksenopplæringen. Dette tilbudet skal videreutvikles i 2024 og tilpasses elever på videregående trinn.

Poetisk soundtrack for ungdom

I 2022 utviklet vi et tilbud i samarbeid med poet, forfatter og scenekunstner Fredrik Høyer og Tobias Wam Grønberg lagde vi *Poetisk soundtrack* for ungdom til samlingsutstillingen *Edvard Munch Uendelig*. Lydsporet er også tilgjengelig på vår nettside og SoundCloud slik at det kan benyttes på egne enheter i forkant, under og i etterkant av besøket. Med musikk, lyd og ord

veileder Høyer lytterer fritt gjennom utstillingen med tanker og spørsmål omkring det å se, og det å kunne si noe om det man ser. Soundtracket passer for ungdomstrinnet, VGS og studenter.

Opplevelseshefte for elever

I 2023 har MUNCH hatt 27 000 elever som har besøkt museet på egenhånd og nær 15 000 elever som har vært innom en formidlerledet aktivitet. En kartlegging ble gjort for å undersøke hvor behovet lå for elevene som kommer på besøk utenfor en formidlerledet aktivitet. Det ble tatt en beslutning om at elevene trenger en veiledning som kan erstatte formidler og som kan oppmuntre elever til hvordan de kan ta i bruk bygget. Heftet visualiserer hvor elevene kan finne aktiviteter som er ment for deres målgruppe, elever i alder 8-12 år. Det har også blitt laget en etasjeoversikt over bygget, med oppgaver og informasjon om Edvard Munch. Heftet var et samarbeid med grafisk designer Sharmila Banerjee.

Lærerlørdag

Lærere er blant MUNCHs superbrukere og er en gruppe vi vil knytte nærmere til oss i arbeidet med å styrke vårt skole- og barnehagetilbud. *Lærerlørdag* er et gratis tilbud skreddersydd for lærere hvor vi, i tillegg til faglig program sammensatt av intern kompetanse og eksterne gjester, tilbyr omvisninger og lett servering. Årets første *Lærerlørdag* ble gjennomført 21. januar og omhandlet kriser i kunsten, med fokus på innholdet i utstillingen *Frihetens Former* og Edvard Munchs kunstnerskap. Hundre lærere deltok under dagens samtale, som også var innspilling av en episode av podkastserien *Rekk opp hånda!* med Martin Johannessen. Etter samtalen var det omvisninger i utstillingene *Frihetens former* og *Edvard Munch Uendelig*. Vi hadde også test av verkstedet *Mal stort og fargerikt*, med tretti lærere som hadde meldt seg på i forkant. Siste lærerlørdag i 2023 ble gjennomført 25. mars med seksti deltakere. Temaet omhandlet hvordan et godt museumsbesøk kan være for en klasse, etterfulgt av omvisninger for alle deltakere i utstillingene *Frihetens former*, *Uendelig* og *Monumental*.

Det ble utviklet et nyhetsbrev på Hubspot for lærerne våre om både lærerlørdagene og andre aktiviteter og utstillinger vi tilbyr.

Team Meropplevelser

Team Meropplevelser ble dannet for å styrke formidlingstilbudet til målgruppen voksne besøkende. Teamet har siden sommeren 2023 bestått av fire faste ansatte, hvorav to i 100 % og to i 50 % stilling.

Teamet samarbeider om å utvikle omvisninger og foredrag om Edvard Munch, bygget og arkitekturen, skiftende utstillinger, og diverse spesialtematikker skreddersydd for utleiekunder, medlemmer og sponsorer. Teamet møtes jevnlig for å garantere en kontinuerlig forbedring av eksisterende tilbud og for å samhandle i utviklingen av nye produkter. Det legges også til rette for spesialgrupper som VIP-gjester, pensjonister og personer med funksjonsvariasjoner. Teamet samarbeider med prosjektgruppene til kommende utstillinger for å forberede omvisninger og foredrag i forkant av utstillingsåpninger.

Team Meropplevelser jobber for et differensiert formidlingstilbud til ulike grupper, både besøkende fra kunstinstitusjoner som har mye bakgrunnskunnskap og nye, nysgjerrige besøkende (i tråd med museets ambisjon om gjenbesøk). Sommeren 2023 begynte vi å utvikle et nytt tilbud til studenter knyttet til Fadderordningen. Dette er noe vi ønsker å videreføre for å opprettholde et godt formidlingstilbud til et ungt, kunstinteressert publikum. Et nytt tilbud i

2023 for museets sponsor Deloitte, var utviklingen av et lederutviklingskurs for Deloitte sine kunder der teamet bidro med foredrag og refleksjonsoppgaver i utstillingene i samarbeid med museets sponsorsjef.

Totalt ble det gjennomført 651 omvisninger eller foredrag for 13 935 personer i forbindelse med gruppebesøk for et voksent publikum med formidler fra MUNCH.

Omvisninger for salg voksne

For voksne fra private grupper, firmaer, kunstforeninger, seniorer utenfor Oslo m.fl. ble det arrangert 484 utstillingsbesøk med formidler med 8 343 deltakere. Av disse kom 14 grupper i forbindelse med gratis fagbesøk og fra veldedige organisasjoner. Syv av gruppene (74 personer) deltok på verkstedet *Mal stort og fargerikt* knyttet til utstillingen *Frihetens former* (omtalt under skole).

Utleie, sponsor og VIP

I forbindelse med sponsor- vip- og utleiearrangementer ble det gjennomført introduksjonsforedrag eller annen formidling på totalt 98 arrangementer med 4 372 deltakere i 2023.

Den kulturelle spaserstokken

MUNCH fikk i søknadsåret H2022-V23 og H2023-V24 midler fra Kulturdepartementet, via Kulturetaten, til et kulturtilbud for seniorer i Oslo. Totalt ble det gjennomført 46 omvisninger i samlingsutstillingen *Uendelig* med 690 deltakere i 2023.

Medlemmer

Det ble arrangert 16 gruppeomvisninger med 441 deltagere for medlemmer i 2023. I tillegg ble det holdt 2 verksteder for 32 medlemmer knyttet til utstillingen *Frihetens former*.

Omvisninger på tegnspråk

Det ble gjennomført 2 gruppeomvisninger for 29 deltakere med formidler fra MUNCH og tegnspråktolker.

Omvisninger med synstolking

For blinde- og synshemmede ble det gjennomført 5 gruppeomvisninger med 60 deltakere.

6. Andre tiltak

Samarbeid med Oslo kulturskole

Samarbeidet med Oslo kulturskole ble videreført i 2023, og innebærer at Kulturskolen får benytte seg av MUNCHs verkstedslokaler en gang i uken, i tillegg til et eget samarbeid rettet mot Aktivitetsskoler. Dette året har kulturskolen stått for rekruttering av skolene.

Kulturskolens egne kurs har blitt gjennomført over 36 mandager med 2 kurs per dag. Dette utgjør 72 kurs med 14 elever per kurs på vårsemesteret, og 15 barn per kurs på høstsemesteret.

Kulturskolen/MUNCH/AKS samarbeid hadde 13 gjennomføringer for 189 barn. På våren sto kunstneren Fredrik Floen som hadde utstillingen *Kaoskammeret* for opplegget, og på høsten utviklet kunstner Suzannah Øistad tilbudet, knyttet til utstillingen *Alice Neel. Hver person er et nytt univers.*

Begge kunstnerne samarbeidet tett med kulturskolens egen kulturskolelærer, kunstner Marianne Darlèn Solhaugstrand om utvikling og gjennomføring av tilbudet. Deltagende aktivitetsskoler på våren var Høyenhall og Kampen, mens på høsten deltok Møllergata, Tøyen Lakkegata og Vollebekk skole.

III. Samlingsforvaltning

Samlingsforvaltning på MUNCH er et tverrfaglig ansvar på tvers av organisasjonen som dekker områdene utvikling, dokumentering, bevaring, tilgjengeliggjøring og sikring av samlingen. MUNCH har pågående aktivitet for digitalisering av samlingen, og museet har i 2023 revidert sin policy for samlingsforvaltning. All bruk av objekter fra samlingen administreres av seksjon magasin, lån og logistikk gjennom en egen utlånsprosess. Det foretas jevnlig samlingsrevisjon og stikkprøver av samlingen i henhold til etablerte rutiner. Katalogiseringen av samlingen er en kontinuerlig prosess, og internt formidles, administreres og bevares informasjon om samlingsobjektene via den museale databasen (TMS), som også er i stadig utvikling for å bedre arbeidsprosesser og gi en effektiv oversikt over samlingen. Eksternt er informasjon om samlingen tilgjengelig via publikasjoner og digitalt via museets internettside og billedarkiv.

Utlån

I 2023 lånte museet ut 264 verk til norske og utenlandske institusjoner. Det ble behandlet låneforespørsler om til sammen ca. 300 objekter fra samlingen, og av disse ble det gitt tilsagn på 233 objekter. Avslag er gitt der verkene ikke er tilgjengelig i aktuell utlånsperiode eller der sikkerhets- eller klimatiske forhold ikke tilfredsstillende museets krav. I noen tilfeller er avslag gitt når verkenes tilstand er for dårlig eller når belastningen ved et utlån ansees å utgjøre en for stor risiko når det gjelder å forringe verkene tilstand ytterligere og med permanent virkning.

Konservering

Konserveringsområdet ved MUNCH ble i 2023 samlet til én seksjon under avdeling for Samlingsforvaltning og produksjon. Seksjon for konservering har i 2023 fortsatt å arbeide for

at museets samling skal bevares på best mulig måte. Det daglige virket har i hovedsak vært knyttet til behandling av kunstverk for å støtte museets utstillings- og utlånsprogram og kurerreiser i forbindelse med utlån av kunsten. Det er også gjennomført studier som bidrar med grunnlag for beslutninger om ivaretagelse av kunstverkene i de planlagte utstillingene og i fremtidig magasinerings. I tillegg har konservering bistått inn i en rekke andre sentrale prosesser på museet, herunder gjennomføring av forskningsprosjekter innen konservering; vurdering av verkstilstand ved forespørsler om utlån; befaringer ved deponier på bl.a. Rådhuset; utvikling av kunstverkdatabase (TMS CS); ekspertiser av både maleri og papirverk; digitalisering av konserveringsområdets arkiver.

MUNCH har i 2023 fullført et omfattende prosjekt med restaurering av en av MUNCHs versjoner av *Vampyr* (MM.M.00292), et prosjekt støttet av Bank of America Art Conservation Project. *Vampyr*prosjektet har engasjert bredt i presse, sosiale medier, nettplattformer og presentasjoner og vil føre til flere fremtidige publikasjoner.

MUNCH har i 2023 også gjennomført omfattende konservering av verkene *Gråtende kvinne* (MM.M.00689), *Nysnø i alleen* (MM.M.00288) og *Madonna* (MM.M.00068), i et prosjekt finansiert av Bergesenstiftelsen. Prosjektet presenteres bredt på sosiale medier.

Det har i 2023 også vært et særskilt fokus på å øke formidlingen av museets konserveringsaktiviteter og relaterte problemstillinger i både presse og sosiale medier. Medarbeidere fra konservering har bidratt inn i museets egne produksjoner til hjemmeside/sosiale medier, omvisninger og «behind the scenes»-opplevelser.

Faglig utvikling innenfor konservering er et høyt prioritert område for MUNCH, og MUNCH deltar i en rekke nasjonale og internasjonale nettverk og faglige fora. MUNCHs konservatorer har i tillegg deltatt ved flere faglig relevante arrangementer, både fysisk og digitalt.

MUNCH arrangerte i 2023 følgende kurs innen konservering:

- 26-27. januar 2023: Piero Baglioni fra [CSGI](#) (Research Center for Colloids and Nanoscience), presenterte og demonstrerte bruken av Nanogeler på MUNCH.
- 19-20. juni 2023, Piero Baglioni og Antonio Mirabile ([CSGI](#)). Presenterte teori, metodologi og bruk av Nanorestore cleaning system både på papir og maleri. Til dette kurset inviterte vi flere eksterne kursdeltagere fra UIO, KIO og NM.

MUNCH bidro i 2023 også med foredraget *Edvard Munch's hectographs. A study of the collection at Munchmuseet – with particular emphasis on the technique and Munch's innovative artistic practice* ved en konferanse på NaM.

IV. Kommunikasjon og markedsføring

Det er en stor interesse for MUNCH og Edvard Munch i Norge og i verden for øvrig. MUNCHs omdømme er solid og hele 7 av 10 sier de har et godt inntrykk av MUNCH (Respons analyse desember 2023). I Oslo og Viken har dette økt med 17 prosentpoeng siden 2022. 30 prosent av Norges befolkning oppgir at de har besøkt MUNCH og 8 av 10 sier de vil besøke oss igjen.

Presse og media

MUNCH har vært svært godt til stede i pressen hele andre driftsår, og vi har vært godt synlige i viktige medier nasjonalt og internasjonalt. Utstillingen *Trembling Earth* har fått massiv oppmerksomhet internasjonalt, og ble blant annet kåret til en av 2023s beste av både New York Times og Washington Post. Utstillingen kommer hjem til Norge i 2024 og vi vil bruke mye ressurser på kommunikasjon, PR og markedsføring av denne mot lokalt publikum

MUNCH hadde totalt 2 593 presseoppslag til sammen nasjonalt og internasjonalt i 2023. Det viser at interessen fortsatt er svært høy, tross at nyheten interesse om nytt bygg og flytting for lengst har forsvunnet, og vi opprettholder dermed et solid trykk etter åpning.

Særlig internasjonalt er det stor interesse for MUNCH og Edvard Munch, som igjen bidrar til posisjoneringen av Oslo som en svært attraktiv kulturby og destinasjon for internasjonalt besøkende.

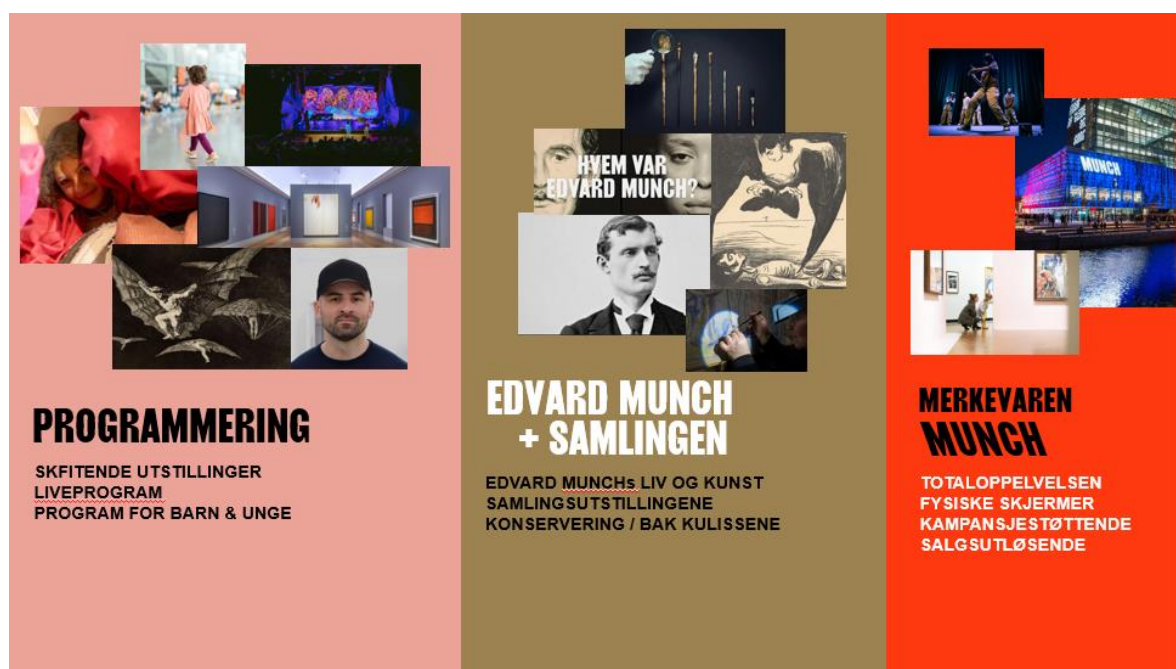
Digitalt innhold

I den tverrgående satsningen på digitalt innhold jobber de kanalansvarlige i et utvidet team sammen med produksjonsteamet for å skape et engasjerende innholdsunivers, som bygger opp under museets ambisjoner og eksistensberettigelse. Vi har gjennomført vår første store idédag for hele huset, og videreutviklet gode samarbeid for å hente ut og optimalisere de gode historiene. Vi jobber stadig med å forbedre prosessene for tverrfaglig samarbeid og prioriteringer, som resulterer i gode synergier på tvers av kanaler og økt kvalitet i innholdet.

I 2023 har vi nådd rundt 30 millioner brukere i digitale kanaler og fått internasjonal anerkjennelse for kvaliteten i innholdet vårt, med to Webby-nominasjoner, henholdsvis for beste kortfilm-dokumentar med *Who was Edvard Munch?* og beste dokumentar (unscripted) med *Satyricon & Munch*. I tillegg mottok vi en Webby-honorpris for *SOLO OSLO*-videoserien, i kategorien for mangfold, likestilling og inkludering. Webby er verdens ledende pris for innhold på nett.

Vi har gjort 12 større videoproduksjoner i 2023, detaljert ut under formidlingsavdelingens produksjonsteam, som videre har blitt versjonert ut i ulike formater og uttak tilpasset kanal og formål, inkludert nettside, sosiale kanaler og fysiske skjermer i og utenfor museet. I tillegg har vi produsert en rekke landingssider og rike tekstsaker til nettsiden, og en rekke interne SoMe-produksjoner.

De tre hovedområdene som det produseres narrativt digitalt innhold til er programmering, Edvard Munch og samlingen og merkevaren MUNCH:

Nettside

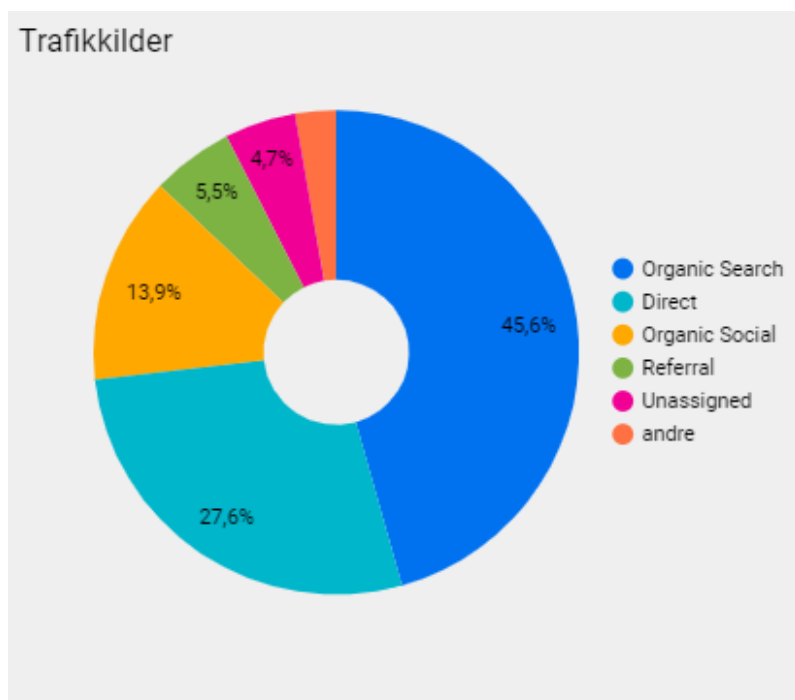
I 2023 har vi gjort et større arbeid med å integrere billettløsningen til nettsiden, med en ny og mer brukervennlig løsning for billettkjøp og nettbutikk. Resultatene fra dette arbeidet er svært gode.

Kjøpsprosessen vår for billettkjøp har blitt kraftig forbedret, med en raskere og mer brukervennlig løsning som har gjort at vi har fått en kraftig økning i gjennomføring av kjøp på nett. Med gammel billettløsning gjennomførte kun 6,8 % et påbegynt kjøp, altså hoppet de fleste av underveis, mens med ny løsning gikk gjennomføringsprosenten opp til 44,2 % - en solid forbedring. Hele 9 av 10 svarer også at de er tilfredse med løsningen, når de spørres i etterkant av billettkjøpet.

Vi opprettholder et tilsvarende antall nettbesøkende fra rekordåret 2022, med i underkant 1,4 millioner besøkende. Når det gjelder antall sidevisninger ser vi en nedgang fra fjoråret, som i stor grad knytter seg til en mer effektiv kjøpsprosess.

	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Brukere	1 368 382	1 416 110	1 299 576	284 298	346 912	222 829
Sidevisninger	5 503 781	6 727 823	4 205 998	881 687	1 231 816	776 752

Når det gjelder trafikkkilder ser vi også noen endringer. Organisk søk går noe opp, og er fortsatt den største trafikkdirveren med 46 % (2022: 37 %), mens trafikken fra sosiale kanaler øker enda mer:

I enhetsbruk ser vi en lignende tendens som i tidligere år, hvor mobilandelen fortsetter å øke. I 2023 hadde vi en mobilandel på 73 %, en liten økning fra 2022 med 70 %.

Sosiale medier

2023 ble nok et godt år for MUNCHs sosiale medier. 370 000 mennesker følger oss på Facebook og Instagram alene. Rekkevidden for både organisk og betalt (annonser om utstillinger og liknende) er god, og ofte bedre enn benchmark for denne type innhold.

I 2023 ble videoserien *Edvard Munch stories* lansert på Instagram, som tar for seg Munch og enkeltelelementer ved ham eller kunsten hans. Dette har blitt svært godt tatt imot og flere av videoene har nådd over én million seere i Norge og internasjonalt.

Mest engasjerende utstillinger i SoMe har vært *Frihetens former*, Alice Neel og Marianne Bratteli. Dette er naturlig, da vi ikke har lansert nye Munch-utstillinger i 2023.

Betalt innhold Meta

For betalt innhold, altså digital markedsføring/annonsering, har også 2023 gått bra. Dette er et helt avgjørende virkemiddel for MUNCH når det kommer til billettsalg og besøk. Uten markedsføring vil ikke publikum, særlig unge voksne og internasjonalt besøkende, vite særlig mye av det som foregår på kunst og kulturfronten på MUNCH. Da besøker de heller ikke MUNCH.

Engasjementet på annonsene våre i Meta (FB og IG) økte med 14 prosentpoeng i 2023, mot 2022. Det er meget bra og betyr at vi har annonser som treffer, engasjerer og interesserer. Hele 64 % av mottakerne som så en annonse engasjerte seg i denne.

Andelen som så en video til minimum 50 % av videoens lengde – som er viktig med tanke på om folk får med seg et budskap – økte med 50 prosent fra 2022 til 2023. Klikkraten økte også fra 1 prosent i 2022, til 2,4 % i 2023. Dette er svært gode tall sammenliknet med benchmark for digital annonsering i Meta.

Nyhetsbrev

Nyhetsbrev er en av museets viktigste og mest effektive kanaler ut mot publikum. Vi har tre ulike brev; ordinært, medlem og engelsk. I 2023 har vi økt abonnementsbasen til 50 048 mottakere. Ved slutten av 2022 gikk vi over til nytt system for nyhetsbrev, noe som førte til gjennomgang av ulike medlemslister, samt mer realistiske tall for åpningsrater. På siste, de som ikke bare mottar men også åpner nyhetsbrev, har vi hatt en nedgang fra 53 % til 42 %. Vi har til gjengjeld økt klikkraten fra 7% til 16%, som er svært godt da målet med nyhetsbrev er å få til en handling i form av nettsidebesøk og helst billettkjøp. Oppsummert for nyhetsbrev kan vi si at vi når flere og mer relevante publikummere og at de engasjerer seg mer i innholdet vårt i 2023 enn i 2022.

Publikasjon

Munchmuseet har arbeidet videre med satsningen på publikasjoner. Hovedendringer i 2023 er at MUNCH har blitt et forlag, som medlem av Norsk forleggerforening. Dette gir en god tilgang på bokhandlere over hele landet og langt enklere distribusjon. I tillegg har vi fått på plass en internasjonal distribusjonsavtale med ACC Art Books, som gjør at også internasjonalt vil bøkene våre være langt mer tilgjengelig. Dette er viktige tiltak for å øke omsetningen av publikasjon og sørge for viktig egeninntjening på dette området.

MUNCH forlag har i 2023 utgitt 10 nye titler, og til sammen 22 utgivelser på forskjellige språk. Utgivelsene spenner fra barnebøker, turistbøker og til den mer tradisjonelle kunstboken.

MUNCH stod som utgiver for utstillingsboken *Edvard Munch: Trembling Earth* som ble utgitt i forbindelse med utstillingene ved Clark Art Institute i USA, og Museum Barberini i Tyskland. Boken har vært en suksess med over 7 000 solgte eksemplarer internasjonalt og vi har solgt en rekke andre MUNCH-utgivelser i forbindelse med utstillingene ved nevnte institusjoner.

Museumsbutikken har stått for over 14 000 solgte bøker hvor vi er utgiver. Internasjonalt har vi distribuert ca. 9 000 bøker.

I 2023 publiserte Munchmuseet følgende utgivelser:

- *Stormen. En biografi om Edvard Munch* er museets store satsning for allmenpublikum. Utgitt i samarbeid med Aschehoug forlag. Boken har vært under arbeid siden 2017 og i oktober 2023 kom første bind av to. Vi mottok gode anmeldelser i media og forfatteren, Ivo de Figueiredo, har gjennomført en rekke bokbad, samtaler og events. MUNCH jobber aktivt for andre språkutgaver da dette er en viktig bok for allmenmarkedet.

- *Edvard Munch: Trembling Earth*. Boken ble utgitt på engelsk i forbindelse med utstillingene ved Clark Art Institute og Museum Barberini. Distribuert via Yale Uni.Press
- *Utbrudd!* ble utgitt i både norsk og engelsk utgave i forbindelse med utstillingen *Frihetens former* ved MUNCH.
- *Kunnskapens tre* ble utgitt i nytt opplag da utstillingen *Alt er liv* åpnet i juni.
- *Goya og Munch. Moderne profetier* utgitt i forbindelse med utstillingen ved samme navn. Boken kom i både norsk og engelsk språkutgave.
- *Board books* er en samling bøker for de minste med fire forskjellige temaer som kan kjøpes enten enkeltvis eller i en samleboks. Temaene er tall, farger, former og motsetninger inspirert av Edvard Munch. Bøkene er utgitt på fire språk; norsk, engelsk, tysk og fransk.
- *Mine første ord* er en storformat barnebok for de minste som skal lære seg de første ordene, hentet fra Munch's visuelle univers. Boken er utgitt på 6 forskjellige språk; norsk, engelsk, spansk, fransk, tysk og italiensk.
- *Streif av fellesskap*. Tekst på MUNCH, vol 2 ble utgitt i forbindelse med festivalen Tekst på MUNCH i november 2023. Boken er en samling tekstlige og visuelle bidrag som har fellesskap som sitt utgangspunkt.
- *Edvard Munch. Et utvalg* ble utgitt til turistsesongen hvor vi har gjort et selektive utvalg fra samlingsboken *Uendelig* og i fire forskjellige språkutgaver; norsk, engelsk, tysk og italiensk.
- *Som et spøkelse forlader jeg dig. Sitater av Edvard Munch* forsetter å selge veldig godt og ble derfor trykket i nytt opplag av språkene norsk, engelsk og tysk.

MUNCHs bøker fortsetter å selge godt både nasjonalt og internasjonalt, og med viktig distribusjonsavtale som trer i kraft 1.2.2024 ser vi et stort potensial for økt synlighet og tilstedeværelse i allmenntilbudet internasjonalt. Med medlemskap i Den Norske Forleggerforening tar MUNCH selv hånd om distribusjon i Norge og får med det større tilgang til norsk bokhandel og kjedesynlighet.

V. Kommersiell

Kommersiell avdeling

Kommersiell avdeling er en nyopprettet avdeling på MUNCH i 2023, og har ansvar for utvikling og drift av eksisterende og nye forretningsområder.

Avdelingens ambisjon er å øke MUNCHs egeninntekter nasjonalt og internasjonalt, for å gjennom dette bidra til større kunstnerisk frihet, og økt internasjonal interesse for MUNCH, Norge og Oslo.

Avdelingen forvalter i dag sponsorater, annen relasjonspleie, utleievirksomhet, medlemskap, produktutvikling, butikk, e-commerce og utvikling av nye forretningsområder nasjonalt og internasjonalt.

Medlemsprogram

Munchmuseets medlemsprogram er et tilbud til de som er interessert i Edvard Munchs kunst og program for øvrig, og som ønsker å få et tettere forhold til museets aktiviteter. Medlemskapet koster 899 NOK og gir ubegrenset inngang for medlemmet og en gjest til alle utstillinger, førvisninger og omvisninger av utstillinger, rabatt på publikumsarrangement og produkter, samt et tilbud om ca. fem samtaler kun for medlemmer.

I 2023 ble det totalt solgt 3 870 medlemskap, fordelt på 2 613 nyrekrutteringer og 1 257 fornyelser. Medlemsmassen har dermed gått ned med 15 % i løpet av året. Det ble hentet ut ca. 16 092 medlemsbilletter til utstillinger.

Museet har jobbet med forbedring av systemer og digitalt grensesnitt på tvers av digitale plattformer. Dette har hatt en direkte effekt på brukervennlighet for medlem som nå kan logge inn og ta i bruk medlemskapet. Medlem har fått en forbedret utgave av Min Side, og overgang til Hubspot som kommunikasjonsverktøy har bedret oppfølging og innsikt i livssyklusen til medlem. Det jobbes videre med å forbedre datainnhenting i systemer og få på plass tilsvarende rutiner for å få riktig statistikk. Fornyelse som produkt er blitt utviklet, og det jobbes videre med en bedre løsning for gavekort-ordning. Medlemsmassen økte betydelig i desember da prisen ble redusert til 699 NOK, produktet ble promotert i sammenheng med lanseringen av neste kunstår samt at det var gavesesong.

Sponsorer og samarbeidspartnere

Samarbeidet mellom kunst, kultur og næringsliv er viktig, og MUNCH har solide samarbeidspartnere og sponsorer som bidrar til gjensidig verdiskapning. Museets hovedsponsorer som vi tar med oss inn i 2024 er INPEX Idemitsu Petroleum Norge, Canica, Viking Cruises, Aker BP, Deloitte og Yara International, samt Bergesenstiftelsen, Sparebankstiftelsen DNB og Talent Norge som støttespillere. Museet har også Fritt Ord, Kulturrådet og Stiftelsen UNI som tilskuddspartnere, samt prosjektstøtte fra Bank of America, Asbjørn Lunde Foundation og KLP, samt et innovasjonsprosjekt med TCS.

Våre partnere er selskaper som jobber langsiktig og strategisk, er fremoverlente, opptatt av og investerer i bærekraft på flere områder, og de har et engasjement som vi setter stor pris på. Gjennom økonomisk forutsigbarhet og kompetansedeling bidrar de til å styrke vårt samfunnsoppdrag, bidrar til at vi kan holde et høyt aktivitetsnivå, at vi kan tilgjengeliggjøre Munchs kunst og annet innhold på MUNCH for enda flere, og totalt sett levere kunstopplevelser i verdensklasse for et bredt publikum både lokalt, nasjonalt og globalt, samt digitalt.

MUNCH har jobbet med å styrke profilen som et attraktivt sponsorobjekt, blant annet ved å synliggjøre virksomhetsområdene, nye satsinger og resultater inn mot attraktive målgrupper. Etter hvert som bredden i programinnhold, sponsorkonsepter og aktiveringsprogram tar form, legger dette til rette for både nye og eksisterende sponsorpartnere fremover. I tillegg bidrar museets profil, uttak i digitale kanaler samt pressesaker nasjonalt og internasjonalt positivt.

MUNCH benytter også LinkedIn i nettverks- og sponsorarbeid, og vi ser at det fungerer godt som en kanal for å vekke interesse, tydeliggjøre museets virksomhet og resultater på business- og fag-relaterte områder, synliggjøre våre Sponsorer og samarbeidspartnere, og gjennom dette

generere leads. Det siste året har antall følgere økt med 39 %, og vi har nå 5 196 følgere. Vi ser en økt rekkevidde og dessuten økt interesse fra beslutningstakere/seniorer både nasjonalt og globalt. I tillegg følges potensielle partnere opp gjennom spesialtilpassede nyhetsbrev, møtevirksomhet, klassisk networking og oppfølging.

MUNCH jobber målrettet med aktivering av sponserne. Hovedmålet er å etablere sterke og gjensidige samarbeid med sponsorene og skape merverdi for våre partnere. Det nye huset åpner for flere aktivitetsmuligheter, og organisasjonen har forsterket og utvidet sine kompetanser, noe som bidrar til å skape relevant og kreativt innhold.

I 2023 har våre sponserpartnere og støttespillere tatt i bruk museets arrangementslokaler for deres konferanser, seminarer og møtevirksomhet. I alt er det gjennomført i overkant av 80 store og mindre arrangementer i sponser-sammenheng. I forbindelse med disse arrangementene leverer MUNCH innhold som omvisninger, foredrag og performance både i standard format og som skreddersøm. Under arrangementene får gjester også anledning til å besøke utstillingene, bruke våre catering tjenester og besøke våre spisesteder. Utstillingsåpninger organisert i forbindelse med nye utstillinger er viktige arenaer for å ta imot våre partnere og relasjoner, samt for å promotere nye utstillinger nasjonalt og internasjonalt.

MUNCH har også tatt imot en rekke relasjoner for arrangementer og omvisninger. Det er både nasjonale og internasjonale kunstmuseer og andre museer, norske og utenlandske politikere ifm offisielle besøk og andre profesjonelle aktører fra kunst- og kulturlivet nasjonalt og internasjonalt.

Talent Norge og Canica

Prosjektet *Solo Oslo* som løfter frem unge talenter på den norske kunst-scenen er finansiert av Talent Norge og Canica. Vi har også i 2023 ivarettatt en god relasjon med partnerne for å sikre et langvarig samarbeid. Les mer om årets utstilling med Admir Batlak [ovenfor](#).

Bergesenstiftelsen

MUNCH mottok et nytt tilskudd fra Bergesenstiftelsen i 2023 med formål om å katalogisere og digitalisere kunstnerskapet, samt gjøre det digitalt tilgjengelig for et globalt og allment publikum. Bergesenstiftelsen har gjennom tildelinger siden 2013 støttet MUNCHs forskningsbaserte arbeid med Edvard Munchs samlede verkskatalog, og tilgjengeliggjøring digitalt. Det viktigste gjenstående arbeidet er å fotografere resterende grafikk i MUNCHs samling, og registrere grafiske verk som befinner seg utenfor museet. I sum vil dette bidra til å gi et mer komplett bilde av Edvard Munchs kunstnerskap. Videre ønsker MUNCH å presentere og formidle kunstnerskapet digitalt på en engasjerende måte.

Biografien om Edvard Munch *Stormen*, som er støttet av Bergesenstiftelsen, ble lansert høsten 2023 med arrangementer i inn- og utland. Les mer om denne under [Publikasjon](#).

Ung Utopi

Ung Utopi 2024 er et samarbeid mellom KLP, MUNCH, Den Norske Opera & Ballett og Deichman i Bjørvika, Bjørvikaforeningen samt Nord Universitet. Ung utopi er et prosjekt som skal styrke unges fremtidsstro, deres evne til å forestille seg en fremtid de ønsker seg, og forståelse for hva

som skal til for å skape en slik fremtid i sine lokalsamfunn. For hvordan kan du jobbe mot en lysere fremtid hvis du ikke klarer å forestille deg en fremtid du vil ha, eller om du tenker at du ikke kan påvirke noe? Forskere ved Nord Universitet har over flere år jobbet med utopiverksted som metode for å involvere befolkningen i utvikling av sine lokalsamfunn. Nå har de videreutviklet metoden for barn og unge, og det er denne metoden vi skal bruke når vi skal skissere fremtiden vi ønsker oss. En ny og viktig del av utopiverkstedet er å bruke kunst og kultur som endringsagent for å styrke de unges fantasi, forestillings- og formidlingsevne. Les mer om aktivitetene i 2023 under [Formidling og publikum](#).

Bank of America

Bank of America støttet konserveringen av Vampyr (1893), Asbjørn Lunde Foundation støtter samarbeidsutstillingen *Trembling Earth / Jordsvingninger*. Det er også igangsatt et spennende innovasjonsprosjekt med TCS i regi av vår FoUI-avdeling.

Museumsbutikk

Butikken i Bjørvika hadde i 2023 en omsetning på 27,3 mill., en økning fra 2022 på 1,6 mill. Snittkjøpet per besøkende har økt fra 29,4 kr per besøkende i 2022 til 37,95. Det har vært høyt fokus på å finspisse varelageret, samt optimalisere vareplassering. I tillegg har det vært en vridning mot lokale besøkende, som vil jobbes videre med i 2024. Vi fortsetter arbeidet med tiltak for å trekke flere besøkende inn i butikken og å tilpasse produktsortimentet.

Bestselgende varegrupper i forhold til omsetning i 2023:

- Magnet
- Bomullsnett og -bag
- Skrivesaker
- Div. souvenir
- Bok egenproduksjon

Nettbutikk

Omsetningen nettbutikken endte på omtrent 0,4 mill. i 2023. Så langt har nettbutikken ikke vært et satsningsområde, men det jobbes med en strategi knyttet til satsning Nasjonalt og Internasjonalt for 2 halvår 2024.

Serveringssted Muma

Museets serveringspartner Muma leier lokaler av Munchmuseet og har ansvar for serveringsvirksomheten.

I *MUNCH Deli & kafé* på bakkeplan kan man slå seg ned for en kaffe og hjemmebakst både inne og på terrassen mot sjøen. Her serveres sandwicher, varmretter og fersk sjømat både til lunsj og middag.

I toppetasjen finner du cocktailbaren *Kranen*, som byr på fantastisk utsikt over Oslo. Baren har også servering på byggets lune takterrasse, hvor man under åpen himmel kan observere alt som skjer i fjordbyen i fugleperspektiv.

Bistro Tolvte, som ligger i muséets 12. etasje, lener seg på kontinentale tradisjoner med et avslappet smil. En slags europeisk bistro sett gjennom rause amerikanske briller. På menyen finner du blant annet østers, tartar, og full à la carte-meny.

Utleie

Utleie hadde sitt første normale driftsår i 2023. Det ble gjennomført 60 utleiearrangementer i 2023 og totalomsetningen for utleie var 11,3 mill., hvorav 5,3 mill. var leieinntekter. Resultatet fra utleie var på 3,7 mill. Tallene bekrefter en sterk interesse for MUNCH som arrangementsarena og viser at museet er i stand til å levere lønnsomme arrangementer som bidrar til museets egeninntjening. Mesteparten av utleiearrangementene besto av kurs og konferanser for forretningskunder. I tillegg til å øke salgsvolumet på kommersiell utleie, har vi også strømlinjeformet og forenklet salgsprosessen og kundereisen for utleie, ved å ta i bruk et nytt CRM verktøy og implementert et verktøy for digitalsignering av avtaler.

VI. Forskning, utvikling og innovasjon

Gjennom en målrettet og systematisk satsing på forskning og innovasjon (Fol), forsterker MUNCH sin kapasitet til å skape verdi for sitt publikum, kulturbransjen, Oslo Kommune og samfunnet som helhet. Denne innsatsen bidrar til å posisjonere museet som en nyskapende institusjon i den lokale og globale museums- og kunstsektoren, og fremmer samarbeid og økt ekstern finansiering. Dette er essensielt for at museet skal kunne oppfylle sine kjerneoppgaver og sitt samfunnsoppdrag: forvaltning, forskning og formidling av samlingene til både Oslos innbyggere og et voksende internasjonalt publikum.

I 2023 har MUNCH gjennomført en omfattende og målrettet satsing på forskning og innovasjon (Fol). Dette har omfattet implementeringen av en ny Fol-strategi for perioden 2023–2028, integrasjonen av et strategisk forsknings- og innovasjonsfokus i museets overordnede strategi, og opprettelsen av en ny seksjon, Innovasjon og Forskning, i avdeling Utstilling og Samling. Museet har etablert et dedikert driftsbudsjett for Fol-aktiviteter og har opprettet tre fulltidsstillinger spesifikt for innovasjon og forskning. Seksjonen for Innovasjon og Forskning har som sitt primære ansvar å lede og koordinere Fol-arbeidet ved MUNCH, gjennom tverrfaglige arbeidsgrupper som representerer et bredt spekter av fagområder, inkludert kunsthistorie, konservering, formidling, samlingsforvaltning, innovasjon, strategi og forretningsutvikling. Seksjonen forvalter også sentral infrastruktur for Fol-aktivitet gjennom forskningsbiblioteket, samlingsdatabasen og innovasjonslaboratoriet, *MUNCH Lab*. Denne satsingen omfatter også en styrking av fagmiljøet, kompetanseutvikling, ressurstilgang og kapasitetsbygging. En viktig del av denne utviklingen er også en økning i tverrsektorielt samarbeid, som strekker seg både innenfor museets nettverk i og mellom kunstfeltet, akademiske forskningsmiljøer og næringslivet.

Oppsummerte forskningsresultater 2023

MUNCH skal forske på museets samlinger, utstillingshistorikk og Edvard Munchs kunst. Samtidig skal vi utvikle nyskapende og tverrfaglig forskning, som fremmer nye metoder, kunnskap og digitale verktøy. Det inkluderer forskning rundt utvikling av nye kunstverk, og forskning som er med på å utvide tilgangen til kulturarv og kunst for en bredere integrering med samfunnet.

Vår kunsthistoriske forskning foregår i hovedsak innen grunnforskning på Edvard Munchs kunst og liv og anvendt forskning rettet mot utstillingsprosjekter og publisering. Vi utfører også forskningsforberedende arbeid blant annet i forbindelse med katalogisering av samlingen, og vurdering, inkludert dokumentasjon, av ukjente, mulige verk av Munch. Arbeidet er med på å åpne nye perspektiver og å styrke vår posisjon som ledende innen forskning på Edvard Munch. Samtidig skaper det kunnskapsgrunnlag som står sentralt i utviklingen av vårt utstillingsprogram.

Forskning innen konservering gjør det mulig å støtte et langsiktig program for forskningsaktiviteter som belyser de viktigste behovene til museets samling. Vår forskning innen konservering fokuserer på å generere ny kunnskap rundt materialer brukt av Munch, som kan anvendes i bærekraftige løsninger for bevaring og beskyttelse av våre samlinger på lang sikt. I 2023 deltok blant annet MUNCH i den nasjonale arrangementskomiteen som sikret den internasjonale ICOM-CC (International Council of Museums – Committee for Conservation) konferansen for Norge i 2026, ledet av Nasjonalmuseet.

I 2023 har MUNCHs forskningsaktiviteter tilpasset seg nye behov og praksiser innen formidling og andre museale forskningsområder. Mange museer har de siste årene blitt mer oppmerksomme på publikumsopplevelsen. Imidlertid har praksisbasert kunnskap ofte blitt nedprioritert sammenlignet med objektbasert kunnskap. MUNCH legger vekt på å belyse praktikerens arbeidsprosess, motivasjon, kunnskapssyn og metoder innenfor en forskningskontekst. Dette inkluderer en satsing på "practice as research" (Pringle, 2019), som fremmer nye forståelser av praksisbaserte forskningsmetoder og begreper innen kuratering, utstillingsdesign og kunstformidling.

I 2023 har flere initiativer blitt igangsatt for å øke vår forskningskapasitet og kompetanse. Dette inkluderer tildeling av dedikert forskningstid for ansatte, organisering av tverrfaglige forskningsseminarer, forskningsveiledning og et mentorprogram for å fremme praksisbasert forskning, ledet av Emily Pringle, tidligere forskningsleder ved Tate Modern.

MUNCH har også igangsatt og videreutviklet en rekke forskningsprosjekter:

1. PERCIEVE (Perceptive Enhanced Realities of Colored Collections through artificial Intelligence and Virtual Experiences), Horizon Europe, 2023-2025:

PERCIEVE-prosjektet tar utgangspunkt i bevaring og formidling av originale fargeuttrykk i kunstverk gjennom en tverrfaglig tilnærming som fremmer digitale verktøy hos forskere og kulturinstitusjoner og skaper et rammeverk for digital rekonstruksjon av det originale fargeuttrykk. Prosjektet tar sikte på å utvikle en ny designteori og -praksis for virtuell og utvidet virkelighet, både lokalt og digitalt, og i samarbeid med kreative næringer innen spill og film, for derved å utvide tilgangen til kulturarv og kunst for en bredere integrering med samfunnet.

2. XTREME (Mixed Reality Environment for Immersive Experience of Art and Culture) Horizon Europe, 2024-2026: XTREME-prosjektet, ledet av IT Universitetet i København, har

som mål å utvikle et menneskesentrert og etisk utviklet digitalt og industrielt Mixed Reality (MR)-miljø for kunst- og musikkopplevelser. Med et totalbudsjett på 8 millioner EUR, hvorav 250 000 EUR er allokert til MUNCH, vil prosjektet fokusere på å skape immersive kunstopplevelser, inkludert to prototype MR-opplevelser i Festsalen i 2026.

3. Digitalisering av Munchs grafikk: Utvikling av tverrfaglige forskningsprosjekter relatert til Munch-samlingen og et strategisk prosjekt støttet av Bergesenstiftelsen for å fullføre den digitale katalogen over Munchs grafikk (både museets og privat eide samlinger).

4. PhD samarbeid med IT-Universitetet i København: MUNCH har etablert et langsiktig samarbeid med IT-Universitetet i København gjennom to samfinansierte PhD-programmer i interaksjons- og digitaldesign, med mål om å styrke intern forsknings- og designkompetanse, spesielt innen immersive museumsopplevelser. PhD-kandidatene Christian Sivertsen (2021 – 2023) og Piyakorn Koowattanataworn (2023 – 2025) bidrar til utviklingen av teknologidrevne, følelsesmessige og sanselige museumserfaringer, resulterende i prototypeopplevelser og vitenskapelige artikler.

5. Kom Tenk Med Oss (KTMO): *Kom Tenk Med Oss* (KTMO) utforsker effekten, og verdien, av å skape kunstopplevelser og museumsrom, laget i samarbeid mellom samtidskunstnere, museet og barn, som bryter med tradisjonelle museumsnormer. Gjennom en serie av publikumsverksteder, genererer KTMO også et verdifullt forskningsgrunnlag. Dette grunnlaget bidrar med innsikt og kunnskap som er essensiell for å forstå og videreutvikle museets egen formidlingspraksis.

6. Forvaltning av Samtidskunst: Prosjektet er et forsknings- og utviklingsinitiativ for å styrke museets forvaltning og forskningsgrunnlag innen samtidskunst. Det integrerer kompetanseheving, utvikling av nye forvaltningsstrategier, teknologioptimalisering og nettverksbygging.

7. NorKorr-prosjektet: MUNCH har bidratt med digitaliseringen av samlingen, noe som åpner for nye forskningsmetoder, og har gjort Munchs korrespondanse tilgjengelig gjennom NorKorr-prosjektet, i samarbeid med Nasjonalbiblioteket og Universitetsbiblioteket ved UiO.

8. HZB: Prosjektet HZB (Helmholtz Zentrum Berlin) rundt tilgang til Bessy line (synchrotron facility) in Berlin utfører analyse av malingsprøver fra MUNCHs samling av malerier og malingstuber ved høypresisjon SRFTIR-spektroskopiske data i FAR- og MID-IR-regionen. Prosjektet mottar indirekte finansiering ved at prosjektet får fri tilgang til analyser og data fra HZB.

9. Munchs hektografer: Forskning på hektografiteknikk, en lite kjent metode brukt av Edvard Munch, som produserte rundt 600 hektografiske blad mellom 1905 og 1934, for å forstå teknikkens lysfølsomhet, reproduksjonskapasitet og Munchs visuelle uttrykk, samtidig som vi navigerer i et felt med begrenset eksisterende forskning.

Formidling av museets forskning og annen faglig kunnskap er en viktig del av vår ambisjon, og av vårt samfunnsansvar. Vi skal engasjere og formidle gjennom vitenskapelige, faglige og samfunnsrelevante publikasjoner, presentasjoner og samtaler, på tvers av sektorer, og til et bredt og mangfoldig publikum. Gjennom 2023 har MUNCH produsert et betydelig antall vitenskapelige publikasjoner og bidrag til faglige fora, samt holdt flere presentasjoner på konferanser og arrangementer. Antallet er noe lavere enn i 2022 som et resultat av MUNCH konferansen som ble avholdt på museet i 2022, og som genererte et høyt forskningsresultat.

Nedenstående tabell viser antall forskningspublikasjoner i 2022 og 2023:

Vitenskapelige publikasjoner	2022	2023
Vitenskapelige artikler hovedforfatter/eneforfatter	6	0
Vitenskapelige artikler medforfatter	5	3
Vitenskapelige bokkapitler	3	0
Andre faglige publikasjoner		
Andre faglige katalogtekster	7	13
Andre faglige artikler/innlegg i avis, magasin, nettsider e.l.	21	6
Vitenskapelige presentasjoner		
Vitenskapelige hovedforedrag (keynote)	4	3
Vitenskapelig konferanseinnlegg (paper/poster/abstrakt)	27	10
Andre faglige presentasjoner		
Foredrag/samtale/debatt	38	25

Oppsummerte innovasjonsresultater 2023

Formålet med innovasjonsarbeidet hos MUNCH er først og fremst å gjøre kunsten relevant for flere. Dette oppnås ved å kontinuerlig eksperimentere og utforske nye måter å skape verdi på, både med og for publikummet vårt. Gjennom å innovere, skal vi skape nye eller vesentlig forbedrede opplevelser, produkter og tjenester som gjør kunsten viktig og tilgjengelig for et bredere publikum. Dette arbeidet omfatter også en intern utvikling av museet, hvor økt kompetanse, nye prosesser, teknologiske fremskritt og partnerskap er nøkkelen til å forme en fremtidsrettet virksomhet. I sin kjerne er MUNCHs investering i innovasjon et strategisk valg for å oppfylle vårt samfunnsoppdrag.

I 2023 har MUNCH respondert på teknologiske og kommersielle muligheter, spesielt innen kunstig intelligens. Dette året har markert en betydelig utvikling i museets evne til å bygge broer mellom kunst- og teknologisektoren. Vi vet også at publikum forventer museumsopplevelser som er relevante og som skaper rom for interaksjon og deltakelse. En særlig prioritering har vært å engasjere ungdom og unge voksne, framtidens publikum, en demografi som ofte er teknologisk kyndige og som søker meningsfulle og interaktive opplevelser.

I 2023 har vi satt i gang flere initiativer for å møte de behovene og mulighetene MUNCH står overfor, og for å øke vår innovasjonskapasitet og kompetanse. Vi har utviklet 7 innovasjonsløp, og sikret 8 innovasjonssamarbeid på tvers av følgende initiativer:

1. Laboratorium for nyskaping

I 2023 har *MUNCH Lab* stått i spissen for innovasjonsarbeidet vårt. Laben har gått fra å være et konsept til et fysisk laboratorium hvor vi skaper framtidens museumsopplevelser, med fokus på ungdom og unge voksne. Laben, som lanseres i 2024, blir en kjernekomponent i museets innovasjonsstrategi. Her engasjerer vi denne målgruppen aktivt, gjennom bruk av omsluttende teknologier, kunstig intelligens og spillbaserte opplevelser. Samtidig fungerer laben som et verktøy for brukersentrert utvikling, på tvers av fagfelt og formater.

2. Innovasjon gjennom samarbeid

MUNCH har i 2023 arbeidet videre med å øke vår innovasjons- og teknologikompetanse gjennom å bygge nye samarbeid på tvers av forsknings-, kultur- og teknologisektoren. Museet har samarbeidet med sin hovedsponsor Deloitte for å utforske potensiale i MUNCHs digitale og virtuelle innholdsunivers, og inngått et innovativt samarbeid med teknologiselskapet Tata Consultancy Services rundt KI for å formidle Edvard Munchs kunst på nye måter. Vi har sikret kunnskapsutveksling med Ruters AI Lab, og etablert et samarbeid med Oslo's AI start-up Bineric. I 2023 har museet også vært partner med Norsk Film Institutt på NM i Gameplay.

3. Innovasjon i vårt samfunnsengasjement

I 2023 fortsatte MUNCH sin innsats for å nå unge ikke-brukere gjennom innovative samarbeid med *Ung Jobb* i Bydel Gamle Oslo. Vi ansatte to puljer med designaktivister, unge mellom 15-19 år, som eksperter og premissgivere for *MUNCH UNG*. Samtidig opprettholdt vi samarbeidet med *Ung CREW*, Bjørvikforeningen, Operaen og Deichmann, hvor 20 ungdommer og unge voksne mellom 16-19 år ble ansatt. Disse initiativene tilbyr verdifull arbeidserfaring innen kultursektoren og blir videreført inn i 2024. Vi har også i 2023 søkt i samarbeid med OsloMET og Crew-partnere på Forskningsrådets utlysning om *Samarbeidsprosjekt for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv*, med mål om å utvikle omfattende rammeverk og modeller for å vurdere den sosiale effekten av våre initiativer.

VII. Samlingsforvaltning og forskningsbibliotek

Samlingsforvaltning

I forbindelse med organisasjonsendringene i museet, er det blitt etablert en kjernegruppe og en arbeidsgruppe for samlingsforvaltning. Kjerne teamet har delansvar for de områdene av samlingsforvaltningen som dekker utvikling, dokumentering og tilgjengeliggjøring. Arbeidsgruppen for samlingsforvaltning har samtidig blitt utvidet med fagkompetanse på tvers av avdelinger. Dette har etablert samlingsforvaltning som et eget område av museumsdriften. I hovedtrekk har kjernegruppen og arbeidsgruppen kartlagt og prioritert arbeid knyttet til forvaltningen av museets samlinger:

1. Digitalisering av Munch's grafiske verk

Prosjektet har i 2023 mottatt støtte fra Bergesenstiftelsen, og opprettet en arbeidsgruppe som jobber med å identifisere og registrere grafiske verk av Munch som ikke befinner seg i museets samlinger. Gerd Woll og Magne Bruteig er hentet inn som ekstern ekspertise i prosjektet. Fotografene er i gang med å fotografere all resterende grafikk i museets samlinger. Det dreier seg om flere enn 10 000 grafiske verk. Som del av prosjektet skannes og registreres det fysiske arkivet over privateid Munch-grafikk i samlingsdatabasen. Prosjektet kartlegger også grafikk i offentlige samlinger. Målsetningen med prosjektet er å få en fullstendig oversikt over Munchs grafiske produksjon.

2. Registrering og digitalisering av Munchs avisutklipp

I samlingen etter Munch inngår et stort antall viktige avisutklipp. Disse er limt inn og ordnet i permer og har vært i bruk av museet og forskere, og de er i dårlig tilstand etter mange års bruk. Avisutklippene blir nå registrert i samlingsdatabasen og biblioteksbasen samt fotografert og

overført til sikrere oppbevaring i plastlommer og permer. Arbeidet utføres av to museumspraktikanter. Klippene vil fortsatt være tilgjengelige i biblioteket, men kan gå ut av daglig bruk. De registrerte avisutklippene vil bli gjort tilgjengelig digitalt.

3. Tekstprosjekt/eMunch.no

Arbeidet med tekstene har blitt videreført i 2023. Hovedvekten av arbeidet har også i år ligget på kronologisk ordning av Munchs brev og tekster i forbindelse med Ivo de Figueiredos biografiprojekt hvor første bind ble publisert i oktober 2023. Denne grunnforskningen er blitt utført av museets fast ansatte konservator som har ansvar for museets samling av originaltekster av Munch og andre. Mange tidligere udaterte eller bredt daterte tekster blir plassert mer presist inn i kronologien.

4. Ekspertiser

Ekspertiser, eller ekthetsvurderinger, er et pågående arbeid. Som autoriteten på Edvard Munchs kunstnerskap er det viktig at museet tar stilling i ekthetsvurderinger. Museet har kontakt med private eiere og koordinerer deres besøk på museet for å fremvise ekspertiser. Besøkene involverer flere av museets eksperter fra ulike avdelinger ved hvert besøk. Det pågår et arbeid med å optimalisere rutiner for å besvare ekspertisehenvendelser.

Forskningsbibliotek

Forskningsbiblioteket er ansvarlig for utvikling og drift av museets bibliotek, og for å gjøre samlingen og kunnskapen om Edvard Munch tilgjengelig for intern og ekstern forskning. Bibliotekets samling av litteratur om samtidskunst speiler museets utstillings-, publikasjons-, og forskningsaktivitet. Antall eksterne besøkere var 250 og tilvekst av litteratur 516 titler. I tillegg til å være et fysisk senter for Munch-kompetanse har Biblioteket i 2023 også videreført og delt 200 poster på Edvard Munch-siden på Facebook. Biblioteket er også ansvarlig for Edvard Munchs boksamling som befinner seg i et eget rom. Katalogiseringen av bøkene har foregått gjennom året og fortsetter inn i 2024. Boksamlingen planlegges å være søkbar i løpet av første halvdel av 2024.

Biblioteket har i foregående år bistått interne og eksterne brukere og bidratt til museets ulike prosjekter. Det har vært omvisninger for blant annet Norsk bibliotekforening, Norges museumsforbund, Sollentuna folkebibliotek og norske og franske studenter fra ulike studiesteder. Biblioteket har også deltatt på Vigeland-konferansen 12.-13. Juni, Seminar i Kristiansand Kunsthall: Kunstnerboken - unik og mangfoldig, 1. sept., og Göteborg Bokmesse 28.-30. Sept. Som en del av strategien for å øke kompetansen for tilgjengeliggjøring av tysk Munch-litteratur, har en av MUNCHs bibliotekarer fullført et tyskkurs på Folkeuniversitetet.

VIII. Nøkkeltall

I Budsjett for 2023 var følgende nøkkeltall for tjenesteproduksjon definert:

Nøkkeltall	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall arrangementsdager	36	-	93	323	228
Antall unge på omvisninger og verksted (inkl. Den kulturelle skolesekken)	12 793	7 191	9 035	17 116	20 896
Antall følgere på sosiale medier	417 134	451 516	487 424	501 783	525 766
Antall betalende medlemmer	3 820	4 494	7 943	4 524	3 870

Kommentarene til disse tallene finnes i ovenstående tekst.

2.2 Måloppnåelse

MUNCHs overordnede mål har vært realisert gjennom tiltak som vi i årsberetningen har valgt å kategorisere etter aktivitetene fremfor målene, fordi de forskjellige aktivitetene bygger opp under realiseringen av flere mål og strategier. Det er derfor redegjort for aktivitetene i avsnitt 2.1. Situasjonsbeskrivelse.

Utstillingene i Bjørvika ble sett av 720 025 besøkende med billett.

Resultatindikator	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Antall besøkende	201 765	851 623	750 000	720 025	- 29 975
Antall barn og unge som besøker museet	18 460	210 923	60 000	171 905	111 905

*Antall barn og unge gjelder inntil alderen på 25 år i nytt museum fra oktober 2021, tidligere var barn og unge inntil 18 år.

Antall besøkende har gått ned fra toppåret 2022, men ikke så mye som fryktet. Mange tiltak har ført til et så høyt besøk. Vi har svært høy kjennskap til museet etter god synlighet i media og stor vellykket satsing i sosiale medier sammen med et vellykket utstillingsprogram og har truffet det lokale publikum. Museet har klart å trekke en stor andel av turistene til Oslo, både gjennom de vellykkede samlingsutstillingene og målrettet markedsinnsats. Vi ser en reduksjon i det lokale voksne publikummet der vi traff et bredere publikum med mindre kunstinteresse i det nye museets første driftsår.

Antall barn og unge i 2023 er vesentlig høyere enn målet med et positivt avvik på 111 905 besøkende. I 2022 kostet inngangsbilletten 100 kr. for unge mellom 15 og 25 år mens det i 2023 ble gratis helt opp til 18 år. For øvrig har billettprisene i Bjørvika vært uendret med 160 kr for voksne.

Museet har hatt et omfattende og attraktivt program for barn og unge som har truffet sitt publikum.

I Den kulturelle skolesekken (DKS) og det faste tilbudet *Kjenner du Munch?* for 7. trinn har det vært gjennomført 299 omvisninger med 7 628 deltakere. I tillegg har det blitt gjennomført 84 omvisninger for grunnskolen utenfor DKS, 136 omvisninger for videregående skoler, 40 omvisninger for barnehaver og 110 verksted for barn. I tillegg arrangerte museet 83 offentlige formidlingsarrangementer rettet mot barn og unge. Totalt for både voksne og barn har museet hatt 1 425 omvisninger og formidlingsarrangementer med 50 834 deltagere i 2023.

Munchmuseet har gjennomført 228 arrangementsdager under programmet MUNCH Live, sponsorvirksomhet, utleie og medlemsaktiviteter.

2.3 Styring og kontroll

Munchmuseet har også i 2023 gjennomført risiko- og sårbarhetsvurderinger. Det har ikke vært behov for ekstraordinære tiltak.

Spørsmål	Ja	Delvis	Nei	Hvis nei eller delvis, kommenter
Er det etablert et risikobasert helhetlig system for internkontroll i virksomheten?		x		
Er det etablert tiltak og kontrollaktiviteter som følge av risikovurderingen og er tiltakene fulgt opp?		x		
Er det utarbeidet nødvendige rutiner og prosedyrer på viktige områder/prosesser basert på en vurdering av risiko?		x		
Etterleves rutinene og prosedyrene i virksomheten?		x		
Er alle vesentlige avvik, spesielle hendelser og svakheter fulgt opp?		x		
Er alle anmerkninger fra tilsyn, eksterntrevisor, internrevisor og lignende fulgt opp?	x			
Oppsummert: Internkontrollen er utformet slik at virksomheten har målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og overholder lover og regler.	x			

Risiko på informasjonssikkerhetsområdet har vært tema på ledermøter og det er tatt opp i forbindelse med ledelsens gjennomgang. Temaet har også vært oppe på allmøte for alle ansatte for å øke bevisstheten på området.

De periodiske internkontrollgjennomgangene har ikke avdekket vesentlige avvik. Virksomheten har hatt løpende opplæring på anskaffelsesområdet for å redusere risikoen for feilanskaffelser og å øke bevisstheten rundt hvordan man kan redusere kostnader.

Utvikling av digital opplæring i rutiner og informasjon på intranettsider der rutinene er lagt ut har blitt ytterligere komplettert. Det er forbedrede rutiner knyttet til reisesikkerhet og bruken av avviksverktøyet (CIM) er utvidet.

Det er gjort en større innsats for å øke bevisstheten knyttet til habilitet og å forbedre rutinene for dokumentasjon av habilitetsvurderinger samt registrering av verv og annet arbeid.

Det er satt i gang et arbeid for forbedring av risikovurdering av samarbeidspartnere.

3. SAMMENLIGNING AV BUDSJETT OG REGNSKAP

3.1 Driftsregnskap

	I	II	III	IV	V
Artsgrupper	Regnskap 2023	Dok. 3 2023*	Regulert bud. 2023	Regnskap 2022	Avvik 2023 (III-I)
000-099 Lønn og sosiale utgifter	179 173	163 025	170 490	169 874	-8 683
100-299 Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm.tj.produksjon	197 377	196 640	231 769	222 926	34 392
300-399 Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon	102 118	103 387	101 860	107 631	-258
400-499 Overføringsutgifter	235		0	99	-235
500-599 Finansutgifter og finanstransaksjoner	14 917		0	12 403	-14 917
Sum driftsutgifter	493 819	463 052	504 118	512 933	10 299
600-699 Salgsinntekter	- 138 949	- 140 421	- 126 101	- 142 058	12 848
700-799 Overføringsinntekter med krav til motytelse	- 5 104	- 1 641	- 1 641	- 5 948	3 463
800-899 Overføringsinntekter uten krav til motytelse	- 14 645			- 17 502	14 645
900-999 Finansinntekter og finanstransaksjoner	- 14 917			- 12 403	14 917
Sum driftsinntekter	- 173 616	- 142 062	- 127 742	- 177 911	45 873
Kapitlets nettoresultat	320 203	320 990	376 376	335 022	56 173

* Bystyret vedtar kun sum driftsutgifter, sum driftsinntekter og nettoresultat pr. kapittel, jf. Dok 3.

Nettoresultat ble i 2023 for Munchmuseet 320,2 mill., 56,2 mill. lavere enn regulert budsjett.

Det er ubrukte øremerkede midler på 40,3 mill. som skal overføres til 2024 jf [note 23](#).

Munchmuseet har dermed et mindreforbruk på 15,9 mill. Mindreforbruket kommer hovedsakelig av ubenyttet mindreforbruk som ble overført fra 2022 på 15,1 mill.

Budsjettavvik som ikke gjelder øremerkede prosjekter, går begge veier og de viktigste er følgende:

- Lønnskostnader er 6,6 mill. høyere enn budsjettet, men avviket er delvis dekket av høyere lønnsrefusjon fra NAV på -3,9 mill. Vi har altså et overforbruk på 2,7 mill. som hovedsakelig skyldes ansettelse av museumsteknikere som tidligere var frilansere.
- Økte kostander knyttet til produksjon av utstillinger ga et budsjettavvik på 8,5 mill. I forbindelse med at statsgarantiordningen har falt bort fikk vi refundert forsikringspremie på 3,5 mill. Utsettelse av Munch Award fra 2023 til 2024 gir oss en besparelse på 0,95 mill. i forhold til budsjett.
- Billetttinntekter fra utstillingene ble 1,5 mill. bedre enn forventet til tross for lavere antall besøkende. Aktiviteten i konsertprogrammet, MUNCH Live, har vært noe lavere enn forutsatt i budsjettet og billetttinntektene ble derfor 1 mill. lavere enn budsjett og kostnadene 1,8 mill. lavere.

- For å øke antall besøkende ble det satt i gang en del ekstra tiltak for å trekke et større publikum. Ekstra satsing innen formidling bidro med 0,5 mill. i budsjettavvik og økt annonsering/markedsføring med 1,6 mill.
- Munchmuseet fikk i 2023 muligheten til å sikre eierskapet til de to domenene munch.no og munch.com for 3,5 mill. som ikke var budsjettert. Denne anskaffelsen vil være viktig for videre satsing digitalt.
- Salg av museumssuvenirer ble 3,4 mill. høyere enn budsjett, mens salg av bøker ble 1,1 mill. lavere enn budsjettert. Kostnadene for varekjøp til videresalg i butikken ble 1,3 mill. høyere og kostnaden til produksjon av bøker ble også høyere enn budsjettert med 2,2 mill.
- Sponsorinntekter er 2 mill. lavere enn budsjettert og leieinntekter er 1,7 mill. høyere
- Inntekter relatert til variable kostnader for utleie og sponsorleie er 7,9 mill. over budsjett og dekker en tilhørende ubudsjettert kostnad på 5,7 mill.
- I forhold til budsjett ble energikostnader i 2023 2,8 mill. lavere, IKT kostnader og teknisk utstyr ble 5 mill. høyere og vektertjenester ble 12,3 mill. lavere.

3.2 Selvkostkapitlene

Ikke aktuelt

3.3 Investeringsregnskap

Tall i hele tusen kroner

Artsgrupper	I	II	III	IV	V
	Regnskap 2023	Dok. 3 2023*	Regulert bud. 2023	Regnskap 2022	Avvik 2023 (III-I)
000-099 Lønn og sosiale utgifter					
100-299 Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm.tj.produksjon	11 585	-	52 425	13 211	40 840
300-399 Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon					
400-499 Overføringsutgifter					
500-599 Finansutgifter og finanstransaksjoner					
Sum investeringsutgifter	11 585	-	52 425	13 211	40 840
600-699 Salgsinntekter					
700-799 Overføringsinntekter med krav til motytelse	-		19 985	-	19 985
800-899 Overtøringssinntekter uten krav til motytelse					
900-999 Finansinntekter og finanstransaksjoner					
Sum investeringsinntekter	-	-	19 985	-	19 985
Netto finansieringsbehov	11 585	-	32 440	13 211	20 855

* Bystyret vedtok sum utgifter (sum finansieringsbehov), sum inntekter (sum finansiering) og resultat (netto finansieringsbehov) pr. kapittel

Det gjenstår fortsatt store investeringer på applikasjonsprosjektet.

3.4 Investeringsregnskap på prosjektnivå

Investeringsprosjekter for kap. 504 Munchmuseet

Tall i hele tusen kroner

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Prosjektnavn	Prosjekt-nummer	Arts-gruppe	Bystyre-vedtatt ferdig (kv/år)	Faktisk/forventet ferdig (kv/år)	Dok 3 2023	Regulert budsjett 2023 (inkl. y.disp- fra 2022)	Regnskap 2023	Avvik (VII-VIII)	Kommentarer/årsak til avvik
Erverv av kunst	11306001	100-299			0	1 327	31	1 296	Budsjettet vil benyttes når det kommer interessante verk på markedet
Applikasjonsprosjekt et	11801801	100-299		Kv 4/2025	0	45 336	10 652	34 684	MUM bokfører kostnader eks. mva. I revidert budsjett ligger mva kompensasjon i artsgruppe 900-999. Årsak til avviket er periodisering av investeringen. Netto disponible midler er på 19,6 mill. i slutten av 2023
Belysning og inventar	11903901	100-299			0	5 762	902	4 860	MUM bokfører kostnader eks. mva. I revidert budsjett ligger mva kompensasjon i artsgruppe 900-999. Netto disponible midler på 0,9 mill. ble brukt opp i 2023
Sum kap.504						52 425	11 585	40 840	

* Budsjett- og regnskapstall skal kun være sum investeringsutgifter, dvs. sum artsgruppene 000-599

	1. Periodiserings- avvik, men innenfor vedtatt tidsramme	2. Reelle netto besparelser på ferdige prosjekter	3. Reelle forsinkelser iht. vedtatt tidsplan	4. Uforutsigbare avsetninger	Sum prosjekt
11306001 Erverv av kunst				1 296	1 296
11801801 Applikasjonsprosjektet	19 559				19 559
Sum	19 559	0	0	1 296	20 855

Prosjekt 11306001 Erverv av kunst ble opprettet i forbindelse med et bytte av kunstverk av Edvard Munch, midlene skal anvendes til kjøp til samlingen.

Prosjektnumrene 118018 gjelder Applikasjonsprosjektet. Museet har brukt 10,6 mill. i 2023. Disponible midler anvendes i perioden 2024-2025

Prosjektet 119039 gjelder i 2023 utstillingslys. Etter noen måneder drift ble det besluttet etableringen av en fast arkitektur med fast grunnbelysning på P9. Arbeidet startet høsten 2022 og ble fullført i 2023.

3.5 Noter i regnskapet

Note 23 Øremerkede midler

1. Bruk og overføring av særskilt øremerkede midler fra 2023 til 2024

Kapittel- nummer	Kapitlets navn	Prosjekt- nummer	Prosjektets navn	Gruppe 1 eller 2	Grunnlag for øre-merking	I hele kroner			
						Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Merknad
504	Munchmuseet	35040010	ØRE. VERKSKATALOG OG DIGITALISERING	1	Private	6 017 000	-1 604 760	7 621 760	
504	Munchmuseet	35040040	ØRE. MEDLEMSPROGRAM	1	Private	341 000	142 221	198 779	
504	Munchmuseet	35040070	ØRE. EDVARD MUNCH ART AWARD	1	Private	13 000	0	13 000	
504	Munchmuseet	35040090	ØRE. Biografi om Munch	1	Private	1 000 000	49 389	950 611	
504	Munchmuseet	35040100	ØRE. Restaurering og Flygel	1	Private	2 589 000	636 185	1 952 815	
504	Munchmuseet	35040110	ØRE. Spesifikke utstillinger – ikke offentlig	1	Private	8 563 000	0	8 563 000	
	Munchmuseet	35040120	ØRE. Digital storsatsing	1	Private	1 106 000	-3 991 612	5 097 612	
504	Munchmuseet	35042110	ØRE. Monet	1	Private	6 226 000	0	6 226 000	
504	Munchmuseet	35042126	ØRE. Solo Oslo	1	Private	5 100 000	1 200 000	3 900 000	
504	Munchmuseet	35042140	ØRE. Charities Aid Foundation America	1	Private	1 182 000	1 182 000	0	
504	Munchmuseet	35042150	ØRE. EU-finansiering	1	Private	0	-2 045 259	2 045 259	
504	Munchmuseet	35042160	ØRE. Munch iTyskland	1	Private	0	-2 756 035	2 756 035	
Mellomsum gruppe 1						32 137 000	-7 187 870	39 324 870	
504	Munchmuseet	25040002	ØRE. Munch, oppfølging immaterielle rettigheter	2	SAK1 2012 og tildelingsbrev 2012	925 000	156 591	768 409	
504	Munchmuseet	25040005	ØRE. Etablering nytt museum	2	Revidert budsjett og Byråds sak 148/19. Budsjettjustering og bvrådssak 320/19	200 000	0	200 000	
Mellomsum gruppe 2						1 125 000	156 591	968 409	
Totalsum						33 262 000	-7 031 280	40 293 280	

I 2023 inngikk museet en ny gaveavtale med Bergesen Allmennyttig stiftelse som er en fortsettelse av tidligere gavesamarbeid i 2013 og i 2017. Gaven gjør det mulig å ferdigstille arbeidet med katalogisering, digitalisering og digital publisering av Munchmuseets samlinger og andre av Munchs verker. I 2023 har museet mottatt 3,225 mill. fra Bergesen Allmennyttig stiftelse og prosjektet har hatt 1,6 mill. kostnader i løpet av året. Disponible midler på 7,6 mill. anvendes til videreføringen av prosjektet.

Munchmuseet mottok i 2015 2 mill. fra Canica AS til oppstart og utvikling av Munchmuseets medlemsklubb (1 mill.), samt støtte til Munchmuseets internasjonale satsing med hensikt å styrke Edvard Munch og Munchmuseets kjennskap og interesse i en internasjonal sammenheng

(1 mill.). Vi har også mottatt 0,48 mill. i gaveforsterkning fra Kulturdepartementet i forbindelse med disse gavene. I 2023 har vi brukt 0,14 mill.

Edvard Munch Art Award har blitt tildelt Camille Henrot, Kerstin Brätsch og Lawrence Abu Hamdan i årene 2015, 2017 og 2019. Prisen besto av en pengepremie, en separatutstilling med prisvinneren og et kunstneropphold i samarbeid med Edvard Munchs atelier på Ekely. Fra og med 2024 vil prisen endres og gjøres til en årlig utdeling av en pengepremie. Separatutstilling og kunstneropphold vil ikke lenger være en del av prisen. Disponible midler vil bli brukt ved neste utdeling i 2024.

Gaveavtale med Bergesen Allmennting stiftelse inngått i 2017 vil bidra til utgivelse av den nye internasjonale Munch-biografien av forfatteren Ivo de Figueiredo. 49 000 kr. ble brukt i 2023 til lanseringen høsten 2023 av *Stormen - Bind 1, en biografi om Edvard Munch*. Disponible midler på 0,9 mill. anvendes til utgivelser på andre språk og lansering av Bind 2.

En gaveavtale med Bergesen Allmennting stiftelse ble inngått i 2019 for innkjøp av flygel til nytt museum og konservering av 8 Munchverk. I 2019 mottok museet 3,55 mill. som gave og i 2020 0,9 mill. i gaveforsterkning fra Kulturdepartementet. Flygel ble anskaffet i 2021 og vi brukte 0,6 mill. for arbeidet med restaureringen i 2023. Restaureringsarbeidet fortsetter i 2024.

Inntekter fra private utlån i 2020 på 2,4 mill. og sponsormidler i 2021 på 6,2 mill. er øremerket til fremtidige større spesifikke utstillinger der museet ikke kan offentliggjøre navnet av strategisk hensyn.

Munchmuseet mottok i 2020 15 mill. fra Sparebankstiftelsen DNB for å finansiere flere store digitale satsinger. I 2021 mottok Munchmuseet 2,5 mill. i gaveforsterkning fra Kulturdepartementet. I 2023 mottok museet 5 mill. Midlene vil dekke fortløpende kostnader med fornyelse, service og vedlikehold av disse digitale satsingene m.v.. Vi brukte 1 mill. i 2023.

Det er programmert en Monet-utstilling som blir en stor og viktig utstilling med kostbare innlån. Til denne utstillingen er det satt av 6,2 mill. som er mottatt som vederlag for utlån og gaveforsterkning. Midlene vil benyttes når utstillingen kan gjennomføres.

Museet inngikk en gaveavtale med Talent Norge (6 mill.) og Canica AS (6 mill.) til finansiering av en samtidskunstutstillingsserie *Solo Oslo*. Museet fikk utbetalt gaven fra Canica og mottok 1,5 mill. i gaveforsterkning fra Kulturdepartementet. Gaven vil bli anvendt over flere år, i 2023 har vi brukt 1,2 mill. for *Solo Oslo ADMIR BATLAK*.

I 2022 fikk Munchmuseet et tilskudd fra Charities Aid Foundation America til et konserveringsarbeid på verket *Vampyr*. Prosjektet ble fullført i 2023.

Museet mottok 2,8 mill. fra EU for finansieringen av prosjektet PERCEIVE (Perceptive Enhanced Realities of Colored collEctions through AI and Virtual Experiences). Midlene anvendes over flere år og i 2023 ble 0,8 mill. brukt.

I 2023 mottok museet 3 mill. i sponsormidler fra Yara ASA for gjennomføring av en utstillingsserie i Tyskland som vises i 2023 og 2024. I 2023 ble 0,2 mill. brukt.

Da opphavsretten til Munchs verk falt i det fri fikk Munchmuseet øremerkede midler til å sikre sine rettigheter gjennom varemerkeregistrering. Enkelte varemerker er nå registrert og det arbeides videre med å sikre beskyttelse av museets immaterielle rettigheter. Vi har brukt 0,15

mill. i 2023 og de gjenstående øremerkede midlene vil benyttes i forbindelse med oppfølgingen av rettighetene til de registrerte varemerkene og immaterielle rettigheter generelt.

I henhold til revidert budsjett 2019, og vedtatt i byrådssak 148/19 ble det øremerket 10 mill. til etablering av nytt museum. I budsjettjustering 2019, og vedtatt i byrådssak 320/19 ble det øremerket ytterligere 11 mill. på grunn av endringen av overtakelsesdato av bygget. Gjenstående midler ble brukt i 2022, med unntak av 0,2 mill. som gjelder utsettelsen av utdeling av *Edvard Munch Art Award* til 2024.

4. SÆRSKILT RAPPORTERING

4.1 Tiltak for å forbedre service overfor innbyggere og næringsliv

Munchmuseet arbeider kontinuerlig med å forbedre tilbudet til de besøkende, samarbeidspartnere og andre, tiltakene er beskrevet under avsnitt 2.1. Situasjonsbeskrivelse.

4.2 Saksbehandlingstid

Munchmuseet følger veiledende frister for saksbehandling i forvaltningsloven.

Virksomheten bestreber å holde seg innenfor en 14 dagers svarfrist for skriftlige henvendelser fra eksterne parter. Virksomheten har rutiner for foreløpig svar på eksterne henvendelser som krever mer enn 14 dagers saksbehandlingstid. Virksomheten gjennomfører jevnlig restansekontroller. Disse kontrollene blir gjennomført seks ganger i året, til planlagte tidspunkt. Den enkelte saksbehandler og leder har ansvar for daglig oppfølging. Virksomhetens arkivleder har en gjennomførerrolle ved periodiske restansekontroller og en rolle i å følge opp saksbehandlere én til én, både daglig og periodisk.

Det er ikke gjennomført kontroller av Kommunerevisjonen i forhold til saksbehandlingstid i 2023.

4.3 Handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse

Vi gjør oss jevnlig nye erfaringer knyttet til publikums bruk av vårt nye museumsbygg og hvordan det fungerer for de som har særskilte behov. Ulike interessegrupper, f.eks. Blindeforbundet, har påpekt mangler knyttet til fremkomst i bygget og tilgjengelighet til innholdet vi formidler. Endring av bygg, utstillingsarkitektur og utvikling av formidlingsmetodikk for å imøtekomme flere menneskers behov, er en langsiktig satsning og vi vil utarbeide en egen handlingsplan for dette området i 2024.

Områder fra handlingsplanen	Ja/nei
Har virksomheten utarbeidet handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelser?	ja
Er det utarbeidet konkrete tiltak på handlingsplanens satsingsområder? 1)	nei
Tiltak gjennomført i 2023	XXX
1. HC parkeringsplasser for gjester ferdigstilt	

4.4 Universell utforming

Museumsbygningen oppfylder de tekniske kravene knyttet til universell utforming. Utstillingsarkitektur, tekst og formidlingstiltak i utstillingene er universelt utformet. Nettsidene er utformet i henhold til Difis standarder for universell utforming. Munchmuseets nettsider er testet ift. kravene til universell utforming og får svært gode resultater. Vi har begynt arbeidet

med å lage alt-tekster som beskriver innholdet i alle bilder på nettsiden. Dette er et større prosjekt og mye arbeid kreves før det er ferdigstilt.

Som en del av formidlingstilbudet knyttet til de faste utstillingene, gjennomfører vi omvisninger for blinde og svaksynte med synstolkning og for døve på tegnspråk. Festivalen *Tekst på MUNCH. Former for fellesskap* (10.-11.11.2023) ble i sin helhet tolket på tegnspråk. Vi tilbyr gratis audioguide på tegnspråk

Mangfoldsråd

MUNCHS Mangfoldsråd har fortsatt sitt arbeid i 2023. Rådets mandat er å bidra til at MUNCH når sine mål og ambisjoner om å være aktuell, mangfoldig, inkluderende og samfunnsrelevant. Rådets arbeid har konsentrert seg om «de tre P'ene» - publikum, program og personale. Mangfold på MUNCH defineres som: Inkludering, likestilling og ikke-diskriminering uavhengig av alder, kjønn, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, etnisitet, religion, mening og livssyn, funksjonsvariasjon, seksuell orientering eller sosioøkonomisk bakgrunn.

Mangfoldsrådet gjennomførte en rekke møter med interne medlemmer og fem møter med eksterne medlemmer i 2023. Tove Sørvåg har vært prosjektleder. Tominga O'Donnell og Ingrid Moe gikk ut av rådet i 2023, Lars Toft Eriksen og Zeenat Amiri Waaler gikk inn som nye interne medlemmer. Eksterne medlemmer var Mohamed Abdi, Ihra Lill Scharning, og nytt medlem i 2023 Salamatu Kamara.

4.5 Likestillingstiltak rettet mot byens innbyggere

Vi har videreført mangfoldsrådet og arbeider generelt målrettet med programmering i alle deler av virksomheten for å inkludere utøvere og publikum med mangfoldsbakgrunn. Et ledd i dette er systematisk innsiktsarbeid som har vært et fokus i året som har gått. Jo mer vi vet om publikum, jo bedre vet vi hvor vi treffer og hvem vi må arbeide hardere for å nå.

Vi samarbeider med aktører utenfor museet for å sikre nye perspektiver på egen virksomhet og utvide publikumsgrunnlaget.

Vi har i 2023 innført kjønnsnøytrale toaletter i hele museet.

I 2023 har vi fortsatt samarbeidet med Kulturskolen for å kunne tilby barn og unge som ikke oppsøker museet på egenhånd gode kulturopplevelser. Museet arbeider for å inkludere byens innbyggere bl.a. ved å tilby gratis inngang for alle hver onsdag mellom 18:00-21:00, gratis inngang til barn og unge under 18 og gratis digitalt innhold. Unge mellom 18 og 25 tilbys en rabattert pris, og kommer inn gratis om de har deltatt på *MUNCH UNGs* arrangementer om de viser *Ung Pass*.

		Ja	Nei
Har virksomheten laget en plan for mangfold og likeverd - og mot diskriminering?		x	
Hvis ja - er dette	I en egen plan		x
	I overordnede planer	x	

Hvis ja - gjelder plan og mål tiltak for alle diskrimineringsgrunnlag?		x	
Hvis nei, gjelder planen (mulig å krysse av flere)?	Ferkulturelt mangfold	x	
	Kjønns- og seksualitetsmangfold	x	
	Funksjonsmangfold /universell utforming	x	
Har virksomheten gjennomført opplæring for sine ansatte?		x	
Hvis ja - gjelder dette (mulig å krysse av flere)?	Likeverdige tjenester	x	
	Representativ rekruttering	x	
	Holdningsarbeid	x	
Har virksomheten har oppnevnt en OXLO-kontakt?			x
Er muligheten til å klage på diskriminering gjort kjent for ansatte og ledere i virksomheten?		x	
Beskriv kort ett (eller flere) eksempel på beste praksis?			
Mangfoldsrådets arbeid har konsentrert seg om «de tre P'ene» - publikum, program og personale. Fokuset på mangfold har fått en sentral plass i strategiarbeidet på MUNCH, blant annet med fokusområdet Mangfold og Internasjonalisering der det står at vi skal «fremme mangfold i alt vi gjør og er»			

4.6 Lærlinger

MUNCH har ikke hatt lærlinger i 2023. Vi har hatt to toårige praktikant-stillinger innenfor kunsthistorie for å bidra til utvikling av kuratorer for sektoren. Museet har hatt en 20 % stilling for jusstudent for å bidra til å bygge kompetanse for nyutdannede. Det har videre vært kortere praktikantopphold innen samlingsforvaltning og formidling.

Se også tiltaket beskrevet ovenfor om [arbeidsmuligheter for ungdommer og unge voksne](#).

4.7 Rapportering innen HR-området og helse- miljø og sikkerhet (HMS)

Likestilling og mangfold i arbeidsgiverrollen

Ved Munchmuseet er mange nasjonaliteter representert, vi har blant annet medarbeidere fra Nederland, India, Tyskland, Frankrike, USA, Canada, Mexico, Polen, Romania, Litauen, Tsjekkia, Italia, Portugal, Storbritannia, Thailand, Russland, Hellas, Danmark og Sverige. Ved nyansettelser vurderes det alltid om det er skjevheter i avdelingen eller fagområdet som man bør forsøke å utjevne.

Tilstandsanalyse	Ja	Nei	Hvis nei, hvorfor ikke?
Har virksomheten i løpet av 2023 undersøkt om det finnes risiko for diskriminering eller andre hindre for likestilling?	x		

Likestillings- og mangfoldstiltak*	Bakgrunn/tilstand	Mål for tiltaket	Beskrivelse av tiltaket	Status på rapporteringstidspunktet/måloppnåelse
Tiltak 1 Lønns og arbeidsvilkår	Vurdere bruk av midlertidig ansatte	Prioritere fast ansettelse	Gjennomgang av type ansettelser og bruken av midlertidig ansettelser med tillitsvalgte og AMU	Gjennomført
Tiltak 2 Bruk av deltid		Prioritere fulltid	Gjennomgang av deltidsansatte og bruken av disse med tillitsvalgt og AMU	Gjennomført
Tiltak 3 Tilrettelegging	Forebygging, mulighet til å kombinere arbeid og familieleiv, seniorpolitikk	Gi mulighet for redusert stilling ved behov	Redusert arbeidstid, tilrettelegging for bruk av hjemmekontor og stor fleksibilitet i forhold til bruk av fleksitid	Noen med redusert stilling. Mulighet for hjemmekontor for å kombinere arbeid med det å ha små barn

I toppleders ledergruppe er det nå fem kvinner i en gruppe på åtte, inkludert toppleder. Organisasjonen har en god kjønnsbalanse og det forekommer ikke diskriminering av grupper.

Det er ikke funnet noen skjevheter i lønn på basis av kjønn.

Kategori		Kjønnsbalanse			Lønnsbalanse		
		Menn %	Kvinner %	Total (N)	Menn (kr)	Kvinner (kr)	Kvinner andel av menn %
Totalt i virksomheten	2023	38 %	62 %	242	590 654	610 685	103 %
	2022	39 %	61 %	234	590 246	636 899	108 %
Toppleders ledergruppe inkl. toppleder	2023	38 %	63 %	8	1 135 500	1 168 360	103 %
	2022	29 %	71 %	7	1 154 450	1 217 360	105 %
Konservator/ Førstekonservator	2023	11 %	89 %	35	743 475	650 377	87 %
	2022	10 %	90 %	30	655 967	681 081	104 %
Engasjement	2023	17 %	83 %	6	550 500	537 240	98 %
	2022	31 %	69 %	13	567 188	622 900	110 %
Timeansatte	2023	36 %	64 %	28	395 275	448 333	113 %
	2022	59 %	41 %	49	481 274	466 110	97 %

Heltidskultur

Ved museet har vi deltidsstillinger som følge av turnuser for butikkansatte, sikkerhetsoperatører, resepsjonister, formidlere, arrangementscrew og verter. I tillegg har vi innvilget redusert stilling eller delvis permisjon for andre som har bedt om dette for eksempel i forbindelse med omsorgsoppgaver i hjemmet. Tidligere har vi hatt midlertidige ansatte på prosjekter forbundet med konkrete utstillinger og stillinger som etableres. Disse er blitt lyst ut som faste i 2023 og bemannet. Vi har også ansatte i vikariater i forbindelse med langtidsfravær og i påvente av rekruttering til ledige stillinger.

	Alle ansatte	Heltid			Deltid			Ufrivillig deltid			Midlertidig ansatte		
	Totalt	Totalt	Menn %	Kvinner %	Totalt	Menn %	Kvinner %	Totalt	Menn %	Kvinner %	Totalt	Menn %	Kvinner %
2023	196	133	35 %	65 %	63	48 %	52 %	0	0 %	0 %	17	29 %	71 %
2022	166	128	33 %	67 %	38	37 %	63 %	0	0 %	0 %	17	29 %	71 %

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Vi har gjennomført en spørreundersøkelse for å fange opp forslag til og vurdere hvordan situasjonen oppleves. Denne var planlagt som en oppfølging av behovene vi kartla før flyttingen til nytt museum. Vi har i 2023 gjennomført tiltak og justeringer som følge av funn i undersøkelsen vi gjorde om fysisk arbeidsplass. Det ble før jul gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse for å ha et nullpunkt å arbeide ut ifra. Undersøkelsen Trust Index fra Great Place To Work peker på de faktorene som er viktige for en god arbeidskultur med tillitsbasert ledelse. Det er arbeidet videre med mål og tiltak etter undersøkelsen. I desember gjennomførte vi 10-faktorundersøkelsen og arbeider med tiltak med bakgrunn i denne i 2024.

Det er også gjennomført to møter i felles HMS-samkjøring for alle virksomhetene på huset. I de halvårlige møtene stiller Verneombud/hovedverneombud, samt HR-ansvarlig og/eller daglig leder. Her samkjøres eventuelle tiltak som følge av vernerunder, samt tiltak som skaper et bedre arbeidsmiljø og en felles MUNCH-kultur. Felles julegløgg i forbindelse med Edvard Munchs fødselsdag 12.12 var et tiltak for dette og samlet mange til en hyggelig førjulsstund.

Vi gjennomfører ROS-analyse i forkant av hver utstilling med verneombud og bedriftshelse-tjenesten for å sikre at vi har et forsvarlig arbeidsmiljø i utstillingssalene.

Fra 2016 har alle ansatte over 50 år tilbud om å gjennomføre helsetest og individuell samtale med bedriftslege fra BHT, samt oppfølging av spesialist hvis det er spesielle utfordringer.

Etter halvannet år i nytt museum var det behov for en justering av organisasjonen. I 2023 ble det derfor gjennomført en omorganisering. Som følge av denne ble HR organisert som egen seksjon med seksjonsleder. Det er ansatt to nye HR-rådgivere som følge av organisasjonens vekst og ambisjoner. Avdelingen er omdøpt til Organisasjon og utvikling. Avdelingen skal bidra til å få gjennomført endring og utvikling på Munchmuseet i tråd med strategien, og sikre at menneskene i organisasjonen opplever mestring i prosessene.

Det er innrapportert 10 ulykker/nestenulykker i 2023.

Det er behandlet tre saker i lokalt varslingsråd i 2023.

AKAN har ikke hatt noen saker i 2023.

	Ja	Nei	Hvis nei, kommentarer
Er det fastsatt oppdaterte mål på HMS-området for 2023?	x		
Med utgangspunkt i målformuleringene, er det utarbeidet tiltaksplaner/handlingsplaner?	x		
Er handlingsplaner/tiltaksplaner innpasset i de årlige budsjetter og økonomiplaner?	x		
ARBEIDSTID			
Har virksomheten etablert rutiner og internkontroll for å sikre etterlevelse av arbeidsmiljølovens arbeidstids- bestemmelser og som fanger opp og retter eventuelle avvik som fremkommer, jf. rundskriv 31/2020?	x		
Har virksomheten løpende kontroll med arbeidstiden, både for å sikre at rammene for arbeidstid blir fulgt og for å sikre en vurdering av at arbeidstidsordningene er forsvarlig?	x		
Virksomheten bes oppgi antall brudd på arbeidsmiljølovens arbeidstidsbestemmelser i 2023.	Antall: 140		Kommentar:
Hvordan har virksomheten behandlet bruddene i AMU?	Kommentar:		I 2024 blir det mer fokus på å redusere brudd på AML.
Har virksomheten involvert vernetjensten i arbeidet med oppfølging av brudd på arbeidstidsbestemmelsene?	x		HVO er er leder i AMU i 2024 og skal ha fokus på å redusere AML brudd
TRAKASSERING			
Hva gjør virksomheten for å hindre trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold?	Det er tema på workplace, frokostmøte og i ledergruppen samt i lederopplæring.		
VOLD OG TRUSLER			
Har virksomheten gjennomført risikovurdering som omhandler vold og trusler ved utførelse av arbeidet?	x		
øvelse i forebygging og håndtering av vold- og trusselsituasjoner?	x		
Har virksomheten iverksatt tiltak for å redusere risiko for vold og trusler?	x		
Har virksomheten rutiner for å sikre registrering av vold og trusler i HMS-modulen i HR-systemet?	x		Vi anvender CIM for å registrere avvik, ulykker og nestenulykker
Har virksomheten etablert rutiner som sikrer nødvendig oppfølging av arbeidstaker som har vært utsatt for vold og trussel om vold?	x		
Har virksomheten rutiner for å sikre varsling av dødsulykker og alvorlige ulykker til Arbeidstilsynet og nærmeste politimyndighet?	x		

Arbeidstid

Munchmuseet har også i 2023 gjennomført opplæring og gjennomgang av regler for arbeidstid.

Vi ser at mange av bruddene på Arbeidsmiljølovens regler for arbeidstid først og fremst gjelder tilfeller av fleksitidsarbeid utover grensen for antall timer arbeidet per uke og per fireukersperiode. Vi arbeider videre med helhetlig forståelse av bruk av fleksitid og overtid og hva som skaper brudd, og har gjennomgått dette på et allmøte/frokostmøte.

Vi har arbeider videre med implementeringen av GAT. Største del av virksomheten er nå konvertert til GAT.

Sykefravær

Vi har i 2023 hatt en nedgang i sykefravær

Sykefravær i %	Resultat 2022	Mål 2023	Resultat 2023
Korttid (0-16 dager)	0,9		0,7
Langtid (17 - > dager)	4,5		4,3
Totalt	5,4	5,5	5,0

Med en økt satsing på HR- og organisasjonsutvikling, vil det arbeides kontinuerlig for å sikre et godt arbeidsmiljø. Trust index fra Great Place to Work ble brukt som underlag for å utforme både lokale og sentrale mål og tiltak for bedre arbeidsmiljø.

Leder går alltid inn i hver enkelt sykefraværssak og ved lengre fravær med bistand fra HR-funksjonen og eventuelt bedriftshelsetjenesten.

Munchmuseet har i forbindelse med flyttingen, vokst både i størrelse og kompleksitet. Dette krever nye arbeidsformer både for ledere og medarbeidere. Lederne på MUNCH har sammen utviklet en lederplattform som beskriver hva god ledelse på MUNCH er, som også tar inn over seg Oslo kommunes prinsipper for god ledelse. Plattformen definerer de viktigste holdningene og den viktigste kompetansen ledere ved MUNCH skal ha, og danner grunnlaget for et mer målrettet utviklingsprogram for 2024. Programmet baserer seg på opplæring, trening og utvikling. Tillitsbasert ledelse og å sikre psykologisk trygghet er viktige premisser for dette arbeidet, som skal utøves i det daglige virket.

4.8 Samfunnssikkerhet og beredskap

MUNCH har i 2023 hatt fokus på å styrke virksomhetens robusthet knyttet til å håndtere kriser og større uønskede hendelser. I denne forbindelse er beredskapsplaner og beredskapsorganisasjon revidert og tilpasset ny organisasjonsstruktur, samt at digitalt krisehåndteringsverktøy er implementert. I forbindelse med dette arbeidet har også organisasjonens samfunnssikkerhetsmessige betydning og eksterne avhengigheter blitt vurdert og hensyntatt.

Arbeidet har vært prioritert av direktør og ledergruppe, og det har vært viet betydelige ressurser til arbeidet. Deltagere i operasjonell krisestab har gjennomført omfattende opplæring i krisehåndtering og proaktivt stabsarbeid og flere øvelser er planlagt gjennomført i løpet av første kvartal 2024.

Den samlede satsningen har medført en betydelig styrking av beredskapen ved MUNCH.

4.9 Bruk av konsulenter

Konsulentbruken ved Munchmuseet har også i 2023 vært begrenset.

Museet har leid inn bistand til prosjektering som omfatter design, arkitektur og belysning for utstillinger.

Andre konsulentttjenester gjelder innleid ressurs fra Bravida for 0,7 mill., juridisk bistand for 1,4 mill., markedsrelatert bistand for 1 mill. og bistand til rekruttering for 1 mill.

Bruk av ekstern konsulentbistand i kommunens virksomheter - DRIFTSREGNSKAPET				
<i>(Sett kryss)</i>				
Har virksomheten utarbeidet en strategi for bruk av konsulenter?		Ja		
		Nei		x
<i>Tall i</i>				
Kategori av kjøp / Type konsulentttjeneste	Pålagt ekstern evaluering / behov for uavhengighet		Øvrig ekstern konsulentbistand i stedet for egenrekruttering	
	2022	2023	2022	2023
Prosjektering				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			6,88	4,58
Byggeledelse				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			1,48	
Kvalitet og kontroll				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			0,28	
IT				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			0,07	3,06
Organisasjon og organisasjonsutvikling				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			0,11	0,72
HMS				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Andre konsulentttjenester				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			9,38	4,09
<u>Kommentarer</u>				
Prosjektering inkluderer bistand til lys- og arkitekturdesign til utstillinger. Andre konsulentttjenester gjelder innleid ressurs fra Bravida for 0,7 mill. Juridisk bistand for 1,4 mill. Marked- og kommunikasjonsbistand for 1 mill. Rekrutteringsbistand for 1 mill.				

I Investeringsregnskapet har det vært benyttet konsulenter til applikasjonsprosjektet.

Bruk av ekstern konsulentbistand i kommunens virksomheter -				
INVESTERINGSREGNSKAPET				
<i>(Sett kryss)</i>				
Har virksomheten utarbeidet en strategi for bruk av konsulenter?		Ja		
		Nei		x
<i>Tall i</i>				
Kategori av kjøp / Type konsulentteneste	Pålagt ekstern evaluering / behov for uavhengighet		Øvrig ekstern konsulentbistand i stedet for egenrekruttering	
	2022	2023	2022	2023
Prosjektering				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Byggeledelse				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			0,01	
Kvalitet og kontroll				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
IT				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			8,10	10,64
Organisasjon og organisasjonsutvikling				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
HMS				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Andre konsulenttenester				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
<u>Kommentarer</u>				
Konsulent bistand gjelder applikasjonsprosjektet				

5. MILJØ- OG KLIMARAPPORTERING 2019

5.1 Kortfattet omtale av miljø- og klimaarbeidet i egen virksomhet

Munchmuseet er miljøsertifisert som Miljøfyrtårnvirksomhet og skal neste gang resertifiseres innen desember 2024.

Museet leier lokaler i Bjørvika av Oslobygg KF, lokalene på Tøyen ble levert tilbake til gårdeier i juni 2022. En vesentlig del av museets energiforbruk er et resultat av de strenge kravene til inn klima i alle arealer hvor kunstverk vises, lagres eller transporteres. Verdien for både temperatur og fuktighet må være svært stabile gjennom døgnet og året.

I 2023 har det vært arbeidet med å optimalisere klimasystemene og øke driftssikkerheten. Det totale energiforbruket har gått ned i 2023.

Museet leverte kildesortert avfall i 19 fraksjoner.

MUNCH har verken egne eller leide kjøretøy og påvirker ikke miljøet på den måten.

Museet har to vanlige el-sykler og en vare sykkel som brukes til henting av småkoll og transport t/r møter og befaringer i Oslo. Museet har ingen biler men bruker leverandører til transport av kunst.

For øvrig bruker de ansatte i stor grad kollektivtransport tur/retur jobb og for møter i Oslo.

5.2 Klimabudsjett

Tiltak og virkemidler i klimabudsjett 2023	Resultatindikator	Måltall 2023		Status pr. 31.12.23
5: Nullutslipp/bærekraftig biodrivstoff i kommunens kjøretøy	Andel nullutslippskjøretøy av total kjøretøypark under 3,5 tonn	100 %		Munchmuseet har ingen kjøretøy
	Andel kjøretøy som går på bærekraftig biodrivstoff av total kjøretøypark under 3,5 tonn			Munchmuseet har ingen kjøretøy
	Andel nullutslippskjøretøy av total kjøretøypark over 3,5 tonn	100 %		Munchmuseet har ingen kjøretøy
	Andel kjøretøy på bærekraftig biodrivstoff av total kjøretøypark over 3,5 tonn			Munchmuseet har ingen kjøretøy
14: Krav til utslippsfri varelevering på oppdrag for kommunen	Andel nye kontrakter som innebærer transport hvor det stilles standard miljøkrav til transport	100 %	100 %	Munchmuseet har inngått en avtale for avfallshåndtering med utslippsfrie kjøretøy for enkelte avfallsfraksjoner
19: Krav til bruk av utslippsfrie lastebiler på oppdrag for kommunen	Andel utslippsfri, inkludert biogassbasert, massetransport (målt som prosent av totalt kjørte km)	100 %		Munchmuseet har ingen slike oppdrag
	Andel massetransport på bærekraftig biodiesel (målt som prosent av totalt kjørte km)			Munchmuseet har ingen slike oppdrag
21: Krav om utslippsfri bygg- og anleggsvirksomhet på oppdrag for kommunen	Andel utslippsfri, inkludert biogassbasert, utførelse av anleggsarbeid (målt som prosent av totalt energibruk)	100 %		Munchmuseet har ingen slike oppdrag
	Andel utførelse av anleggsarbeid på bærekraftig biodiesel (målt som prosent av totalt energibruk)			Munchmuseet har ingen slike oppdrag
24: Innkjøp av utslippsfrie maskiner i Oslo kommunes maskinpark	Andel nullutslippsmaskiner av total maskinpark	100 %	100 %	Alle utstyr er elektriske
	Andel maskiner som går på bærekraftig biodrivstoff av total		0 %	

6. OPPFØLGING AV VERBALVEDTAK OG FLERTALLS-MERKNADER

6.1 Utkvittering av bystyrets verbalvedtak og merknader

Det er ikke vedtatt verbalvedtak for 2023 som gjelder eksplisitt for etaten.

6.2 Merknader fra kommunerevisjonen og kontrollutvalget

Ingen merknader fra Kommunerevisjonen eller Kontrollutvalget er mottatt i 2023.

Kommunerevisjonen gjennomførte en forvaltningsrevisjon i 2022 som ble behandlet i Kontrollutvalget i januar 2023. Det er implementert forbedrede rutiner og gitt opplæring i etisk regelverk, registrering av verv/bierverv, habilitet og gavemottak i 2023. Det er også satt i gang et arbeid for forbedret risikovurdering av samarbeidspartnere.